

Dönem : 3
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 130

Noterlik kanunu tasarısı ve Çalışma, Adalet, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulan 9 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/92)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 598/9499

1 . 12 . 1969

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29 . 11 . 1967 tarih ve 71 - 598/7628 sayılı yazımız.

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29 . 11 . 1969 tarihinde kararlaştırılan «Noterlik kanunu tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

NOTERLİK KANUNU TASARISI

GEREKÇE

A) Genel olarak;

1 Eylül 1938 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunan 3456 sayılı Noterlik Kanunu, 4166, 4782, 5928 ve 7263 sayılı kanunlarla birçok değişiklik görmüş olmasına rağmen, bugünkü durumu ile her alanda sürekli bir şekilde gelişen sosyal ihtiyaçlarımıza cevap vermekten uzak bulunmaktadır. 28 yıldan beri olagelen değişim, özellikle son yıllarda artan kalkınma hızı ve milletlerarası ilişkilerin gelişmesi karşısında, hukukî işlemlerde geniş ölçüde bir çoğalma kaydetmiş bulunmaktadır. Bu itibarla, hukukî işlemleri belgelendirme mercii olan noterliklerin iki yönden ıslahında zorunluluk duyulmuştur. Bunların;

1. Noterlerin durumunun ıslahı,
 2. Noterlik işlemlerinin ıslahı,
- olmak üzere iki kısımda incelenmesi uygun görülmüştür.

1 — Noterlerin durumunun ıslahı :

Hukukî işlemlerin belgelendirilmesi, noterler tarafından yapılmaktadır. Noterlerce düzenlenen bir iş kâğıdı ile kişiler, bazan borç veya taahhüt altına girmekte, yahutta birtakım haklar veya yetkiler kazanmaktadırlar. Kanunlarımızın, noterliklerde düzenlenen iş kâğıtlarını «resmî evrak» olarak kabul ettiği göz önüne alınırsa, noterlik dairelerinin ve noterlerin önemi ile hukuk alanındaki yeri daha iyi anlaşılır. Bugün Türkiye'de faaliyet gösteren 726 noterlik dairesinden yalnız 156 adedi hukuk fakültesi mezunu noter tarafından tedvir olunmaktadır. Bunun dışında kalanların 60 adedi noter yardımcısı olup, geri kalan 510 adedi ise mahkeme başkâtipleri tarafından yönetilmektedir. Mahkeme başkâtiplerinin, herkesçe bilinen ve esasen yorucu olan işleri arasında, yapmakta

buldukları noterlik görevinin, meslekin yukarıda arz olunan önemi ile ne oranda bağdaştığı derhal anlaşılmalıdır. Bunun dışında, noter veya noter yardımcısı olarak hizmet görenlerden birçoğunun da, işlerine gereken önemi vermedikleri kabul olunması gereken acı bir gerçektir. Ancak, noterliğin bugünkü hali karşısında - sayısı pek az da olsa - bu şekilde hareket edenlere dahi hak verecek sebepler mevcuttur.

İşte bunun içindir ki, noter olarak halkın karşısına çıkaracağımız kişileri, meslekin gerekli kıldığı özel bilgi ve tecrübelerle tehziz etmek, her türlü niteliklerini objektif kanun süzgecinden geçirmek, bu nitelikleri taşımayanları saf dışı bırakıp, meslekte başarı sağlayanları ise yükselmesi, gelirinin artması mümkün ve emniyetli geleceği bulunan bir mesleke sahip kılmanın zamanı çoktan gelmiş ve hattâ geçmiş bulunmaktadır. Bugün için hukuk fakültesini yeni bitirmiş hiçbir kimse, kendisinin ileride noter olacağını düşünmemektedir. İşte, bu tasarının getirmekte bulunduğu en büyük yenilik, noterliği bir meslek haline sokmasıdır. Noterliklerin sınıflara ayrılması, birinci ve ikinci sınıf noterliklere dışardan atama yapılmayıp, ancak terfi veya nakil suretiyle atanmayı mümkün kılması, ücretli staj sistemi, Türkiye Noterler Birliğinin kurulup, noterlerin disiplin ve sair birçok işlemlerinin bu birliğe verilmesi, noterlerin sosyal sigortalarının sağlanması, hususundaki hükümler, noterliğin meslek haline gelmesini mümkün kılabilmek için getirilmiş, samimi ve ciddi bir çalışmanın ürünleridir. Bir kimse bundan böyle, ancak üçüncü sınıf bir noterliğe atanmak suretiyle mesleke girebilecektir. Üçüncü sınıf noterlikler ise, gelirleri düşük ve genellikle küçük il veya ilçelerdeki noterlikler olup, istekliler için pek cazip değildir. Bu sebeple, mesleke girmeyi düşünen kimse ileride daha büyük illerdeki, çok gelirlili noterliklere atanacağından emin, hiç olmazsa ümitli olmalıdır. Halbuki, ikinci veya birinci sınıf noterliklere dışardan yapılacak her atama, üçüncü sınıf noterliğe atanma istemini önemli miktarda azaltacaktır. Kaldı ki, noterlik stajı görerek üçüncü sınıf bir noterlikte mesleke başlayan bir kimsenin edineceği bilgi ve tecrübe, yıllarca hâkimlik veya avukatlık yaptıktan sonra noterliğe atanan bir kişinin özellik gösteren bilgi ve tecrübesinden, meslek yararına farklı olacaktır. Şu hale göre, birinci ve ikinci sınıf noterliklere dışardan atama yapılmaması, hem meslek içindekilerinin haklarının korunması ve hem de meslekin bizatihi kendisi için zorunlu bulunmaktadır.

Bugün için, birçok Avrupa memleketlerinde staj, sınıflandırma ve terfi hükümleri uygulanmaktadır. Örneğin, Almanya, Fransa, Belçika, Avusturya ile İsviçre'nin birçok kantonlarında, bizde hâkimlik ve avukatlık meslekinde olduğu gibi, bir de noterlik stajı mevcut bulunmaktadır. Stajın ücretli olması yolundaki hükümler ise, meslekin biran önce ve geniş ölçüde rağbet görüp, istenilen düzeye ulaşması amacıyla getirilmişlerdir. Stajyerlere ödenecek ücretin Türkiye Noterler Birliğine yükliyeceği mali külfet, sağlanan gelir kaynakları ile karşılanmış bulunmaktadır.

Tasarı ayrıca, noterlerin yetki ve sorumlulukları bakımından da, daha belirli hükümler getirmektedir. Noterlerin ve noterlik dairesinin kimliği ile niteliği kesinlikle çizilmiştir. Şimdiye kadar avukatlar için mevcudolan cezai kovuşturma konusundaki teminat, noterlere de tanınmış bulunmaktadır. Noterlerle başkâtip ve kâtiplerin görev ve sorumluluk sınırları ayrılmış, noterlere vekâlet konusunda daha pratik hükümler konulmuştur. Bilhassa çok noter bulunan illerde rekabetin sebeb olduğu aksaklıkların giderilmesi temin olunmuştur.

Noterlerin meslekî ve sosyal meselelerini çözümleme ve aralarında yardımlaşmayı sağlamak üzere kurulan Türkiye Noterler Birliği, bütün Batı ülkelerinde çoktan beri kurulmuş bulunmaktadır. Bu suretle, bundan sonra yapılacak milletlerarası toplantılarda noterlerimiz de temsil edilecek, bu toplantılarda öğrenilen yenilikleri memleketimizde uygulama alanına sunmaları da mümkün olabilecektir. Noterlerin birçok meslekî işlemleriyle, disiplin kovuşturması görevi bu birliğe verilmiştir. Yeri geldikçe işaret olunacağı üzere birliğe bu kanunla birçok gelir kaynağı temin olunmuştur.

2. İşlemlerin ıslahı :

Bugün yürürlükte bulunan 3456 sayılı Kanunun kabulünden bu yana, noterlere yapılacak işlemlerin birçoğunun da ıslahının gerekli olduğu kanısına varılmış bulunmaktadır. Bu kanunun sonucu olarak ta tasarıda, noterlere yapılacak işlemler konusunda mevcut tereddütleri kaldıracak ve işlemlerin daha çabuk bir şekilde sonuçlanmasını temin edecek hükümler yer almış bu-

lunmaktadır. Örneğin, tasarının 60 nci maddesinde noterlerin görevleri genel olarak sayıldıktan sonra, bunu izliyen maddelerde çeşitli noterlik işlemleri ayrı ayrı ele alınmış olup, özel olarak bu işlemlerin nasıl yapılması gerektiği belirtilmiş bulunmaktadır. Bu arada, bugün için noterlere yapılmıyan bâzı işlemlerin noterlere yapılabilmesi de öngörülmüştür. Bu yeni hükümler sayesinde daha çok vatandaşın noterliklere başvuracağı, keza noterlere karşı güvenin artacağı ve mahkemelerin cüzi de olsa işlerinin azalacağı veya kolaylaşacağı kuvvetle umulmaktadır. Zamanımızdaki teknik gelişmeler göz önünde bulundurularak, fotokopi ve benzeri usullerle örnek çıkarılabilmesi sağlanmıştır.

Hayatın devamlı olarak gelişme halinde bulunması sebebiyle, paranın alım gücü de buna paralel olarak değişiklik göstermektedir. Bu itibarla, noterlerin gelirlerini ekonomik şartlara uydurabilmek ve noterlik ücretlerinin tamamının, her dört yılda bir gözden geçirilmesini sağlamak için, halen Harelar Kanununun 51 nci maddesinde tesbit edilmiş olan ücret de dâhil olmak üzere bütün noterlik ücretlerinin Adalet Bakanlığınca çıkarılacak bir (ücret târifesi) nde toplanılması uygun görülmüştür.

Tasarının getirdiği yeniliklerden biri de, noterlere alınacak harc, vergi ve resim karşılığında ilgili kâğıtlara pul yapıştırılması usulünü kaldırmış olmasıdır. Tasarının kanunlaşması halinde, ilgili evraka pul yapıştırmamak, noksan pul yapıştırmak, kullanılmış pulu tekrar kullanmak gibi suç konuları tamamen ortadan kaldırılmış olacaktır. Tasarıda harc, vergi ve resimlerin tahsilî konusunda getirilen hükümler, uygulamada her hangi bir aksaklığa meydan vermiyecek ve gerekli kontrolün kolaylıkla yapılmasını sağlayacak niteliktedir.

Yabancı memleketlerde yapılacak noterlik işleri konusunda da uygulama alanındaki tereddüt ve aksaklıkları giderici hükümler getirilmiş olup, yabancı memleketlerde noterlik görevini yerine getiren memurlarımızın yetki ve yükümlülükleri açıklığa kavuşturulmuş bulunmaktadır.

Noterlik Kanunu tasarısının hazırlanmasını gerektiren sebepler ile getirdiği yenilikler, aşağıda kısım ve bölümlerin açıklanması ile daha iyi anlaşılmış olacaktır.

B) Maddeler :

I - Birinci kısımda 4 madde bulunmaktadır. 1 nci maddede, noterliğin bir kamu hizmeti olduğu belirtildikten sonra, meslekin amacı gösterilmiştir. 2 nci maddede, noterliklerin kuruluş ve yetki çevreleri tesbit edilmiştir. Bu maddenin ikinci fıkrası bir yenilik getirmektedir. Bundan böyle, bir ilin belediye sınırları içinde birden fazla noterlik bulunduğu takdirde, her noterlik, bağlı olduğu Asliye Mahkemesinin yargı çevresi ile sınırlı olmaksızın, il belediyesi sınırları içindeki bütün noterlik işlerini görebilecektir.

Malûm olduğu üzere 3456 sayılı Kanunun birinci maddesi, noterliklerin yetki çevresini, bağlı buldukları Asliye Mahkemesinin kaza hudutları ile sınırlanmış bulunmaktadır. Bu hükme rağmen uygulamada, özellikle Ankara ve İstanbul gibi birbirine girift idari durumlar arz eden büyük illerimizde noterler, bağlı buldukları mahkemelerin kaza sınırlarını aşarak, diğer noterliklerin yetkisine giren işleri de yapmaktadırlar. Noterlerin bu şekilde işlem yapmalarının önlenmesi mümkün olmadığı gibi, esasen her noterlik işleminde yetki sınırı da kesinlikle çizilememektedir. Bu itibarla, bugün için uygulamada yerleşen ve çeşitli zorunluluklardan doğduğu şüphesiz olan bu duruma kanunilik vermek için ikinci fıkra hükmü sevk edilmiştir. Bu hüküm ayrıca, mülkiyeti muhafaza kaydiyle satış sözleşmeleri gibi, bir il belediyesi hudutları içindeki birden çok Asliye Mahkemesinin yargı çevreleriyle bağlı olmaksızın bir noterlikte yaptırılmasında fayda bulunan işlemler bakımından da büyük kolaylık sağlayacaktır. Birinci maddenin birinci fıkrasında, daima çeşitli tefsirlere yol açan yeni noterlikler açılması hususu maddi vâkıalara bağlanmış, ikinci fıkrada ise, daha fazla noterlik açılması ve birden fazla noterlik olan yerlerde, bunlardan birinin kapatılması için aranacak şartlar gösterilmiş ve bu konuda T. Noterler Birliğinin de mütalâasının alınması zorunluluğu konulmuştur. Bu kısmın son maddesi olan 4 ncü madde tamamen yeni hükümler getirmekte olup, noterlerin kaç sınıfa ayrılacaklarını ve sınıflandırmanın nasıl yapılacağını hükme bağlamış bulunmaktadır.

II - İkinci kısım 17 maddeyi (5 - 21) içine almaktadır. 5 nci madde noter olabilmek için, noterlik stajını tamamlayarak noterlik belgesi alınması gerektiğini göstermekte, 6 nci madde ise staj yapmadan noterlik belgesi verilip noterliğe atanabilmenin şartlarını hükme bağlamaktadır. 7 nci madde noter stajiyerlerinde aranılacak nitelikleri göstermektedir. Bu maddenin 13 ncü bendindeki ikametgâh (deyimi ile stajiyerin, staj yapacağı noterin yetki çevresi içinde fiilen oturma durumu ifade edilmektedir. 8 nci maddede noterlikle birleşemiyen işlerin stajiyerlikle de birleşmeyeceği, 9 ncu maddede ise, staja başvurma usulü hükme bağlanmış bulunmaktadır. 10 ilâ 16 ncü maddeler stajın ilânı, staja itiraz, staj öncesi ve staj devresi raporları, staj süresi ve bunlarla ilgili teferruatı düzenlemektedir.

17 nci maddede staj sonunda Adalet Bakanlığınca verilecek kararların ne olabileceği ve sonuçları hükme bağlanmış olup, bu karar aleyhine Danıştaya başvurulabileceği belirtilmiştir. 18 nci madde staj ve atama müessesesinin belkemiğini teşkil etmektedir. Çünkü, ister staj yaparak, isterse 6 nci maddeye göre noterlik belgesini almış, olanlar maddede gösterilen deftere kaydedilecek, ilerideki atanmalar bu defterdeki sıraya göre yapılacaktır. Bu suretle, noter atanmalarında objektif bir sıralama sağlanmış olacaktır. Defterin tutulma şekli yönetmeliğe bırakılmıştır. 19 ncu madde noterlik belgesine sahibolanlara ikametgâh adresini bildirmek zorunluluğunu yüklemiştir. Bu yükümlülük teklif üzerine atama müessesesinin işlemlerini sağlamak amacı ile konulmuş bulunmaktadır. 20 nci madde stajın ücretli olacağını ve hangi hallerde ilgiliden staj ücretinin geri alınabileceğini göstermektedir. 21 nci madde ise stajiyerin sorumluluk sınırını çizmektedir.

III - Üçüncü kısım onbir madde (22 - 33) olup, noterliğe atama usullerini düzenlemektedir. Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterlikler hakkında müşterek hükümleri kapsıyan birinci bölümün ilk maddesinde (22 nci madde) boşalan, açılan ve sınıfı değiştirilen bir noterliğin ne şekilde ilân edileceği ve ilânda nelerin bulunacağını, 23 ncü madde başvurma usulünü göstermektedir. İkinci bölüm üçüncü sınıf noterliğe atama başlığını taşımaktadır. 24 ncü madde, bu kısmın birinci bölümüne göre yapılan ilân üzerine, 18 nci maddede gösterilen defterde kayıtlı isteklilerin bulunması halinde yapılacak işlemi, yani normal atama işlemini göstermektedir. Ancak, ilân olunan üçüncü sınıf bir noterliğe yukarıda anılan defterde kayıtlı bir istekli çıkmadığı takdirde, 25 nci madde uyarınca «teklif üzerine atama» yoluna gidilecektir. Bu madde; kanunun getirdiği ücretli staj müessesesi ve noterlikleri, mümkün olduğu kadar geçici yetki ile tedvirine son vererek, ehil ellere bırakmak gayesi bakımından zorunlu bulunmuştur. 26 nci madde ise, iki teklifi reddeden kimsenin 18 nci maddedeki defterden silineceğini hükme bağlamıştır.

27 nci madde, birinci ve ikinci sınıf noterliklere yapılacak atama usulünü, 28 nci madde nakil yolu ile yapılacak atama şeklini, 29 ncu madde noterliğin kapatılması veya istifa suretiyle meslekten ayrılan noterlerin yeniden atanma istekleri hakkında takibolunacak usulü göstermektedir. 29 ncu maddenin son fıkrası ile Mer'i Kanuna göre noter yardımcısı olarak atanmış olanların bu hükümden faydalanamayacakları tasrih edilmiş bulunmaktadır. 30 ncu madde bir noterliğe atanan veya nakledilen kimsenin yeni göreve başlaması veya atanma isteğinden feragati halinde yapılacak işlemleri hükme bağlamıştır.

Bu kısmın beşinci bölümünde yer alan 31 ve 32 nci maddeler, hangi noterliklerin dördüncü sınıfa indirileceklerini ve bu noterliklerin yönetimini düzenlemektedir.

IV - 33 ilâ 36 ncü maddeleri kapsıyan dördüncü kısım, notere vekâlet ve imza yetkisi başlığını taşımakta olup, boşalma, geçici olarak işten ayrılma veya haklı engeller halinde noterliklerin ne şekilde tedvir olunacağını ve takibedilecek yolu göstermektedir. Bu konuda tasarı, Mer'i Kanundan epey ayrılmış durumdadır. Şöyle ki; bugün noterin vazife görmesi anında bile işlerin büyük bir kısmı, hastalık ve izin halinde tamamı kendi başkâtibi tarafından görüldüğü halde, boşalma veya işten el çektilme hallerinde vekâlet görevi adalet memurlarına verilmektedir. Bunun haklı bir sebebini bulabilmek ise oldukça zordur. Tasarıda bu görev evvelâ, varsa en az üç ayını tamamlamış stajiyer yoksa noterin başkâtip veya kâtibine verilmektedir. Bunların hiçbirisinin olmaması halinde vekâlet görevi bir adalet memuruna verilecektir.

36 ncı madde, imza yetkisinin düzenlenmesi işini yönetmeliğe bırakmış bulunmaktadır. Mer'i kanuna göre çok tafsilâtlı olan tasarrufların daha da fazla genişlememesi için, bu ve bâzı işlerin tanzim ve tesbitinin yönetmeliğe bırakılması uygun görülmüştür.

V - Beşinci kısımda 3 madde (37 - 39) bulunmaktadır. 37 ncı madde noterlerin ne şekilde and içeceklerini hükme bağlamış olup, noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcıları da and içmek zorunluluğundadırlar. 38 ncı madde de noterlerin verecekleri teminatı düzenlemektedir. Bu madde mer'i kanun zamanında görülen bâzı aksaklıkları giderici şekilde kaleme alınmıştır. Teminat yalnız para olabilir. Bu hükmün konulmasındaki zaruret çeşitlidir. Bunlardan en başta gelenleri muhafaza ve kontrol kolaylığı ile doğması mümkün zararların derhal ve anında karşılanmasının sağlanabilmesi hususudur. Gerek gayrimenkul ve gerekse banka teminat mektuplarının, teminat olarak kabulü halinde, muhafaza, kontrol ve derhal paraya çevrilebilme diyebileceğimiz üç şartın temininin mümkün olamayacağı ortadadır. Kaldı ki, teminat mektupları geçici süreler için verilebilen, sık sık yenilenmesi gereken bir ticari işlemdir. Gayrimenkullerin ise, lehte olabileceği gibi aleyhte fiyat değişikliği göstermesi, tabii âfetler veya başka sebeplerle değerini büyük ölçüde kaybetmesi de mümkün bulunmaktadır. 39 ncü madde, noterlerin imza ve mühür örneklerini, buldukları yer valiliğine gönderme yükümlülüğünü getirmiş olup, bu husus, yurt dışında kullanılacak noterlik işlemleri altındaki imza ve mühürlerin valiliklerce onaylanması bakımından zorunlu görülmüştür.

VI - Noterlik Dairesi başlığını taşıyan altıncı kısım 40 ncı maddeden başlamaktadır. Bu madde noterlik dairesinin resmî daire sayılacağını belirttiğinden sonra, kira sözleşmesinin daire adına noter tarafından yapılacağını hükme bağlamıştır. İkinci fıkraya göre, dairenin her türlü gideri notere aittir. Burada söz konusu giderler, noterlik işlerinin tedviri için yapılması gerekli giderlerdir. Kira, demirbaş, mefruşat, kâtip ve hizmetli ücretleri, ısıtma, aydınlatma, kırtasiye ve benzeri bütün giderler dâhil bulunmaktadır. 41 ncı madde ile mer'i kanunun bir boşluğu giderilmiş olup, noterlerin evrak, defter ve belgeleri temin ve imha şekli, diğer Devlet daireleri hakkında uygulanan hükümlere tabi kılınmıştır. Buna göre, bundan sonra noterler ihtiyaçlarını Devlet Malzeme Ofisinden temin ve muayyen bir süre sonunda bâzı evrak ve belgeleri imha edebileceklerdir. 42 ncı madde noterlik personelinin sayımaktadır. Maddede görüldüğü üzere personel kâtip ve hizmetlilerden ibaret olup, başkâtiplik, kâtipliğin bir derecesinden ibarettir. Bu sebeple, başkâtipliğin özellik arz etmediği çeşitli maddelerde kâtip deyimini, başkâtibi de kapsamına alacak mânada kullanılmıştır.

43 ncü madde başkâtibe noterle birlikte sorumluluk tanımış, 44 ncü madde noter kâtibi olabilme şartlarını hükme bağlamıştır. 45 ncı maddede sözleşme yapma zorunluluğu ile 44 ve 45 ncı maddelere aykırı eylemlerin sonuçları düzenlenmiştir. 46 ncı madde, hizmetlilerin kâtiplik görevinde kullanılmayacaklarını hükme bağlamış bulunmaktadır. Bu maddeyle ilgili olarak belirtilmesinde fayda görülen bir husus da, hizmetlilerin, noterlik işlemlerinin düzenlenmesinde hiçbir şekilde çalıştırılmayacakları ve bunların ancak noterliğin bedenî hizmetlerinde kullanılabilecekleridir.

47 ncı madde ise, kâtip ve hizmetlilerin yıllık izinlerini, 48 ncı madde, iş sözleşmesi hükümlerinin uygulama alanını göstermektedir. 49 ncü madde ile, her ne sebeple olursa olsun bir noterliğin ne şekilde devredileceği düzenlenmiş bulunmaktadır. Bu maddenin kaleme alınışı sırasında da, uygulamadaki aksaklıkların giderilmesi göz önünde bulundurulmuş olup, devir sırasında tarafların anlaşamaması halinde, Mahallî Noter Odasına bâzı görevler yükletilmiş bulunmaktadır.

VII - Yedinci kısım iki bölümü ihtiva etmektedir. Birinci bölüm noterlerin yükümlülükleri başlığını taşımaktadır. 50 ncı maddenin birinci fıkrasının ilk cümlesi noterlikle hiçbir hizmet ve görevin birleşmeyeceği hükmünü getirmiş olup, ikinci cümle ile bunun istisnaları sayılmıştır. Bunlar, yargı mercilerince verilecek işler, ilim ve hayır kuruluşları başkan ve üyelikleri, hakemlik ve vasiyeti tenfiz memurluğudur. Her ne kadar, noterler ve mevcut noterlik kuruluşlarından bâzılarına istisnalar arasına öğretmenliğin de dâhil edilmesi istenilmiş ise de, bunun doğru olmayacağı düşünülmektedir. Öğretmenlik daimî olmasa bile, sık sık ve uzun süre çalışmayı, ve daireden ayrıl-

mayı gerektiren bir meslektir. Noterlerin ise devlet memurları gibi çalışmalarının tamamını dairelerine hasretmeleri asıldır. İkinci fıkra aynı gerekçe ile, noterlerin siyasi partilere üye olabileceklerini, fakat parti organlarında görev alamıyacaklarını hükme bağlamıştır. Son fıkra ise, Devlet Memurları Kanununa paralel olarak getirilmiş ve meslekin özellikleri itibarıyla ilâve edilmiş hükümleri kapsamaktadır. 51 nci madde noterlerin tatil günlerinde iş yapmak yasaklığı ile istisnalarını, 52 nci madde çalışma saatlerini göstermektedir. 53 ncu madde, noterlerin kanunların emredici hükümlerine aykırı işlem yapamayacaklarını hüküm altına almış olup, burada bir noktanın açıklanması lüzumlu bulunmuştur. Noterler yapacakları işlemlerde, Borçlar Kanununun 19 ncu maddesine de uygun hareket etmekle yükümlü olduklarından, bu maddeye ayrıca noterlik işlemlerinin ahlâk ve âdaba aykırı olamayacağı yolunda bir kayıt konulması gereksiz bulunmuştur. 54 ncu maddesine noter ve kâtiplerinin görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları, kanunların emrettiği haller dışında açıklıyamıyacaklarını hüküm bağlamıştır. 55 nci madde evrak ve defterlerin hangi hallerde ve ne şekilde daireden çıkarılabileceğini veya örneklerinin verileceğini düzenlemektedir. 56 nci madde ile noterlerin yaş tahdidine tabi tutulmaları T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine bağlanmıştır.

Bu kısmın ikinci bölümü izin ve hastalık başlığını taşımaktadır. Noterlerin yıllık izinlerini düzenliyen 57 nci madde ile noterlerin hastalıkları halinde yapılacak işlemleri düzenliyen 59 ncu madde, tamamen Devlet Memurları Kanunu hükümlerine mümkün merteye uygun olarak kaleme alınmıştır. Noterliğin kamu hizmeti gören bir daire olarak kabulü karşısında, bu ve buna benzer hükümler getirilmesi esasen zorunlu bulunmaktadır. İki madde arasındaki 58 nci madde ise, izin hakkı bir engel olmaksızın geçirilmesinin sonuçlarını hükme bağlamaktadır. Ancak, noterlerin kamu hizmeti görmekle beraber devlet bütçesinden maaş veya ücret almaması ve noterliğe atandığı sırada bazı masraflar yapması göz önüne alınarak, hastalıkları halinde kendilerine tanınan izinlilik süresi devlet memurlarına nazaran bir miktar daha fazla tutulmuştur.

VIII. - Noterlerin görevleri başlığını taşıyan sekizinci kısım iki bölümü ihtiva etmektedir. 60 nci madde mer'î kanunun 44 ncu maddesine paralel olarak konulmuş bir madde olup, burada 9 kalem halinde genel olarak noterlerin yapabilecekleri işler sayılmış bulunmaktadır. Tesis senedi, mülkiyeti muhafaza kaydı ile yapılan satışlar ve evlenme sözleşmeleri gibi resmî senede bağlanması veya noter tarafından yapılması ilgili kanun maddelerinde açıkça gösterilmiş bulunan işlemler, bu maddede ayrıca zikredilmiş olmayıp, maddenin 2 ve 9 numaralı bentleri içinde mütalâa olunmuştur.

İkinci bölümde, özel olarak noterlerce yapılması öngörülen işlemler ayrı ayrı ele alınmıştır.

61 nci madde tesbit işleri başlığını taşımakta olup, noterlerin tesbit, piyango ile özel kuruluşların kur'a, seçim ve toplantılarında, hazır bulunarak durumu belgelendireceklerini hükme bağlamıştır. Bu maddede sözü geçen tesbitin, hukuk mahkemelerince görülen tesbit dâvaları ile bir ilgisi olmamakla beraber, tercüman ve tanıklara yemin verme yetkisine sahip kamu hizmeti gören bir noterce düzenlenen ve 82 nci maddenin son fıkrası uyarınca aksi ispat edilinceye kadar geçerli olan bu çeşit bir belgenin, mahkemelerde kuvvetli bir delil olabileceğini ve bu suretle yargı organlarının işlerini kolaylaştıracağını gözden uzak tutmamak gerekmektedir.

62 nci madde noterlere yeni bir görev yüklemektedir. Buna göre noterler, ilgisinin istemi üzerine gayrimenkulleri yönetebilecek ve kiraya verebileceklerdir. Bu madde hükümleri uyarınca düzenlenecek sözleşmelerin, müessesenin doğal bir sonucu olarak Borçlar Kanununda yer alan «vekâlet» hükümlerine tabi olacağı ortadadır. Bu hükmün getirilmesini, bugünkü sosyal ihtiyaçlarla birlikte 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun yürürlüğe girmesi ile zorunlu kılmış bulunmaktadır. Bu görevin noterlere verilmesine ve bu müessesenin vekâletname hükümlerine tabi olmasına rağmen, noterlerin bir avukat gibi dâva takibetmelerine imkân bulunmamaktadır. Bu sebeple, maddenin ikinci fıkrasının konulması da zorunlu bulunmuştur. Sözleşmede aksine bir kayıt yoksa, noter bu görevini ifa sırasında doğan anlaşmazlıkların çözümünü amacı ile, başkasına vekâlet verebilecektir.

63 - 67 nci maddeler, emanet işlerinin ne şekilde yapılacağını ve sonuçlarını hükme bağlamışlardır. Emanet işlerine böyle geniş olarak yer verilmesi, 3456 sayılı Noterlik Kanununun uygulanması sırasında tesadüf olunan aksaklıkları ve boşlukları giderebilmek gayretinden ileri gelmiştir. Ayrıca bugünkü sosyal gelişmeler ve haberleşme imkânlarının gösterdiği ilerleme karşısında, mer'î kanundaki süreler kısaltılmıştır. Bu suretle noterlerce bu konuda yapılan şikâyetlerin de, artık ortadan kalkacağı düşünülmektedir.

68 nci madde defter onaylaması, 69 ncu madde vasiyetname ve ölüme bağlı tasarruflarla ilgili işler hakkında uygulanacak hükümleri getirmiştir. 70 nci madde noterliklerce tebligat işlerinin ne şekilde yapılacağını hükme bağlamış bulunmaktadır.

Bu kısmın son maddesi olan 71 nci madde, noterlerin T. Noterler Birliğine ve Adalet Bakanlığına gönderecekleri aylık ve yıllık cetvellerde nelerin bulunacağını açıklamaktadır.

IX - Beş bölüm ve 37 maddeyi taşıyan dokuzuncu kısım, şimdiye kadar yapılagelen bir uygulamaya sonucunda görülen boşluk sebebiyle kaleme alınmıştır. 3456 sayılı Meri Kanunda noterlerin yapacakları işler gösterilmekle beraber, bu işlemlerin şekilleri hakkında yeterli hükümler bulunmamaktadır. Bu kısım, işte bu boşluğu doldurmakta, gerek bu kanun ve gerekse başka kanunlarla noterlere yükletilen işlemlerin şekillerini belirtmiş bulunmaktadır.

«Noterlik işlemlerinde uyulması gerekli genel hükümler» başlığını taşıyan birinci bölümde (72 - 83) sıra ile ilgilinin tarifi yapıldıktan sonra noterin ilgililerden neleri öğrenmek zorunluluğunda olduğu, ilgilinin sağır, kör ve dilsiz olması veya Türkçe bilmemesi halinde yapılacak işlem, imza, mühür ve parmak bastırma şekli, noter, tanık, tercüman ve bilirkişiler hakkındaki yasaklılık hükümleri, noterlik işleminin hukuk hâkimi tarafından yapılması, işlem yaptırıcılardan aranacak belgeler, işlemlere fotoğraf yapıştirılması, yapılan işlemlerin fesih, iptal veya değiştirilmesi, geçerlilik sınırı ve görevin daire dışında yapılması gibi hususlar düzenlenmiş bulunmaktadır.

İkinci bölüm «Düzenleme» başlığını taşımaktadır. Gerek burada ve gerekse bu kanunun çeşitli yerlerinde söz konusu edilen düzenlemeden, Meri Kanunda yer alan re'sen senet tanzimi müessesesi kastedilmektedir. 84 ncu madde, hukukî işlemlerin noter tarafından düzenlenmesinin bir tutanak şeklinde yapılacağını belirttiikten sonra, bu tutanakta nelerin bulunacağını göstermiştir. Son fıkrada ise bu şekilde düzenlenen iş kâğıdının aslının Noterlik Dairesinde kalacağı ve bir örneğinin ilgisine verileceği hükme bağlanmıştır. 85 nci madde tutanakta bulunacak diğer kayıtları göstermektedir. Bu maddenin son cümlesinde yer alan «isabet vasıtası», kesin bir kanı vermemekle beraber, ilgilinin kimliği veya aranılan diğer hususlarla ilgili noksan belgeleri ifade etmektedir. 86 ve 87 nci maddeler düzenlenmeden sonra yapılacak işlemleri göstermektedir. 88 nci madde, ilgilinin bir belgeye dayanarak işlem yaptırması halinde, o belgenin tutanağın bir parçası sayılacağını hükme bağlamıştır. Ancak, tutanak örneğinin verilmesi halinde bu belgenin örneğinin de çıkartılıp çıkartılmaması ilgilinin arzusunun bırakılmıştır. 89 ncu madde, düzenleme şeklinde yapılması zorunlu olan işlemleri saymış bulunmaktadır.

Üçüncü bölüm, onaylama işlemlerinin ne şekilde yapılacağını, şumulünü ve onaylama şeklinde nelerin bulunacağını düzenlemiştir.

(Madde 90 - 93)

Dördüncü bölüm, örnek verme başlığını taşımakta olup, noterler tarafından yapılan işlemlerin örneklerinin kimlere ve ne şekilde verilebileceğini, hâkimin izni ile örnek verilmesini, sair kâğıtların tamamının ve bir kısmının örneğinin verilme şeklini, yabancı dildeki bir kâğıttan ne suretle örnek çıkartılacağını hükme bağlamıştır. Bu bölümde son teknik ilerlemenin getirdiği bir yenilik bulunmaktadır. O da örneklerin, fotokopi veya benzeri teknik usullerle çıkartılabileceği hususudur. Bu hüküm sayesinde noterlerin işleri kolaylaşacağı gibi, özel şekilleri bulunan bazı kâğıtların asıllarına daha uygun örneklerinin çıkartılması da sağlanmış bulunmaktadır.

Bundan sonra yer alan beşinci bölüm, 100 ncu maddede açıkladığı üzere, ikinci, üçüncü ve dördüncü bölüm dışında kalan çevirme, ticari protesto, ihtarname, ihbarname, defter onaylanması ve tescilli gereken işlemlerin ne şekilde yapılacağını düzenleyen hükümler getirmektedir.

X - Onuncu kısım, şimdiye kadar uygulama alanına çıkmamış yeni hükümleri taşımaktadır. Bu hükümler, özellikle büyük şehirlerdeki noterler arasında mevcut gizli rekabetle buna sebebiyet veren aşırı gelir farkını ortadan kaldırmak amacı ile getirilmişlerdir. Tamamen yeni olan bu hükümlerin üzerinde bir nebze durulması gerekli görülmüştür.

109 ncu madde, bir asliye mahkemesinin yargı çevresi içinde birden çok noterlik bulunması halinde, harc tabii değeri bir milyon lira ve daha fazla olan noterlik işlemlerinin bir takvim yılı içinde, ancak görevlendirilen noterliklerde yapılabileceğini hükme bağlamıştır. Maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları, görevlendirilecek noterliklerin ne şekilde tesbit olunacağını, ne suretle ilân edileceğini ve aynı noterliğin üst üste görevlendirilemeyeceğini göstermektedir. Son fıkra, bu işlerin görevlendirilen noterliklerden başka bir noterlikçe yapılamayacağı hükmünü getirmiş olup, bunun müeyyidesi ise 159 ncu maddede yer almış bulunmaktadır.

110 ncu madde, belirli noterliklerde yaptırılması gereken işlerden elde edilen gelirin, millî bir bankada açtıracak (Noterlikler ortak cari hesabı) na toplanacağını, belirttikten sonra, gelirin ve bu işlerin yapılması için gerekli ilk masrafların bu hesaba yatırılması sürelerini, hesabın açtırılma şeklini, avans tesbiti ile görevli noterin masrafına karşılık ne miktar, ne zaman ve ne şekilde ödeme yapılacağı hususlarını düzenlemiştir.

111 nci maddede ise, ödemenin ne zaman ve ne şekilde yapılacağı, ölen, noterlik meslekinden ayrılan veya başka bir noterliğe naklen atanan noter hisselerinin ödenmesinde takibolunacak yol çizilmiş bulunmaktadır.

XI - «Noterlerin alacağı ücret, vergi, harc ve resimlerin tahsil şekli» başlığını taşıyan bu kısım da iki bölümü kapsamaktadır.

Birinci bölüm, noterlerin alacakları ücretler konusunu içine almakta olup, 112 nci madde noterlerin alacakları her çeşit ücret ve yol ödeneklerinin, Adalet Bakanlığınca düzenlenecek bir «Ücret Tarifesi» ile tesbit olunacağını hükme bağlamıştır. Bu hükümle, noterlerce çeşitli adlar altında alınmakta olan ücretlerin bir yerde toplanması sağlanmış bulunmaktadır. Maddenin üçüncü fıkrasında tanıklık ve onaylama serhlerinden yazı ücreti alınmayacağı, son fıkrada ise, tarifede gerekli görülen değişikliklerin dört yılda bir yapılacağı belirtilmiştir.

113 ncu madde sayfa ve satır ölçüsü, 114 ve 115 nci maddeler giderin tahsil şekli, 116 ncu madde giderin paylaşılması hususlarını düzenlemektedir.

117 nci madde, mer'î kanununun 65 nci maddesine tekkabül etmekte olup, buna göre bazı yenilikler getirmektedir. Noterler tarafından fazla veya eksik harc alınması halinde Harclar Kanunu, Damga Vergisi alınması halinde Vergi Usul Kanunu, Kontrato Resmi alınması halinde ise Belediye Gelirleri Kanunu hükümlerinin uygulanacağı, söz konusu kanunlarda hükme bağlanmış olmakla bu konuda maddeye hüküm konulması zait bulunmuştur. Ancak, noterler tarafından fazla ücret alınması halinde yapılacak işlem birinci fıkra ile düzenlenmiş ve 65 nci maddenin 2 nci fıkrasındaki 100 kuruşluk sınıra, tasarıda 10 liraya yükseltilmiştir. Ücretin noksan alınması halinde ise, her hangi bir işlem yapılmasına lüzum olmadığı düşünülmüştür.

İkinci bölüm harc, vergi ve resimlerin tahsil şeklini göstermekte olup, gerekçenin genel kısmında da temas edildiği üzere, bundan böyle ilgili kâğıtlara pul yapıştırılması usulünden vazgeçilmiş bulunmaktadır. Ancak noterlerin, harc, vergi ve resim bedelleri üzerinden, bu kanunda gösterilen miktarda bir noter hissesi alacakları 118 nci maddede hükme bağlanmış bulunmaktadır. Pulun kaldırılması ile birçok suiistimallerin önleneceği, paradan ve zamandan tasarruf sağlanacağı düşünülmektedir. 119 ncu madde harc, vergi ve resimlerin vergi dairesine veya ilgili daireye ne zaman ve nasıl yatırılacağını tesbit etmektedir. 120 nci madde ise, zamanında yatırmamanın müeyyidesini göstermekte olup, özel kanunlarında yer alan hükümler dışında konulan % 25 zam, Türkiye Noterler Birliğinin gelir kaynakları arasına alınmıştır. Yatırmaya esas olan beyannamenin şekli işi, Adalet ve Maliye bakanlıklarınca çıkartılacak bir yönetmeliğe bırakılmıştır.

XII - Onikinci kısım, noterlerin sorumlulukları başlığını taşımaktadır. Genel hükümlere ayrılan birinci bölümün 121 nci maddesi, noterliklerin Adalet Bakanlığı ile Türkiye Noterler Birliğinin gözetim ve denetimi altında olduğunu belirtmektedir. 122 nci madde, noterlerin Cumhuriyet sav-

cuları ile Adalet müfettişleri tarafından teftiş olunacaklarını hükme bağlamış bulunmaktadır. 123 nci madde, suç teşkil eden fiilleri tesbit olunarak, haklarında soruşturmaya girilen noterlerin işten el çektilirilmesi şeklini, 124 nci madde de noterler hakkında yapılacak soruşturma usulünü düzenliyen hükümleri getirmiş bulunmaktadır.

Noterlerin disiplin cezaları başlığını taşıyan ikinci bölümde 22 madde bulunmaktadır. 125 nci madde ile disiplin kovuşturmasının sınırları çizilmiş, 126 nci maddede ise disiplin cezaları sayılmış ve tarif olunmuştur. Yine kaleme alınışında Devlet Memurları Kanunundan yararlanılan bu maddede, meslekin özelliği itibarıyla biraz ayrılmış bulunmaktadır. 127 nci madde eski cezaların etkisi, 128 nci madde savunma hakkı, 129 ncu madde noter olmadan önceki eylem ve hareketlerin hangi hallerde disiplin kovuşturmasına esas olacağı ve noterlikten ayrılma halinde takibolunacak yol hakkında hükümler getirmiş bulunmaktadırlar. 130 ncu maddede açıklandığı üzere, noterler hakkındaki disiplin kovuşturması, Türkiye Noterler Birliğinin bir organı olan T. Noterler Birliği Disiplin Kuruluna bırakılmış bulunmaktadır. Bundan sonraki maddelerde sırasıyla, Disiplin Kurulunun teşkili, ihbar üzerine verilecek ilk karar, bu karar üzerine takibolunacak yol, kovuşturma usulü duruşmalı inceleme yapılabilmesi, delillerin gösterilmesi, delillerin takdiri, karar çoğunluğu, tanık ve bilirkişi dinlenmesi, duruşma usulü, istinaabe, tanık ve bilirkişilerin çağırılması, Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin reddi, karar, itiraz, itirazı inceleme mercii, ceza soruşturmalarının disiplin cezalarına etkisi, disiplin cezalarının uygulanması, tanık ve bilirkişi giderleri ile disiplin cezalarının yerine getirilmesi hususlarını düzenliyen hükümler yer almış bulunmaktadır.

Noter stajiyelerine uygulanacak disiplin cezaları başlığını taşıyan üçüncü bölümün ilk maddesi olan, 146 nci maddede, stajiyelere uygulanacak disiplin cezaları sayılmış ve tarifleri yapılmıştır. Bu maddeye eklenen bir fıkra ile 127 nci madde hükmünün stajiyeler hakkında da kıyasen uygulanacağı hükme bağlanmıştır. 147 nci madde ile stajiyeler hakkındaki disiplin cezalarının da T. Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından verileceği, noterlerin disiplin işlem ve kararları ile ilgili hükümlerinin stajiyeler hakkında da aynen uygulanacağı belirtilmiş bulunmaktadır.

Noter kâtiplerinin ve kâtip adaylarının disiplin cezaları başlığını taşıyan dördüncü bölüm üç maddeyi (148 - 150) içine almaktadır. Her ne kadar noter kâtipleri hakkındaki hükümlerin adaylık statüsü ile bağdaşabildiği nisbette, kâtip adayları hakkında da uygulanacağı tabii ise de, ceza hükümlerini kapsayan bu bölümde, ceza sorumlusu olarak kâtip adaylarının da ismen gösterilmesi faydalı mütalâa olunmuştur.

Bu bölümün birinci maddesi (148) noter kâtipleriyle adaylarına verilecek cezaları sayıp tarif etmekte, 149 ncu madde bunlara, disiplin cezalarının yanlarında çalıştıkları noter tarafından verileceğini göstermektedir. 150 nci madde ise, bu karara itiraz ve itirazı inceleme usulünü düzenlemiş bulunmaktadır.

Beşinci bölümde yer alan maddeler getirdikleri bazı yeni hükümlerle, noterlere daha resmî bir kimlik ve bâzi teminatlar sağlamış bulunmaktadır. 151 nci madde noter görevlilerinin gerek noterlik görevleri ve gerekse Türkiye Noterler Birliğinin organlarındaki görevleri sebebiyle işleyecekleri suçlardan dolayı, haklarında T.C. Kanununun Devlet memurlarına ait hükümlerinin uygulanacağını, 152 nci madde ise, bu kişilere karşı görevleri sırasında suç işleyen kimselerin, Devlet memurları aleyhine suç işlemiş gibi ceza göreceklelerini hükme bağlamış bulunmaktadır. 153 ncu madde tamamen yeni bir hüküm getirmiş ve şimdiye kadar avukatlara uygulandığı gibi, suç işleyen noterler hakkında kovuşturma yapılabilmesini, Adalet Bakanlığının iznine bağlamış bulunmaktadır. Bunun, Mer'î Kanuna göre ileri atılmış ve noterlere emniyet veren bir adım sayılacağı aşıkardır. Bundan sonra yer alan 154, 155 ve 156 nci maddeler kovuşturma usulü ile istisnalarını gösteren hükümler getirmektedirler. 157 nci madde yasaklara aykırı hareket eden 158 nci madde işlemlerinde tahrifat yapan, 159 ncu madde Onuncu Kısım hükümlerine aykırı hareket eden, 160 nci madde de kâtipleri üzerinde gözetim ve denetim görevini yerine getirmiyen noterler hakkında uygulanması öngörülen ceza hükümlerini taşımaktadırlar.

Altıncı bölümde yer alan tek madde (162) ile noterlerin, kâtipleri tarafından yapılmış olsa bile, bir işin yapılmamasından veya hatalı yahut eksik yapılmasından dolayı zarar görmüş olanlara karşı sorumlu olacakları hükme bağlanmış bulunmaktadır.

XIII - 163 ilâ 190 nci maddeleri içine alan Onüçüncü kısım Türkiye Noterler Birliği başlığını taşımaktadır. Şimdiye kadar incelediğimiz birçok maddelerde görüldüğü ve ileride de görüleceği üzere, bu kanunla Türkiye Noterler Birliğine birtakım görevler ve sorumluluklar yükletilmiştir. Kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olan birlik (Anayasa madde: 22), kendisine verilen görevleri organları vasıtasıyla yapacak ve bunları yaparken de bâzı masraflar ihtiyar edecektir. İşte bu kısım, Türkiye Noterler Birliğinin gayesi, niteliği, merkezinin nerede olacağı, kimlerin denetim ve gözetimi altında bulunacağı, üyeleri, görevleri, organları, organların teşkil tarzı, her bir organın görev ve yetkileri, karar çoğunluğu, gelir kaynakları ve tebliğ usullerini düzenlemektedir.

XIV - Ondördüncü kısım, yabancı memleketlerde noterlik işlerinin ne şekilde yapılacağı hakkındaki hükümleri kapsamaktadır. 191 nci madde, yabancı memleketlerdeki noterlik işlerinin konsoloslar tarafından yapılacağını hükme bağlamıştır. 192 nci madde görevin konsolosluk dairelerinde yapılacağını, 193 ncü madde yabancı memlekette noterlik işlerini gören memurlar hakkında, bu kanunun uygulanmayacak hükümlerini göstermektedir. 194 ncü madde konsolosların noter ücreti alamıyacaklarını hükme bağlamıştır. 195 nci madde, yabancı bir memlekette usulüne uygun şekilde yapılan noterlik işlemlerinin altındaki, o memleketin yetkili mercilerine ait imza ve mühürlerin konsolos tarafından onaylanacağını belirttikten sonra, özel kanun hükümlerinin saklı olduğunu açıklamıştır. Meselâ, Hukuk Yargılama Usulü Kanununun 296 nci maddesi, söz konusu onama şerhinin, mahallinde mer'i kanunlara uygun olduğu hususunu da ihtiva etmesini şart koşmaktadır. Özel kanun hükümlerinin saklı bulunduğu yolundaki istisna buna benzer hükümler sebebiyle konulmuş bulunmaktadır.

XV - Onbeşinci Kısım çeşitli hükümler başlığını taşımakta ve önceki kısımlarda yer verilemeyen hükümleri içine almaktadır. 196 nci madde noterlerin görevlerine hangi hallerde son verileceğini, 197 nci madde, noterlere ait hükümlerden hangilerinin hangi hallerde noter vekilleri ile geçici yetkili yardımcılara uygulanacaklarını, notere vekâlet eden bir adalet memuru, stajiyer veya noter kâtibine verilecek disiplin cezalarında doğuracağı sonuçları göstermekte, 198 nci maddede yönetmelikle düzenlenecek hususlar sayılmış bulunmaktadır. 199 ncu madde Türkiye'de düzenlenip de, yabancı memlekette kullanılacak noterlik işlemlerinin altındaki mühür ve imzaların onaylama usulünü, 200 ncü maddede işlemlere ait formülün nasıl hazırlanacağını hükme bağlamış bulunmaktadır.

201 nci madde ile 2 Temmuz 1964 gün ve 492 sayılı Harelar Kanununun 51 ve 72 nci maddeleri değiştirilmiş olup, 202 nci maddede de, bu kanunla yürürlükten kaldırılan kanun ve hükümler yer almış bulunmaktadır.

XVI - Bundan sonra geçici maddeler başlığı altında yer alan 17 madde, Mer'i Kanunun yürürlükten kalkması ile bu kanunun tamamen yürürlüğe girmesi arasında geçen süre içinde yapılacak işlemleri, bu meyanda, hangi maddelerin ne zaman uygulanacağı, sınıflandırmanın ilk defa ne zaman yapılacağı, bugünkü noter yardımcılarının durumu, noter memurlarının durumu, Noterlik Ücret Tarifesinin uygulanması, Yönetmeliğin harflanması, Türkiye Noterler Birliği ile organlarının kuruluşu ve bunların göreve başlamasına kadar ne şekilde hareket olunacağı, Noter Yardım Sandığı hükümlerinin uygulanması ve mevcudunun devri, noter yardımcısı ve noter memurlarının hisse, aidat ve tazminatlarının ödenme şekli, noterlerin sosyal sigortalarının yapılması ve sigortadan faydalanmadan ölen veya mâlûlen meslekten ayrılan noter kâtiplerine yapılacak yardımları düzenlemiş bulunmaktadır.

XVII - Bu son kısımda yürürlük maddeleri yer almış olup, 203 ncü madde yürürlük tarihini, 204 ncü madde ise yürütme merciini göstermektedir.

Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/92
Karar No. : 2

18 . 4 . 1970

Yüksek Başkanlığa

Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29 . 11 . 1969 tarihinde kararlaştırılan «Noterlik kanunu tasarısı» Başkanlığınızca Geçici Komisyonumuza tevdi edilmekle Hükümet temsilcileri de hazır bulunduğu halde Geçici Komisyonumuza tetkik edilip müzakere olundu.

Tasarı gerekçesinde de belirtildiği üzere, halen yürürlükte bulunan 3456 sayılı Noterlik Kanununun gördüğü değişikliklere rağmen günün ihtiyaçlarına cevap vermemesi sebebiyle hazırlanmış bulunan Noterlik kanunu tasarısı, getirdiği hükümlerle hem noterlerin durumlarının, hem de noterlik işlemlerinin ıslahını kendisine hedef almıştır. Evveleminde noterliğin bir meslek haline getirilmesini öngördüğünden, atamalarda ilk plânda naklen ve terfian atama yapılmasını sağlayan hükümlere yer verilmiş, ücretli noterlik stajı konulmuş, noterlerin ve noterlik personelinin yetki, sorumluluk ve hakları yönünden, günün şartlarına uygun daha belirli hükümler getirilmiştir. Noterlerin özel durumlarına göre sosyal sigorta ve emekliliğe tabi olmaları, noter personelinin bu konudaki hükümler dışında İş Kanunu hükümlerine tabi oldukları hükme bağlanmak suretiyle, sosyal güvencikleri sağlanmış, izin hakları açıklığa kavuşturulmuştur.

Bunlardan başka, Anayasanın 122 nci maddesinde belirtilen nitelikte bir durum olmak üzere, Türkiye Noterler Birliğinin kurulması ve bugün Adalet Bakanlığımıza ait bulunan birçok yetki ve görevlerin bu kuruluşa devri öngörülmektedir.

İkinci olarak; noterlik işlemlerinin uygulamada gösterdiği aksaklıklar nazara alınarak, işlemlerin ıslahı için birçok yeni hükümler getirilmiş, işlemlerin yapılış ve hükümleri yönünden açıklık sağlanmıştır. İşlemler yönünden getirilen ve pul yapılandırma usulünü kaldıran hükümler ise bu konuda ortaya çıkan zorlukları bertaraf edici nitelikte bulunmuş ve takdirle karşılanmıştır.

Tasarı gerek dili, gerekse sistematığı bakımından Anayasaya ve modern kanun yapma tekniğine uygun bulunmuş ve noterlik müessesesine uzun zamandan beri arzulanan bir şekil ve muhteva kazandırabilecek nitelikte görülmüştür.

Komisyonumuz tasarıyı bu hüviyeti içinde prensipleri itibariyle benimsemiş, ancak bâzı hükümlerde, gerekçesi aşağıda izah olunacağı üzere, zorunlu bulduğu değişiklikleri yapmıştır.

Dört maddeyi kapsıyan birinci kısımda noterliğin tanımı yapıldıktan sonra, noterliklerin yetki çevresi, birden çok noterlik açılması, birden fazla noterliklerden birinin hangi hallerde kapatılabileceği ve noterliklerin sınıflandırılması ile ilgili hükümler yer almıştır. Bu maddelerden 2 nci madde aynen, 1, 3 ve 4 ncü maddeler de ufak redaksiyon değişiklikleri yapılarak kabul olunmuştur.

İkinci kısım 5 ilâ 21 nci maddeleri kapsamaktadır. Bu kısım, noterlik mesleğine kabul şartları, stajyerlik için başvurma usulü ve stajla ilgili diğer hususları düzenlemektedir. Bu kısımdaki 7 nci madde, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun buna paralel maddesi de nazara alınarak tamamen yenden kaleme alınmıştır. 5, 11, 15, 17, 18, 19 ve 21 nci maddeler aynen, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16 ve 20 nci maddeler de ufak bâzı değişikliklerle kabul edilmiştir.

Üçüncü kısım, noterliğin meslek haline getirilmesi bakımından, terfian veya naklen atamalarda uyulması zorunlu objektif kurallar koyan maddelerle, ilân ve başvurma usullerini düzenleyen hükümleri kapsamaktadır. Bu kısımdaki maddelerden 28 ve 32 nci madde aynen kabul edilmiştir. 25 ve 26 nci maddelere, bâzı kamu görevlerinde çalışan noter belgesini haiz kimselerin, mağdur olmalarını önleyici birer fıkra ilâvesi uygun görülmüştür. 27 nci maddeye yapılan ilâve ile atamalarda, noterler hakkında Adalet müfettişleri tarafından düzenlenen hal kâğıtlarındaki ye-

terlik konusunda belirtilecek kanunun esas alınması öngörülmüştür. Diğer maddeler ufak değişikliklerle kabul olunmuşlardır.

33 ncü maddeden 36 ncı maddeye kadar devam eden dördüncü kısımda, notere vekâlet müessesesi düzenlenmektedir. Bu hükümlerde meri kanuna göre en büyük yenilik, notere vekâlet edecek kimsenin, öncelikle o dairede çalışan altı ayını doldurmuş noter stajyeri, yoksa aynı durumda başka noterlikte çalışan bir noter stajyeri, oda yoksa noterlik başkâtibi veya kâtibi arasından seçilmesidir. Meri hükümlere göre notere vekâlet behemehal bir adalet memuruna verilmektedir. Tasarıya göre, yukarıda anılan kimselerden hiç birinin bulunmaması halinde, vekil, adalet memurları arasından seçilecektir. Noter vekiline ayrıca, kendi maaş veya ücretinden az olmamak ve noterlik sâfi gelirinin yarısını geçmemek üzere bir ücret, noterlik gelirinden ödenecektir. Vekilin maaş veya ücreti noterlik sâfi gelirinden fazla ise, konulan hükme göre, ancak ve en fazla, noterlik sâfi gelirinin yarısı vekile ücret olarak ödenebilir. Noter 36 ncı maddede sayılan kimselerden birine veya bir kaçına imza yetkisi verebilir. Noterlikte birden fazla imzaya yetkili kimse varsa, belgelerinde hangisinin öncelikle imzaya yetkili olduklarının belirtilmesi zorunludur. 36 ncı maddenin aynen kabulü kararlaştırılmıştır.

Noterlerin göreve başlamadan önce and içmeleri gerektiğine dair, beşinci kısmın ilk maddesi ufak ilâvelerle kabul edilmiştir. Noterlerin teminat yatırmalarına ilişkin 38 ncı maddedeki ilk teminat % 10 dan % 5 e, her yıl yatırılacak teminatta % 3 ten % 1 e indirilmek suretiyle kabul edilmiştir. Teminatın gayrimenkul ipotegi ve banka mektubu olması yolunda ileri sürülen istekler, yapılan görüşmeler sonunda Komisyonumuzca da mümkün görülmemiştir. 39 ncü maddeye, noterlikte imzaya yetkili kimselerin imza örneklerinin de valiliğe gönderilmesine dair bir fıkra eklenmiştir.

Altıncı kısımda noterlik dairesinin ve noterlik personelinin niteliği açıkça gösterilmiş olup, bu kısım hükümleri meri mevzuata göre tamamen yenilik arz etmektedir. Bu maddelerden 40, 43, 44 ve 46 ncı maddeler aynen, 41, 42, 45, 47, 48 ve 49 ncü maddeler ise bazı ilâvelerle kabul edilmiştir. Noter personelinin işe alınması, sözleşme şekli, adaylık süresi, feshi ihbar hakkı, izinleri ve bu kanunda yer alan hükümler dışında genel iş kanunlarına tabi olmaları konusunda getirilen hükümler, bu kişiler bakımından birer teminat olarak görülmüş ve Komisyonumuzca takdire şayan bulunmuştur.

Noterlerin yükümlülük ve hakları başlığını taşıyan yedinci kısmın birinci bölümünün ilk maddesinde noterlerin yapamayacakları işler gösterilmiştir. Anılan 50 ncı maddede tasarıya, noterlerin siyasi partilere üye olabilecekleri hükmü konulmuş olmasına rağmen, Komisyonumuzca noterlerin siyasetle uğraşmaları mahzurlu görülerek bu hüküm değiştirilmiştir. Bölümün bundan sonraki maddelerinde sırasıyla tatil gün ve saatlerinde iş yapmak yasaklığı, emredici hükümlere uymak zorunluğu, meslek sırrı, evrak ve defterlerin gizliliği ile noterlerin yaş tahdidine tabi tutılmalarına ilişkin hususlar düzenlenmiştir. «İzin ve hastalık» başlığına taşıyan ikinci bölüm ise Devlet Personel Kanunu hükümlerine paralel olarak getirilmiş ve noterlerin izinleri ile hastalıkları halinde yapılacak işlemleri düzenlemekte olup 54, 58 ve 59 ncü maddeler aynen, diğer maddeler de ufak değişikliklerle kabul olunmuştur.

Sekizinci kısım «noterlerin görevleri» başlığını taşımaktadır. Birinci bölümde yer alan 60 ncı maddede genel olarak noterlerin yapacakları işler 9 kalem halinde sıralanmıştır. İkinci bölümde yer alıp emanet işleri, tesbit, vasiyetname ve ölüme bağlı tasarruflarla tebliğ işlemlerini ve noterlerin verecekleri aylık ve yıllık iş cetvelleri konularını düzenliyen 61 ve 64 ilâ 71 ncı maddeler hiçbir değişiklik yapılmadan aynen kabul edilmişlerdir. Noterlerin gayrimenkul işleri ile uğraşmaları, yerinde ve noterlik sıfatıyla bağdaşabilecek nitelikte görülmediğinden 62 ncı madde metinden çıkarılmış ve 63 ncü madde 2 ayrı başlık altında 62 ve 63 ncü maddeler olarak kabul edilmiştir.

Noterlik işlemlerinin şekli başlığını taşıyan dokuzuncu kısmın birinci bölümünde, her türlü noterlik işlemlerinde uyulması gerekli genel hükümler yer almaktadır. Meselâ, noterlik işlemlerinde

rinin ilgilisinin târifi, ilgilinin sağır, kör, dilsiz olması, ilgilinin Türkçe bilmemesi, noter, tamk, tercüman ve bilirkişilerin yasaklılık halleri, başkaları adına işlem yaptırılması, hangi işlemlerde fotoğraf yapıstırılacağı, fesih, iptal, düzeltme, değiştirme nasıl yapılacağı, noterlik işlemlerinin hukuki niteliği, görevin daire dışında yapılması halleri düzenlenmiş ve bu maddeler aynen kabul edilmiştir. Yalnız 81 nci maddenin görüşülmesi sırasında, maddeye «vekilin azli» hususunda konulup konulmaması tartışılmış ise de, azlin bir işlem olmayıp, vekâlet aktinin feshi sonucu ortaya çıkan bir durumdan ibaret olması karşısında böyle bir ibareye lüzum görülmemiştir. 82 nci madde değişik olarak kabul edilmiştir.

Bu kısmın ikinci bölümü «düzenleme» başlığını taşımaktadır. Düzenleme, meri kanunda yer alan re'sen senet tanzimi karşılığı kullanılmıştır. Komisyonumuz bir ara, hukukumuzda alışlagelmiş re'sen senet tanzimi deyiminin kullanılması konusunu düşünmüş ise de, «re'sen» kelimesinin anlamı karşısında, «düzenleme» kelimesinin karuna geçmesinin daha uygun olacağı sonucuna varılmıştır. Çünkü, «re'sen» kendiliğinden demek olup, noter kendiliğinden hiçbir işlem yapmaz. İlgililerin başvurusu üzerine isteklerini yerine getirir, arzu ettikleri evrak veya kâğıtları düzenler veya onaylar. Bu sebeple «re'sen senet» yerine «düzenleme» deyimi Komisyonumuzda da uygun görülmüştür. Bundan böyle yürürlükteki diğer kanunlarda geçen re'sen tanzim edilmiş senet ve benzeri deyimler de Noterlik Kanunundaki düzenleme bölümü içinde yer alan işlemleri ifade edecektir. Bu bölüm 84 ve 87 nci maddeye yapılan ufak bir ilâve, 89 ncu maddedeki «tesis» kelimesinin «vakıf» olarak düzeltilmesi ve yine bu maddedeki «zilyetliğin devri» deyiminin çıkarılması suretiyle aynen kabul olunmuştur.

Onaylama, örnek verme ve diğer işlemler başlığını taşıyan üçüncü ve dördüncü ve beşinci bölümlerde 91, 92, 95 99, 101, 102, 104 ve 106 nci maddelerdeki esasa değinmeyen ufak değişikliklerle kabul olunmuşlardır.

Üç maddeyi kapsayan onuncu kısımda meslek için tamamen yeni hükümler yer almaktadır. Bu kısımda, harca tabi değeri bir milyon lira ve daha fazla olan noterlik işlemlerinin, Adalet Bakanlığınca tesbit edilecek nöbetçi noterliklerde yapılması, bu işlemlerden elde edilecek gelirin aynı belediye sınırları içindeki noterlikler arasında bölüşülmesi öngörülmektedir. Bu suretle aynı belediye hudutları içindeki noterlikler arasında gelir farkının azalacağı ve halen noterler arasında mevcut gizli rekabetin büyük ölçüde önleneceği umulmaktadır. Komisyonumuz, tasarının 109 ncu maddesinde yaptığı değişiklikle görevlendirmenin sınırını genişletmiş ve bir belediye hududu içinde birden çok asliye hukuk yargı çevresinin yer aldığı mahallerde görevlendirme sınırının bu mahkemelerin yargı çevresi değil, belediye sınırları olarak tesbit etmiştir.

Onbirinci kısmın birinci bölümünde yer alan maddelerde ücret tarifesi, giderin alınma şekli ve fazla alınan ücretler hakkında yapılacak işlemler düzenlenmekte olup, 112 nci maddede yer alan, «Maliye Bakanlığının olumlu mütalâası» deyimini yerine, «Türkiye Noterler Birliğinin mütalâası» deyimini konulmuş, 114, 116 ve 117 nci maddeler aynen, diğer maddeler ufak değişiklikle, kabul edilmiştir.

Bu kısım ikinci bölümü de meslek için yeni ve Komisyonumuzca da çok yerinde görülen hükümleri kapsamaktadır. Bu hükümlere göre artık noterler, Harç, Damga Vergisi ve sair resimleri maksbuz karşılığı tahsil edeceklerdir. Bu suretle pul sebebiyle yapılan suiistimallerin ve yanlışlıkların tamamen önleneceği muhtemeldir. Maddelerde kolaylık sağlayan, pul bedellerinin ilgili dairelere banka veya posta havalesi ile gönderilebilmesi gibi ufak değişiklikler yapılmıştır.

Onikinci kısım noterlerin sorumlulukları başlığını taşımaktadır. Bu kısmın birinci bölümü, noterlerin Adalet Bakanlığının gözetim ve denetimi altında bulunduğunu belirttikten sonra, tefiş, işten el çektirme ve soruşturma şeklini düzenliyen hükümleri getirmiştir. 122 nci maddeye, hal kâğıtlarının muhtevası konusunda, 123 ncu maddeye de işten el çektirmeyi kısıtlayan ilâveler yapılmıştır.

Bu kısmın ikinci bölümü disiplin cezaları başlığını taşımaktadır. Yürürlükteki kanunun uygulanmasında ortaya çıkan güçlükler ve Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulunun kuruluş ve çalışma tarzı göz önünde tutularak bu bölüm hükümleri ayrıntılı olarak kaleme alınmıştır.

130, 131, 140 141 ve 142 nei maddelerde bâzı değişiklikler yapılmış, 138 ve 139 neu maddeler tamamen değiştirilmiş olup, diğer maddeler Hükümet tasarısındaki şekilleri ile kabul edilmişlerdir.

Noter stajyerlerinin disiplin cezaları başlığını taşıyan üçüncü bölümün 147 nei maddesi ile noter kâtipleri ve kâtip adaylarının disiplin cezaları başlığını taşıyan dördüncü bölümün 150 nei maddesi aynen, diğer maddeleri değişik kabul edilmiştir.

Beşinci bölümde noter, geçici yetkili noter yardımcıları, noter vekilleri ile noterlik kâtip ve kâtip adaylarının, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işliyecekleri suçlarda, Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılacakları, görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle bunlara karşı işlenecek suçların da, memurlara karşı işlenmiş gibi mütalâa edileceği, noterlerin görevden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlarından dolayı kovuşturma yapılabilmesinin Bakanlığın iznine tâbi olduğu hükme bağlandıktan sonra, bu kovuşturmanın usulünü gösteren ve özel ceza hükümleri getiren maddelere yer verilmiş, bölümün son maddesinde de bu hükümlerden bir kısmının uygulanmayacağı kimseler gösterilmiştir. Bu bölümde, tasarının sevkinden sonra kabul olunan 1136 sayılı Avukatlık Kanunundan yararlanılarak, 154, 155 ve 156 nei maddeler tamamen yeniden tedvin olunmuşlardır. İleride işaret olunacağı üzere, 166 nei maddede yapılan değişiklik nedeniyle, 157 nei maddeye yeni bir fıkra ilâvesi zorunluğunda kalmış ve bu maddedeki para cezaları artırılmış, 151, 153 ve 160 nei maddeler aynen diğer maddeler ufak değişikliklerle kabul edilmişlerdir.

Altıncı bölüm tek maddeyi kapsamakta olup, Borçlar Kanunumuzdaki sisteme uygun olması bakımından, her iki fıkradaki, «kusurlu olarak» deyimleri çıkarılmak suretiyle madde kabul olunmuştur.

Onüçüncü kısım tamamen yeni bir müessese getirmektedir. Tasarının kanunlaşması halinde, noterler de, avukatlar gibi bir birlik kuracaklardır. Yukarıda bir ara işaret olunduğu gibi, bugüne kadar Adalet Bakanlığına aid olan birçok yetki ve görevler, bu hükümlerle Türkiye Noterler Birliğine veya birliğin organlarına devre ölmektedir. Bu kısımdaki hükümlerde de, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun değişen hükümlerine paralel olarak, meslekin özelliği de göz önünde bulundurulmak suretiyle değişiklikler yapılmıştır. Bu değişiklikler müessesenin sistemini etkiler nitelikte olmayıp, Türkiye Noterler Birliği ve organlarının daha rasyonel çalışmasını sağlamak amaciyle yapılan ilâvalerden ibaret bulunmaktadır. 165, 180, 181, 183, 186 ve 190 nei maddeler aynen kabul edilmişlerdir. Diğer maddeler, bazan tamamen yeniden tedvin olunmak suretiyle, değişik kabul edilmişlerdir.

Yabancı memleketlerdeki noterlik işlerini düzenliyen ondördüncü kısım, 192 ve 193 nei madde ayrıık olmak üzere, aynen kabul olunmuştur.

Onbeşinci kısım, «Çeşitli hükümler» başlığını taşımaktadır. Noterlerin görevine hangi hallerde son verileceği hususunu düzenliyen 196 nei maddeye yapılan ilâve ile, muhtemel haksızlıkların tamamen önleneceği umulmaktadır. 197 ve 198 nei maddeler çok ufak iki ilâve ile 199 ve 200 nei maddeler ise aynen kabul edilmişlerdir.

Bundan sonra 201 den 206 ya kadar numara taşıyan altı yeni madde eklenmiştir. Bu maddeler avukatlara paralel olarak noterlerin de topluluk sigortalarına zorunlu olarak girmelerini ve emekliliğe tabi bir göreve atanan noterin geğmiş noterlik hizmetinin kıdemine eklenmesini sağlayan hükümler olup, esasları 1136 sayılı Avukatlık Kanunundan alınmıştır. Noterliği bir meslek haline getiren bir kanunda, zamanın şartları da nazara alınırsa, bu hükümlerin yer almasından tabii bir şey olmayacağı muhakkaktır. Bu sebeple, komisyonumuz bu maddelerin ilâvesiyle sosyal teminat yönünden zorunlu olan bir ihtiyaça cevap verildiği kanısındadır. Bundan böyle gerek avukatlık, gerekse noterlik mesleki, prensip itibariyle topluluk sigortasına girmek yükümlülüğünü taşımakta olduğundan, bir meslekten diğerine geğiş halinde sigortalılık durumunda ortaya çıkabilecek muhtemel tereddütleri önlemek maksadiyle, iki kanun arasında bu bakımdan irtibat sağlayan 206 nei madde hükmünün tasarıya eklenmesi gerekli görölmüştür.

Tasarıdaki 201 ve 202 nei maddeler ise, 207 ve 208 nei maddeler olarak aynen kabul olunmuşlardır.

Tasarının son kısmını teşkil eden geçici maddelerde, intikal hükümleri yer almaktadır. Geçici maddelerden 4, 5, 8, 9, 11 ve 13 neü maddeleri matlapları çıkartılarak aynen kabul olunmuştur. Bunlardan geçici 11 nei madde Noter Yardım Sandığının tasfiyesini hedef tutmakta olup, tasarının getirdiği yeni sosyal sigorta sisteminin tabii bir sonucudur. Gerçekten, mevcut Noter Yardım Sandığı 3456 sayılı Kanunun hazırlandığı tarihte noterler gibi serbest meslek sahiplerinin, bir kamu hizmeti görmelerine rağmen, genel sosyal sigortadan faydalanmaları imkânsızlığı karşısında, bu kimselere, yeterli olmasa dahi, bir sosyal dayanışma imkânı sağlamak için kurulmuştur. Sandık üyelerinin sayısının azalması ve bu sebeple sandığa yüksek aidat ödemek zorunda olmaları vâkıası yanında, belli bir süre tamamlanmadıkça sandıktan gerekli derecede yardım görememe mahzuru, uzun zamandan beri bu kuruluşun yetersizliğine sebebolduğu ileri sürülmektedir. Bu itibarla avukatlar gibi noterlerin de modern sosyal sigorta anlayışına uygun bir mecburi sigorta teminatından faydalandırılmaları ve sigorta prensipleri uyarınca iki sandığa birden mecburi şekilde sigortalı olma durumunu önlemek için Noter Yardım Sandığının tasfiyesi gerekmiştir. Ancak, noterlerin sandıktaki alacakları bakımından kazanılmış haklarının korunması ve sosyal sigortadan faydalanmadan ölen veya mâlûl durumuna gelen noterlere munzam bir yardım yapılmasını öngören geçici 12 ve 17 nei maddeler sevk edilmiş, noter memurlarının kazanılmış hakları noktasından da geçici 13 nei madde hükmü öngörülmüştür. 1, 2, 3, 6 ve 7 nei maddeleri bâzi ilâvelerle kabul olunmuştur. Geçici 10 neu maddeye, noterlerin, Noter Yardım Sandığından alacaklı oldukları miktarın % 50 oranında bir kısmını en kısa süre için de almalarını mümkün kılan bir hüküm konulmuştur. Yeniden tedvin olunan geçici 14, 15 ve 16 nei maddeler gerekli intikal hükümlerini kapsamakta olup, bu maddeler dahi 1136 sayılı Avukatlık Kanununa paralel hükümleri taşımaktadırlar. Geçici 18 nei madde, bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulundan veya Fakültesinden mezun olup da fark sınavını vermiş olanların kazanılmış haklarını mahfuz tutmakta, 19 ve 20 nei maddeler de atama ile ilgili iki intikal hükmünü taşımaktadırlar.

Yürürlük maddeleri, madde numaraları teselsül ettirilmek suretiyle aynen kabul edilmiştir.

Kanun tasarısı, yukarıda sırasıyla izah olunan değişikliklerle birlikte, Geçici Komisyonumuzca ittifaken kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine öncelik ve ivedilikle arz edilmek üzere, rapor Yüksek Başkanlığa saygiyle sunulur.

Geçici Komisyon Başkanı	Sözcü	Kâtip	
Zonguldak	Sinop	Malatya	Afyan
<i>Kevni Nedimoğlu</i>	<i>Hilmi Biçer</i>	<i>Mustafa Kaftan</i>	<i>Hamdi Hamamcıoğlu</i>
Bursa	Çankırı	Çorum	Diyarbakır
Ertuğrul Mat	Hazım Dağlı	<i>Abdurrahman Güler</i>	<i>Behzat Egilli</i>
İmzada bulunamadı.	İmzada bulunamadı.		
Elâziğ	Erzurum	Hatay	İzmir
Ö. Faruk Sanaç	<i>Selçuk Erverdi</i>	<i>Talât Köseoğlu</i>	Söz hakkım mahfuzdur.
İmzada bulunamadı.			<i>Coşkun Karagözoğlu</i>
İzmir	Kayseri	Sivas	Sivas
Söz hakkım mahfuzdur.	Enver Turgut	<i>Tevfik Koraltan</i>	<i>Vahit Bozatlı</i>
<i>Talât Orhon</i>	İmzada bulunamadı.		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

NOTERLİK KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Noterlik mesleki

MADDE 1. — Noterlik bir kamu hizmetidir. Noterler, hukukî güvenliği sağlamak ve anlaşmazlıkları önlemek için işlemleri belgelendirirler. Gerek bu ve gerekse diğer kanunlarla verilen başka görevleri yaparlar.

Noterliklerin kurulması ve yetki çevresi

MADDE 2. — Her asliye ve münferit sulh mahkemesinin bulunduğu yerde, o mahkemenin yargı çevresindeki noterlik işlerini görmeye yetkili olmak üzere bir noterlik kurulur.

Şu kadar ki, bir ilin belediye sınırları içinde birden fazla noterlik bulunduğu takdirde, her noterlik, bağlı olduğu asliye mahkemesinin yargı çevresi ile sınırlı olmaksızın, il belediyesi sınırları içindeki bütün noterlik işlerini görmeye yetkilidir.

Onuncu kısım hükümleri saklıdır.

Birden çok noterlik açılması ve noterliğin kapatılması

MADDE 3. — Adalet Bakanlığı, iş yoğunluğunda artış görülen ve nüfusu otuz binden fazla olan yerlerde iki, nüfusu elli binden yüz bine kadar olanlarda üç, nüfusu yüz binden yukarı olanlarda her elli bin ve küsuru için bir noterlik olmak üzere birden çok noterlik açabilir.

Adalet Bakanlığı bir yerdeki noterliklerin gayrisafi gelirleri toplamı ile iş hayatındaki gelişme ve gerilemeleri göz önünde bulundurmak suretiyle yukarıdaki fıkrada yazılı sayılardan fazla noterlik açmaya veya mevcut noterliklerden bir len fazlasını kapatmaya yetkilidir.

Adalet Bakanlığı birinci ve ikinci fıkradaki birden çok noterlik açma ve noterliklerden birden fazlasını kapatma yetkisini kullanmadan önce Türkiye Noterler Birliğinin mütalâasını alır.

Noterliklerin sınıflandırılması

MADDE 4. — Noterlikler dört sınıfa ayrılır.

Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterlikler, Türkiye Noterler Birliğinin mütalâası alınarak Adalet Bakanlığınca sınıflandırılır.

Bu sınıflandırmada, her noterliğin yetki çevresi içindeki nüfus, iş yoğunluğu ve noterlik geliri esas tutulur. Genellikle, aynı mahkemeye bağlı noterlikler aynı sınıftan sayılır.

Adalet Bakanlığı her dört yılda bir noterliklerin durumunu inceliyerek, yeniden yapacağı sınıflandırmayı Resmî Gazete ile ilân eder.

Yukarıki fıkrada gösterilen dört yıllık süre içinde açılan yeni noterlikler, sürenin bitimi beklenmeden ikinci ve üçüncü fıkralara göre ve tahmini gayrisafi gelirleri de göz önünde tutulmak suretiyle sınıflandırılarak, Resmî Gazete ile ilân olunur.

Dördüncü sınıf noterliğe indirme hakkındaki 31 nci maddede hükmü saklıdır. Şu kadar ki, dördüncü sınıf noterlikten üçüncü sınıfa geçirilecek olanlar, her yılın Nisan ayı başında tesbit edilerek ilân olunur.

Yeni sınıflandırma ilân olununcaya kadar, eski sınıflandırmaya göre uygulama yapılır.

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

NOTERLİK KANUNU TASARISI

BİRİNCİ KISIM

Genel hükümler

Noterlik mesleki

MADDE 1. — Noterlik bir kamu hizmetidir. Noterler, hukukî güvenliği sağlamak ve anlaşmazlıkları önlemek için işlemleri belgelendirir ve kanunlarla verilen başka görevleri yaparlar.

Noterliklerin kurulması ve yetki çevresi

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Birden çok noterlik açılması ve noterliğin kapatılması

MADDE 3. — Adalet Bakanlığı, iş yoğunluğunda artış görülen ve nüfusu otuz binden fazla olan yerlerde iki, nüfusu elli binden yüz bine kadar olanlarda üç, nüfusu yüz binden yukarı olanlarda her elli bin ve küsuru için bir noterlik olmak üzere birden çok noterlik açabilir.

Adalet Bakanlığı, bir yerdeki noterliklerin gayrisâfi gelirleri toplamı ile iş hayatındaki gelişme ve gerilemeleri göz önünde bulundurmak suretiyle yukardaki fıkrada yazılı sayılardan fazla noterlik açmaya veya mevcut noterliklerden birden fazlasını, boşalmış bulunmak kaydıyla, kapatmaya yetkilidir.

Adalet Bakanlığı birinci ve ikinci fıkradaki birden çok noterlik açma ve noterliklerden birden fazlasını kapatma yetkisini kullanmadan önce Türkiye Noterler Birliğinin mütalâasını alır.

Noterliklerin sınıflandırılması

MADDE 4. — Noterlikler dört sınıfa ayrılır.

Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterlikler, Türkiye Noterler Birliğinin mütalâası alınarak Adalet Bakanlığınca sınıflandırılır.

Bu sınıflandırmada, her noterliğin yetki çevresi içindeki nüfus, iş yoğunluğu ve noterlik geliri esas tutulur. Genellikle, aynı mahkemeye bağlı noterlikler aynı sınıftan sayılır.

Adalet Bakanlığı, her dört yılda bir noterliklerin durumunu inceliyerek, yeniden yapacağı sınıflandırmayı Resmî Gazete ile ilân eder.

Yukarıki fıkrada gösterilen dört yıllık süre içinde açılan yeni noterlikler, sürenin bitimi beklenmeden ikinci fıkraya göre ve tahminî gayrisâfi gelirleri de göz önünde tutulmak suretiyle sınıflandırılarak, Resmî Gazete ile ilân olunur.

Dördüncü sınıf noterliğe indirme hakkındaki 31 nci madde hükmü saklıdır. Şu kadar ki, dördüncü sınıf noterlikten üçüncü sınıfa geçirilecek olanlar, her yılın Nisan ayı başında tesbit edilerek ilân olunur.

Yeni sınıflandırma ilân olununcaya kadar, eski sınıflandırmaya göre uygulama yapılır.

(Hükümetin Teklifi)

İKİNCİ KISIM

Noterlik mesleğine kabul

Noterliğe kabul şartları

MADDE 5. — Noter olabilmek için, bu kısım hükümlerine göre noterlik stajını tamamlayarak, noterlik belgesini almış olmak şarttır.

İstisnalar

MADDE 6. — Adli veya askerî hâkimlik yahut Cumhuriyet Savcılığına atanmış veya avukat unvanını kazanmış olan, veya Avukatlık Kanununa göre staj ve avukatlık sınavı şartlarından bağışıklı olarak avukatlığa kabul olunmaya hak kazanmış bulunanlar, noterlik stajına tabi değildirler.

Bu gibilerin 9 ncu maddenin (a) ve (b) bendinde gösterilen belgeleri ilâştirmek suretiyle Adalet Bakanlığına bir dilekçe ile başvurmaları üzerine, Bakanlıkça gerekli görülen diğer belgelerin de getirilmesi suretiyle yapılan inceleme sonunda, noter olmaya engel teşkil eden bir durumu bulunmadığı anlaşıldığı takdirde, ilgiliye 17 nci maddenin 3 ncu fıkrasında yazılı belge verilir ve 18 nci maddede gösterilen deftere kaydı yapılır.

Stajiyerlik şartları

MADDE 7. — Noterlik stajını yapabilmek için :

1. Türk olmak,
2. Medeni ve siyasi haklara sahibolmak,
3. 23 yaşını bitirmiş ve 50 yaşını doldurmamış olmak,
4. Türk Hukuk Fakültelerinin birinden mezun olmak veya yabancı bir memleket hukuk fakültesinden mezun olup da, Türkiye Hukuk Fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden sınav vermiş veya Siyasal Bilgiler Fakültesinden mezun olup da, bu fakültede okutulmayan derslerden, her üniversite senatosunca hazırlanacak yönetmeliğe göre fark sınavını vermiş bulunmak,
5. Muvazzaf askerlik hizmetini yapmış veya hizmete elverişli olmadığı anlaşılmış bulunmak,
6. Görevini gereği gibi yapmaya engel olabilecek vücut veya akılca bir ârızası veya hastalığı bulunmamak,
7. Yüz kızartıcı bir suçtan veya ağır hapsi gerektiren bir cürümden mutlak surette, yahut kasdi bir cürümden altı ay veya daha yukarı hapis cezası ile hüküm giymiş veya bu kabil suçlardan dolayı ceza kovuşturması altında bulunmamak,
8. Suçun ve cezanın affa uğraması veya cezanın təcili veya mahkemece hapis cezasının para cezasına çevrilmiş olması yukardaki fıkra hükmünün uygulanmasına engel olamaz,
9. Cezai veya inzibati bir karar sonucunda hâkim, savcı, avukat veya memur olmak yeteneğini kaybetmiş bulunmamak,
10. İflâs etmiş ise iadei itibar etmiş olmak, (hileli ve taksirli müflisler itibarları iade edilmiş olsa bile kabul olunamazlar),
11. Hakında aciz vesikası verilmiş ise bunu kaldırmış bulunmak,
12. Sarhoşluğu, kumar oynamayı âdet edinmiş, ahlâkça veya noterliğe yaraşmıyacak bir hal ile dile gelmiş bulunmamak ve ailece kötü şöhrete sahibolmamak,
13. Noterlikle ve noter stajiyerliği ile birleşmesi caiz olmayan bir işle uğraşmamak,
14. Staj yapılacak yerde ikametgâhı bulunmak.

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

İKİNCİ KISIM

Noterlik meslekine kabul

Noterliğe kabul şartları

MADDE 5. — Tasarının 5 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ayrıık haller

MADDE 6. — Adli veya askerî hâkimlik yahut savcılıklara atanmış veya avukat unvanını kazanmış olan veya Avukatlık Kanununa göre staj ve avukatlık sınavı şartlarından bağışıklı olarak avukatlığa kabul olunmaya hak kazanmış bulunanlar, noterlik stajına tabi değildirler.

Bu gibilerin 9 ncu maddenin (a), (b) ve (d) bendlerinde gösterilen belgeleri iliştirmek suretiyle Adalet Bakanlığına bir dilekçe ile başvurularını üzerine, Bakanlıkça gerekli görülen diğer belgeler de getirtilerek yapılan inceleme sonunda, noter olmaya engel teşkil eden bir durumları bulunmadığı anlaşıldığı takdirde, ilgiliye 17 nci maddenin 3 ncü fıkrasında yazılı belge verilir ve 18 nci maddede gösterilen deftere kaydı yapılıır.

Stajiyerlik şartları

MADDE 7. — Noterlik stajına kabul edilebilmek için :

1. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,
2. 23 yaşını bitirmiş ve 50 yaşını doldurmamış olmak,
3. Türk hukuk fakültelerinden birinden mezun olmak veya yabancı bir memleket hukuk fakültesinden mezun olup da, Türkiye hukuk fakülteleri programlarına göre noksan kalan derslerden başarılı sınav vermiş bulunmak,
4. Muvazzaf askerlik hizmetini yapmış veya hizmete elverişli olmadığı anlaşılmış bulunmak,
5. Kesinleşmiş bir kararla yüz kızartıcı bir suçtan veya ağır hapsi gerektiren bir cürümden mutlak olarak, yahut kasdî bir cürümden bir sene veya daha fazla hapis cezası ile hüküm giymiş olmamak,
6. Kesinleşmiş bir ceza veya disiplin kararı sonucunda hâkim, savcı, memur yahut avukat olmak niteliğini kaybetmiş bulunmamak,
7. Noterlik meslekine yaraşmıyacak tutum ve davranışları çevresince bilinmiş olmamak,
8. Noterlikle ve noter stajiyerliği ile birleşemiyen bir işle uğraşmamak,
9. Mahkeme kararı ile kısıtlanmış olmamak,
10. iflâs etmiş ise itibarı iade edilmiş olmak, (Hileli ve taksirli müflisler itibarları iade edilmiş olsa bile kabul olunmazlar.)
11. Hakında aciz vesikası verilmiş ise bunu kaldırmış bulunmak,
12. Noterlik görevini devamlı ve gereği gibi yapmaya engel vücut veya akılca mâlûl olmak,
13. Staj yapılacak yerde ikametgâhı bulunmak, gerektir.

Beş yıldan fazla hapis veya ağır hapis cezası ile veya zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma ve dolanlı iflâs suçlarından biri ile kesin olarak hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar da noterlik stajına kabul edilemezler.

Staj isteminde bulunanın, birinci fıkranın 5 nci bendinde yazılı cezalardan birini gerektiren bir suçtan kovuşturma altında bulunması halinde, stajiyerliğe alınma isteği hakkındaki kararın

Stajiyerlikle birleşmeyen işler

MADDE 8. — Bu kanunun 50 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları hükümleri, stajiyerler hakkında da uygulanır.

Stajiyerlik için başvurma

MADDE 9. — Stajiyerlik için başvurma, staj yapılacak yerdeki noterlerin bağlı bulunduğu noter odasına verilecek bir dilekçe ile yapılır. Dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir.

- a) Yedinci maddedeki stajiyerlik şartlarına ilişkin belgelerin onanmış ikişer örneği,
- b) Yedinci maddenin 7, 9, 10 ve 12 nci bentlerinde gösterilen engellerin kendisinde bulunmadığına dair bir beyanname,
- c) O noter odasında üye olan bir noter tarafından staj isteminde bulunan kimsenin ahlâki gidişatı hakkında düzenlenecek tanıtma kâğıdı,
- d) Tebligata salih ikametgâh adresi,

Bu belgelerin birer örneği Oda Başkanı tarafından onaylanarak Türkiye Noterler Birliğine gönderilir. Diğer örnek veya asılları odadaki dosyasında saklanır.

Staj isteminde bulunan taraftan verilen beyannamenin gerçeğe aykırılığı ortaya çıktığı takdirde, bu kimse hakkında resmî mercilere yalan beyanda bulunmak suçundan dolayı ceza kovuşturması yapılır.

Stajın ilânı

MADDE 10. — Staj için başvuranın istemi yukardaki maddede yazılı hususlarla birlikte istem tarihinden itibaren on gün içinde o yerin belediye ve adliye dairesinin münasip bir yerinde onbeş gün süre ile asılmak suretiyle ilân olunur.

Açık delil veya vakıalar göstermek şartı ile herkes bu süre içinde kaydın yapılmaması için odaya itirazda bulunabilir.

Rapor

MADDE 11. — Oda başkanı, istemin ilânından önce odaya bağlı noterlerden birini, istemde bulunanın mânevi nitelikleri taşıyıp taşımadığını ve noter stajiyerliği ile birleşmeyen bir işle uğraşıp uğraşmadığını araştırarak bir rapor düzenlemek üzere görevlendirir.

Staja kabul veya ret kararı

MADDE 12. — Oda yönetim kurulu itiraz süresinin bitmesinden itibaren bir ay içinde, onbirinci maddede yazılı raporu da göz önünde tutarak, adayın stajiyer listesine kabul edilip edilmemesi hakkında gerekçeli bir karar verir.

Bu karar aleyhine, oda yönetim kurulu üyeleri, kararın verildiği yer Cumhuriyet savcısı ve alâkalı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Noterler Birliğine itirazda bulunabilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

bu kovuşturmanın sonuna kadar bekletilmesine karar verilebilir. Başvuran hakkında kamu görevlerinden yasaklanmayı gerekli kılabilecek bir suçtan ötürü kamu dâvası açılmış bulunuyorsa, stajiyerliğe kabul isteği yerine getirilmeyip, dâva sonucunun beklenilmesi zorunludur.

şu kadar ki, ceza kovuşturmasının sonucu ne olursa olsun, stajiyerliğe kabul isteğinin geri çevrilmesi gereken hallerde, sonuç beklenmeden istek karara bağlanır.

Stajiyerlikle birleşemiyen işler

MADDE 8. — Bu kanunun 50 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları hüükümleri ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan ticaret yapma yasağı ile ilgili hüküm stajiyerler hakkında da uygulanır.

Stajiyerlik için başvurma

MADDE 9. — Stajiyerlik için başvurma, staj yapılacak yerdeki noterlerin bağlı bulunduğu noter odasına verilecek bir dilekçe ile yapılır. Dilekçeye aşağıdaki belgeler eklenir.

- a) Yedinci maddedeki stajiyerlik şartlarına ilişkin belgelerin onanmış ikişer örneği,
- b) Yedinci maddenin 5, 8, 10 ve 11 nci bendlerinde gösterilen engellerin kendisinde bulunmadığına dair bir beyanname,
- c) O noter odasında üye olan bir noter tarafından staj isteminde bulunan kimsenin ahlâki durumu hakkında düzenlenecek tanıtma kâğıdı,
- d) Tebligata salih ikametgâh adresi,

Bu belgelerin birer örneği oda başkanı tarafından onaylanarak Türkiye Noterler Birliğine gönderilir. Diğer örnek veya asılları odadaki dosyasında saklanır.

Staj isteminde bulunan tarafından verilen beyannamenin gerçeğe aykırılığı ortaya çıktığı takdirde, bu kimse hakkında resmî mercilere yalan beyanda bulunmak suçundan dolayı ceza kovuşturması yapılır.

Stajın ilânı

MADDE 10. — Staj için başvurma istemi yukardaki maddede yazılı hususlarla birlikte istem tarihinden itibaren on gün içinde o yerin belediye ve adliye dairesinin münasip bir yerinde onbeş gün süre ile asılmak suretiyle ilân olunur.

Açık delil veya vâkıalar göstermek şartıyla herkes bu süre içinde kaydın yapılmaması için odaya itirazda bulunabilir.

Rapor

MADDE 11. — Tasarının 11 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Staja kabul, ret veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi kararı

MADDE 12. — Oda yönetim kurulu, itiraz süresinin bitmesinden itibaren bir ay içinde, 11 nci maddede yazılı raporu da göz önünde tutarak, adayın stajiyer listesine kabul edilip edilmemesi veya kovuşturma sonuna kadar beklenmesi hakkında gerekçeli bir karar verir.

Bu karar aleyhine, oda yönetim kurulu üyeleri, kararın verildiği yer Cumhuriyet savcısı ve alâkah, tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Noterler Birliğine itirazda bulunabilir.

(Hükümetin Teklifi)

Birinci fıkrada yazılı süre içinde bir karar verilmemiş olması halinde talep reddedilmiş sayılır. Bu takdirde bir aylık sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde, staj isteminde bulunan, Türkiye Noterler Birliğine itiraz edebilir.

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun itiraz üzerine verdiği karar Adalet Bakanlığının onayı ile kesinleşir. Adalet Bakanlığı kararı aleyhine staj isteminde bulunan ve Türkiye Noterler Birliği Danıştaya başvurabilirler.

Stajın başlangıcı

MADDE 13. — Noterlik stajı listeye kayıt tarihinden itibaren başlar. İtiraz kaydın yapılmasını durdurur.

Stajiyer adedinin tesbiti ve stajın hangi noter yanında yapılacağı

MADDE 14. — Adalet Bakanlığı her yılın Aralık ayı içinde, açık, veya boşalmış bulunan ve açılacak veya boşalacak noterliklerin sayısını göz önünde tutmak ve Türkiye Noterler Birliğinde mütalâasını almak suretiyle, gelecek yıl içinde kaç kişinin staja kabul edilebileceğini tesbit eder ve keyfiyeti Resmî Gazete ve stajın yapılabileceği yerlerde çıkan birer gazete ile birer defa yıl sonuna kadar yayınlar. Türkiye Noterler Birliği, Bakanlığın bu kararı aleyhine Danıştaya başvurabilir.

Stajın hangi noter yanında yapılacağı, oda yönetim kurulu tarafından 12 nci maddeye göre verilecek kararda gösterilir.

Noterliğin boşalması, kapanması veya noterin iki aydan fazla süreli bir engeli sebebiyle işinden ayrılması hallerinde oda yönetim kurulu tarafından stajiyerin başka bir noter yanında stajını tamamlamasına derhal karar verilir. Şu kadar ki, stajın üç ayını doldurmuş stajiyer hakkında bu hüküm uygulanmaz.

Staj süresi ve stajiyerin görevleri

MADDE 15. — Staj süresi bir yıldır.

Staj, kesintisiz olarak yapılır. Stajiyerin haklı sebeplere dayanarak devam edemediği günler, engelin kalkmasını izleyen bir ay içerisinde başvurduğu takdirde, oda yönetim kurulunca tamamlattırılır.

Oda başkanı, haklı engeller halinde, stajiyere 15 günü geçmemek üzere izin verebilir.

Stajiyer, staj gördüğü noterlik dairesinde, bu kanun ve yönetmeliğin gösterdiği işleri yapmakla yükümlüdür.

Staja ait raporlar

MADDE 16. — Stajiyer hakkında, yanında staj yaptığı noter tarafından her iki ayda bir, stajiyerin ahlâki gidişi ve meslekî ehliyetine dair verilecek rapor, noterin bağlı bulunduğu odaya gönderilir.

Bu raporlardan sonuncusu, stajiyerin noter olup olamayacağına veya stajın altı ay daha uzatılması lüzumuna dair kesin kararı da kapsar.

14 ncü maddenin son fıkrası gereğince staj yapılan noterliğin değiştirilmesi halinde eksik kalan iki aylık rapor, yeni noter yanında geçirilen iki aylık devrenin sonunda, dört ay için tanzim edilir. 14 ncü maddenin aynı fıkrası gereğince staj yerinin değiştirilmemesi veya stajiyerin 33, 34 ve 35 nci maddeler uyarınca başka bir noterlikte vekâlet ile görevlendirilmesi hallerinde iki aylık raporlar ve stajın bitimine kadar noterin görevine dönememesi halinde son rapor, oda baş-

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Birinci fıkrada yazılı süre içinde bir karar verilmemiş olması halinde talep reddedilmiş sayılır. Bu takdirde bir aylık sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde, staj isteminde bulunan, Türkiye Noterler Birliğine itiraz edebilir.

Oda yönetim kurulunun kabul kararı ve Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun itiraz üzerine verdiği karar Adalet Bakanlığının onayı ile kesinleşir. Adalet Bakanlığı kararı aleyhine staj isteminde bulunan veya Türkiye Noterler Birliği Danıştaya başvurabilirler.

Stajın başlangıcı

MADDE 13. — Noterlik stajı, listeye kayıt tarihinden itibaren başlar. İtiraz, kaydın yapılmasını durdurur.

Stajyer adedinin tesbiti ve stajını hangi noter yanında yapılacağı

MADDE 14. — Adalet Bakanlığı her yılın Aralık ayı içinde, açık veya boşalmış bulunan ve açılacak veya boşalacak noterliklerin sayısını göz önünde tutmak ve Türkiye Noterler Birliğinin de mütalâasını almak suretiyle, gelecek yıl içinde kaç kişinin staja kabul edilebileceğini tesbit eder ve keyfiyeti Resmî Gazete ve stajın yapılabileceği yerlerde çıkan birer gazete ile birer defa yıl sonuna kadar yayınlar. Türkiye Noterler Birliği, Bakanlığın bu kararı aleyhine Danıştaya başvurabilir.

Stajın hangi noter yanında yapılacağı, oda yönetim kurulu tarafından 12 nci maddeye göre verilecek kararda gösterilir.

Noterliğin boşalması veya noterin iki aydan fazla süreli bir engeli sebebiyle işinden ayrılması hallerinde oda yönetim kurulu tarafından, stajyerin başka bir noter yanında stajını tamamlamasına derhal karar verilir. Şu kadar ki, stajının altı ayını doldurmuş stajyer hakkında, noterliğin kapanması dışındaki hallerde, bu hüküm uygulanmaz.

Staj süresi ve stajyerin görevleri

MADDE 15. — Tasarının 15 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Staja ait raporlar

MADDE 16. — Stajyerin ahlâki gidişi ve meslekî ehliyeti hakkında, yanında staj yaptığı noter tarafından her üç ayda bir verilecek rapor, noterin bağlı bulunduğu odaya gönderilir.

Bu raporlardan sonuncusu, stajyerin noter olup olamayacağına veya stajın altı ay daha uzatılması lüzumuna dair kesin kanıyı da kapsar.

14 ncü maddenin son fıkrası gereğince staj yapılan noterliğin değiştirilmesi halinde, eksik kalan üç aylık rapor, yeni noter yanına geçirilen ilk üç aylık devreye ait raporla birlikte tanzim edilir. 14 ncü maddenin aynı fıkrası gereğince staj yerinin değiştirilmemesi veya stajyerin 33, 34 ve 35 nci maddeler uyarınca başka bir noterlikte vekâlet ile görevlendirilmesi yahut stajın son üç aylık devresi içinde noterliğin değiştirilmesi hallerinde üç aylık raporlar ve stajın bitimine kadar noterin görevine dönememesi halinde son rapor, eski raporlar göz önünde tutulmak ve gerekli bilgi toplamak suretiyle oda başkanı veya vekili tarafından düzenlenir.

(Hükümetin Teklifi)

kamı veya vekili tarafından eski raporlar göz önünde tutulmak ve gerekli bilgi toplanmak suretiyle düzenlenir.

Noter odası başkanı, kendi görüşünü de yazarak stajiyerin dosyasını, ikâmetgâh adresi ile birlikte Türkiye Noterler Birliği Başkanlığına gönderir.

Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı varsa itirazını da ilâve etmek suretiyle, dosyayı Adalet Bakanlığına yollar.

Adalet Bakanlığının kararı

MADDE 17. — Adalet Bakanlığı tarafından, dosyanın gelmesinden itibaren 15 gün içinde, stajdan beklenen maksadın hâsıl olup olmadığına dair bir karar verilir.

Stajdan beklenen maksat hâsıl olmamışsa, bu karar noter yanındaki stajın altı ay daha uzatılması veya stajiyerlikten çıkarma şeklinde olabilir.

Stajdan beklenen maksat hâsıl olmuşsa Adalet Bakanlığı tarafından stajiyere bir noterlik belgesi verilir. Bu belge, açık bulunan üçüncü sınıf noterliklerden birine atanma hakkı verir.

Adalet Bakanlığının bu maddeye göre vereceği kararlar aleyhinde ilgili stajiyer, yanında staj yapılan noter ve Türkiye Noterler Birliği Danıştaya başvurabilirler.

Noterlik belgesine sahibolanların defteri

MADDE 18. — Adalet Bakanlığında tutulacak bir deftere, noterlik belgesine sahibolanlar, belge sıra numaralarına göre kaydedilir.

Defterdeki kaydı silinmiş olanların başvurmaları üzerine yeniden kayıtları, 25 nci maddenin ikinci fıkrası gereğince tesbit edilecek başvurma tarihlerine göre yapılır. Bu durumda olup aynı gün başvuran birden çok istekli arasında sıralama, belge sıra numaralarına göre, yapılır. Aynı gün kayıtları yapılacaklar arasında, birinci fıkraya göre kaydı gerekenler de varsa, birinci fıkraya göre yapılacak kayıt öncelik kazanır.

Deftere ilgilinin durumunu gösteren ve yönetmelikte belirtilecek diğer hususlar da yazılır.

İlgilinin noterliğe atanması, ölümü, noterliğe atanma şartlarını daimi olarak kaybetmesi ve bu kanunda gösterilen diğer hallerde defterdeki kaydın silinmesi şekli yönetmelikte gösterilir.

Adres bildirme yükümlülüğü

MADDE 19. — Noterlik belgesine sahibolup, 18 nci maddede gösterilen deftere kayıtlı bulunanlar, 9 ncu maddeye göre noter odasına verdikleri tebligata salih adreslerinde meydana gelen değişiklikleri de, değişiklik tarihinden itibaren 15 gün içinde Adalet Bakanlığına bildirmekle yükümlüdürler.

Stajda ücret

MADDE 20. — Noterlik stajı ücretlidir.

Staj ücreti, Adalet Bakanlığının da mütalâası alınmak suretiyle Türkiye Noterlek Birliğince tesbit olunur ve stajın başlangıç tarihinden, Adalet Bakanlığınca noterlik belgesinin verildiği tarihe kadar olmak üzere, birlik bütçesinden ödenir.

Stajiyerin yönetmelikte gösterilen şekilde belgelendirilecek hastalığı halinde, en çok iki ay süre ile ve 15 nci maddedeki izin süresince ücretikesilmez.

Stajın 17 nci maddeye göre uzatılması halinde, uzatılan süre için stajiyere ücret ödenmez.

Stajiyerin, stajiyerlik şartlarından birini kendi elinde olmaksızın kaybetmesi hali ayrık olmak üzere, stajı terketmesi veya stajiyerlikten çıkartılması yahut da noterlik belgesine sahip bir kimsenin noterliğe atanmak için Adalet Bakanlığınca yapılacak tekliflerden ikisini reddet-

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Noter odası başkanı, stajiyerin dosyasını, kendi görüşünü de yazarak, ikâmetgâh adresi ile birlikte Türkiye Noterler Birliği Başkanlığına gönderir.

Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı, varsa itirazını da ilâve etmek suretiyle dosyayı Adalet Bakanlığına yollar.

Adalet Bakanlığının kararı

MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noterlik belgesine sahibolanların defteri

MADDE 18. — Tasarının 18 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Adres bildirme yükümlülüğü

MADDE 19. — Tasarının 19 ncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Stajda ücret

MADDE 20. — Noterlik stajı ücretlidir.

Staj ücreti, Adalet Bakanlığının da mütalâası alınmak suretiyle Türkiye Noterler Birliğince tesbit olunur ve stajın başlangıç tarihinde Adalet Bakanlığınca noterlik belgesinin verildiği tarihe kadar olmak üzere, Birlik bütçesinden ödenir.

Stajiyerin yönetmelikte gösterilen şekilde belgelendirilecek hastalığı halinde, en çok iki ay süre ile ve 15 nci maddedeki izin süresince ücreti kesilmez.

Stajın 17 nci maddeye göre uzatılması halinde, uzatılan süre için stajiyere ücret ödenmez.

Stajiyerin, stajiyerlik şartlarından birini kendi elinde olmaksızın kaybetmesi hali ayrık olmak üzere, stajı terk etmesi veya stajiyerlikten çıkarılması yahut da noterlik belgesine sahip bir kim-
senin noterliğe atanmak için Adalet Bakanlığınca yapılacak tekliflerden ikisini reddetmesi veya

(Hükümetin Teklifi)

mesi veya ilân edilen noterliğe başvurması üzerine atandığı görevine başlamıyarak müstafi sayılması yahut ilk defa atandığı noterlikte en az iki yıl hizmet etmeden kendi arzusu ile meslekten ayrılması hallerinde stajiyerlik ücreti olarak kendisine ödenen paranın tutarı, ödeme süresine karşılık olan kanuni faizi ile birlikte icra ve iflâs Kanununun ilâmların icrasına ilişkin hükümleri uyarınca Türkiye Noterler Birliği tarafından kendisinden tahsil olunur. Türkiye Noterler Birliğinin bu alacağı, yukarıdaki ödeme sebeplerinin vukuu tarihinden itibaren bir yıl ve her halde noterlik belgesinin verildiği tarihten itibaren beş yılın geçmesiyle zaman aşımına uğrar.

Stajiyerin sorumluluğu

MADDE 21. — Stajiyerler, staj süresi içinde bu kanun ve yönetmelik hükümleri uyarınca yaptıkları bütün işlerden dolayı, o işin asıl görevlisi gibi sorumludurlar.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Noterliğe atama

BİRİNCİ BÖLÜM

Boşalan veya açılan noterliğin ilânı ve başvurma usulü

İlân

MADDE 22. — Boşalan ve açılan noterlikler ile dördüncü sınıftan üçüncü sınıfa geçirilen noterlikler, boşalma, açılma ve sınıf değiştirme tarihinden itibaren en geç bir ay içinde o yerde, İstanbul ve Ankara'da ve Adalet Bakanlığınca uygun görülecek diğer yerlerde çıkan birer gazete ile Resmî Gazetede birer defa ilân olunur.

Şu kadar ki, yaş tahdidi sebebiyle boşalacak noterliklerin, noterin yaş tahdidine tabi tutulacağı tarihten iki ay evvel ilânı zorunludur.

Yapılacak ilânda boşalan noterliğin bir evvelki yıla ait gayrisâfi geliri, açılan noterliğin ise emsallerine göre Adalet Bakanlığınca tahmin edilecek gayrisâfi geliri ve isteklilerin hangi belgelerle birlikte başvurmaları gerektiği gösterilir.

Başvurma usulü

MADDE 23. — Yukarıki maddeye göre ilân edilen noterliğe başvuranlar, 7 nci maddenin 1, 2, 6 ve sonraki bendlerinde yazılı şartları kaybetmediklerini gösterir belgeleri Adalet Bakanlığına veya Bakanlığa gönderilmek üzere buldukları yer Cumhuriyet Savcılığına verecekleri dilekçelerine iliştiirmek zorunluluğundadırlar.

Adalet Bakanlığınca verilen süre içerisinde, noksan belgelerini tamamlamıyan kişilerin istemi nazara alınmaz.

Başvurma tarihinde noter bulunanlar hakkında yukarıki fıkralar hükmü uygulanmaz.

9 ncu maddenin son fıkrası hükmü bu halde de uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Üçüncü sınıf noterliğe atama

İlân üzerine atama

MADDE 24. — 22 nci maddeye göre ilân edilen üçüncü sınıf noterliğe, ancak noterlik belgesini almış olan bir kimse atanabilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

ilân edilen noterliğe başvurması üzerine atandığı görevine başlamıyarak müstafi sayılması yahut ilk defa atandığı noterlikte en az iki yıl hizmet etmeden kendi arzusu ile meslekten ayrılması hallerinde stajiyerlik ücreti olarak kendisine ödenen paranın tutarı, ödeme süresine karşılık olan kanuni faizi ile birlikte icra ve iflâs Kanununun ilâmların icrasına ilişkin hükümleri uyarınca Türkiye Noterler Birliği tarafından kendisinden tahsil olunur. Türkiye Noterler Birliğinin bu alacağı, yukardaki ödeme sebeplerinin vukuu tarihinden itibaren bir yıl ve her halde noterlik belgesinin verildiği tarihten itibaren on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar.

Stajiyerin sorumluluğu

MADDE 21. — Tasarının 21 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Noterliğe atama

BİRİNCİ BÖLÜM

İlân ve başvurma usulü ilân

MADDE 22. — Boşalan, açılan veya dördüncü sınıftan üçüncü sınıfa geçirilen noterlikler, o yerde, İstanbul ve Ankara'da ve Adalet Bakanlığınca uygun görülecek diğer yerlerde çıkan birer gazete ve Resmî Gazetede birer defa ilân olunur.

Şu kadar ki, yaş tahdidi sebebiyle boşalacak noterliklerin, noterin yaş tahdidine tabi tutulmasından önce ilânı zorunludur.

Yapılacak, ilânda boşalan ve üçüncü sınıfa geçirilen noterliğin bir evvelki yıla ait gayrisâfi geliri, açılan noterliğin ise emsallerine göre Adalet Bakanlığınca tahmin edilecek gayrisâfi geliri ve isteklilerin hangi belgelerle birlikte başvurmaları gerektiği gösterilir.

Başvurma usulü

MADDE 23. — İlân edilen noterliğe başvuranlar, 7 nci maddenin 1, 5 ve sonraki bendlerinde yazılı şartları kaybetmediklerini gösterir belgeleri Adalet Bakanlığına veya Bakanlığa gönderilmek üzere buldukları yer Cumhuriyet Savcılığına verecekleri dilekçelerine ilishtirmek zorunluğundadırlar.

Adalet Bakanlığınca verilen süre içerisinde noksan belgelerini tamamlamıyan kişilerin istemi nazara alınmaz.

Başvurma tarihinde noter bulunanlar hakkında yukarıki fıkralar hükmü uygulanmaz.

9 ncu maddenin son fıkrası hükmü bu halde de uygulanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Üçüncü sınıf noterliğe atama

İlân üzerine atama

MADDE 24. — 22 nci maddeye göre ilân edilen üçüncü sınıf noterliğe, ancak noterlik belgesini almış olan bir kimse atanabilir.

(Hükümetin Teklifi)

Adalet Bakanlığı, son ilân tarihinden itibaren bir ay tamamlandıktan sonra 15 gün içinde, isteklilerden 18 nci maddede gösterilen defterdeki sırada en önde bulunan istekliyi, engel bir hali olmamak şartı ile, noterliğe atar.

Teklif üzerine atama

MADDE 25. — Yukarıki maddeye göre atama mümkün olmadığı takdirde, Adalet Bakanlığı 18 nci maddede gösterilen defterin başında bulunan noterlik belgesine sahip kimseye yazılı olarak atama teklifinde bulunur. Bu teklife, tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde ilgili tarafından cevap verilmediği takdirde, teklif reddedilmiş sayılır.

Cevabın süresi içinde olup olmadığı, cevap yazısının postaya verildiği, Cumhuriyet savcılığı aracılığı ile gönderilmiş ise savcılık kalemünde, Bakanlığa verilmiş ise Bakanlıkta kaydedildiği tarihe göre tesbit edilir.

Teklifin açıkça veya süresinde cevap verilmemek suretiyle reddi halinde defterde daha sonraki sırada bulunana aynı yoldan teklif yapılır.

Adalet Bakanlığında bulunan adresine tebligat yapılması mümkün olmayan kimse teklifi reddetmiş sayılır. Şu kadar ki, tebligatın yapılamaması ilgilinin kusurundan doğmamışsa, o noterliğe atanma hakkı ortadan kalkmakla beraber, kendisine teklif yapılmamış sayılır.

Teklifin reddolunmasının sonucu

MADDE 26. — Adalet Bakanlığınca yukarıki maddeye göre yapılan iki teklifi reddeden veya reddetmiş sayılan kimse, 20 nci maddedeki tazmin yükümlülüğü saklı kalmak üzere, 18 nci maddede gösterilen defterden silinir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birinci ve ikinci sınıf noterliklere atama

Atama usulü

MADDE 27. — Birinci sınıf bir noterliğe ancak ikinci sınıf noterler arasından ve ikinci sınıf noterliğe de üçüncü sınıf noterler arasından, 22 nci maddeye göre yapılan ilân üzerine başvuran isteklilerden biri atanır.

Atama yapılırken, noterlerin meslekteki kıdemleri ve sicillerine nazaran yeterlikleri göz önünde bulundurulur. Aynı kıdem ve yeterlikte olanlardan Almanca, Fransızca, İngilizce veya İtalyanca dillerinden en az birini bildiğini Yönetmelikte gösterilecek şekilde belgelendirenler diğer isteklilere, bu dillerden biri ile öğretim yapan yabancı hukuk fakültelerinden birini bitirmiş olanlar diğerlerine, hukuk doktoru olanlar hepsine tercih edilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Adalet Bakanlığı, son ilân tarihinden itibaren bir ay tamamlandıktan ve her halde 23 ncü maddenin 2 nci fıkrasına göre verilen sürenin bitiminden sonra isteklilerden 18 nci maddede gösterilen defterdeki sırada en önde bulunanı, engel bir hali olmamak şartıyla, noterliğe atar.

Teklif üzerine atama

MADDE 25. — Yukarıki maddeye göre atama mümkün olmadığı takdirde, Adalet Bakanlığı, 18 nci maddede gösterilen defterin başında bulunan noterlik belgesine sahip kimseye yazılı olarak atama teklifinde bulunur. Bu teklife, tebliği tarihinden itibaren bir hafta içinde ilgili taraftan cevap verilmediği takdirde, teklif reddedilmiş sayılır.

Cevabın süresi içinde olup olmadığı, cevap yazısının postaya verildiği, Cumhuriyet Savcılığı aracılığı ile gönderilmiş ise savcılık kaleminde, Bakanlığa verilmiş ise Bakanlıkta kaydedildiği tarihe göre tesbit edilir.

Teklifin açıkça veya süresinde cevap verilmemek suretiyle reddi halinde defterde daha sonraki sırada bulunana aynı yoldan teklif yapılır.

Adalet Bakanlığında bulunan adresine tebligat yapılması mümkün olmayan kimse teklifi reddetmiş sayılır. Ancak, tebligatın yapılamaması ilgilinin kusurundan doğmamışsa, o noterliğe atama hakkı ortadan kalkmakla beraber, kendisine teklif yapılmamış sayılır.

şu kadar ki, belli süreli geçici bir kamu görev veya hizmetinde bulunan noterlik belgesine sahip kimselere bu görev veya hizmetleri süresince, kendi istekleri olmadan teklif yapılmaz.

Teklifin reddolunmasının sonucu

MADDE 26. — Adalet Bakanlığınca 25 nci maddeye göre yapılan iki teklifi reddeden veya reddetmiş sayılan kimse, 20 nci maddedeki tazmin yükümlülüğü saklı kalmak üzere, 18 nci maddede gösterilen defterden silinir.

25 nci maddenin son fıkrası kapsamına giren kimselere kendi istekleri olmaksızın teklif yapılması halinde yukarıki fıkra hükmü uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Birinci ve ikinci sınıf noterliklere atama

Atama usulü

MADDE 27. — Birinci sınıf bir noterliğe ancak ikinci sınıf noterler arasından ve ikinci sınıf noterliğe de üçüncü sınıf noterler arasından, 22 nci maddeye göre yapılan ilân üzerine başvuran isteklilerden biri atanır. Adalet müfettişi tarafından düzenlenen son hâl kâğıdında yukarı sınıfa atanmaya yeteneği bulunmadığı belirtilen noterlerin atama isteği nazara alınmaz.

Atama yapılırken, noterlerin, meslekteki kıdemleri, kıdemde eşitlik halinde sicillerine nazaran yeterlik dereceleri esas alınır. Aynı kıdem ve yeterlikte olanlardan Almanca, Fransızca, İngilizce veya İtalyanca dillerinden en az birini bildiğini yönetmelikte gösterilecek şekilde belgelendirenler diğer isteklilere, bu dillerden biri ile öğretim yapan yabancı hukuk fakültelerinden birini bitirmiş olanlar diğerlerine, hukuk doktoru olanlar hepsine tercih edilir.

(Hükümetin Teklifi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Müşterek hükümler

Nakil yolu ile atama

MADDE 28. — Birinci, ikinci ve üçüncü sınıf noterliklere atamada, aynı sınıftan olanların nakil yolu ile atama isteği diğerlerine tercih edilir. Bu çeşit istekliler birden çok ise 27 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmüne göre tercih yapılır.

*Noterliğin kapatılması veya istifa yolu ile
noterlikten ayrılanların atanma isteği*

MADDE 29. — Noterliğin kapatılması sonucu noterlikten ayrılmış bir kimse, ilân üzerine süresinde başvurmuş ve noter olma yeterliğini de kaybetmemiş bulunursa, 27 nci maddenin birinci fıkrasındaki sıra saklı kalmak üzere, nakil yolu ile atanma talebedenler de dâhil diğer bütün isteklilere tercihan atanır.

İstifa yolu ile meslekten ayrılan bir noter, ilân üzerine başvurması halinde ve noter olma yeterliğini kaybetmediğini de belgelendirmesi şartı ile, ancak ayrıldığı sınıftaki bir noterliğe atanabilir. Şu kadar ki, bu kimsenin üçüncü sınıf bir noterliğe atanabilmesi, 18 nci maddede gösterilen deftere kayıtlı başka bir istekli bulunmamasına bağlıdır.

Yukarıki fıkralar hükümlerine göre atanabilecek isteklilerin birden çok olması halinde, 27 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü uyarınca tercih yapılır.

Bu kanunun yürürlüğünden önce noter yardımcısı olarak atanmış bulunanlar, yukarıki fıkralar hükümlerinden faydalanamazlar. Bu kimseler, noterlikten ayrıldıktan sonra, 7 nci maddedeki nitelik ve yeterliklere sahibolmadıkça, yeniden noterliğe atanamazlar.

Göreve başlama ve istifa etmiş sayılma

MADDE 30. — Bir noterliğe atanan veya nakledilenler, atama veya nakledilme kararının tebliğinden itibaren bir ay içinde yeni görevlerine başlamak zorunluluğundadırlar. Atanan veya nakledilen kimsenin bu süre içinde, haklı bir sebep olmaksızın göreve başlamaması veya atanma yahut nakledilme isteminden vazgeçme dilekçesinin, atama ve nakil kararının kendisine tebliğinden sonra Bakanlığa ve C. Savcılığına verilmesi yahut gelmesi halinde, bu kimse noterlik meslekinden istifa etmiş sayılır. Vazgeçme dilekçesinin, atama veya nakil kararı ilgiliye tebliğ edilmeden önce Bakanlığa veya C. Savcılığına verilmesi yahut gelmesi halinde ise, ilgili, atandığı veya sadece nakledildiği noterlikten istifa etmiş sayılır.

Şu kadar ki, naklen atananlar devir ve teslim işlerini bitirinceye kadar görevlerine devam ederler.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Müşterek hükümler

Nakil yolu ile atama

MADDE 28. — Tasarının 28 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noterliğin kapatılması veya istifa yolu ile noterlikten ayrılanların atanma isteği

MADDE 29. — Boşalan veya açılan bir noterliğe yapılan atama tasarrufunun yargı organı tarafından iptali halinde, açıkta kalan noter, atanmadan önceki noterlik görevine döner; önceki noterliğe başkası atanmış ise, bu sınıftan boşalacak veya açılacak ilk noterliğe, nakil yolu ile atama talebedenler de dâhil, diğer bütün isteklilere tercihan atanır. Açıkta kalan noter mesleke ilk defa atanmış ise, 18 nci maddede gösterilen defterde yazılı olanların hepsine tercihan atanır.

İstifa yolu ile meslekten ayrılan bir noter, ilân üzerine başvurması halinde ve noter olma yeterliğini kaybetmediğini de belgelendirmesi şartıyla, ancak ayrıldığı sınıftaki bir noterliğe atanabilir. şu kadar ki, bu kimsenin üçüncü sınıf bir noterliğe atanabilmesi, 18 nci maddede gösterilen deftere kayıtlı başka bir istekli bulunmamasına bağlıdır.

İsteklilerin birden çok olması halinde, 27 nci maddenin 2 nci fıkrası hükmü uyarınca tercih yapılır.

Bu kanunun yürürlüğünden önce noter yardımcısı olarak atanmış bulunanlar, bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümlerinden faydalanamazlar; bu kimseler, istifa yoluyla noterlikten ayrıldıktan sonra, 7 nci maddedeki nitelik ve yeterliklere sahip olmadıkça yeniden noterliğe atanamazlar.

Göreve başlama ve istifa etmiş sayılma

MADDE 30. — Noter sıfatı, noterliğe atama kararının tebellüğü ile kazanılır. Kendi sınıfında veya yukarı sınıfta başka bir noterliğe atanan veya nakledilen noter, atama yahut nakledilme kararını tebellüğ ettiği tarihte yeni noterlik sıfatını kazanmakla beraber eski noterlik sıfatı da sona erer.

Bir noterliğe atanan veya nakledilenler, atama veya nakledilme kararının tebliğinden itibaren bir ay içinde yeni görevlerine başlamak zorunluğundadırlar. Atanan veya nakledilen kimsenin bu süre içinde, haklı bir sebebolsuzun göreve başlanmaması veya atanma yahut nakledilme isteminin vazgeçme dilekçesinin, atama ve nakil kararının kendisine tebliğinden sonra Bakanlığa veya Cumhuriyet Savcılığına verilmesi halinde, bu kimse noterlik meslekinden istifa etmiş sayılır. İlgili, vazgeçme dilekçesini atama veya nakil kararını tebellüğ etmeden Bakanlığa veya Cumhuriyet Savcılığına verirse, atama veya nakil isteğinde bulunmamış sayılır ve yeniden ilân yapılmaksızın mevcut isteklilerden biri, o noterliğe nakledilir veya atanır.

Meslekte bulunanlar için yeni noterlikte işe başlama süresi, ayrıldıkları noterliğin devir ve teslim işlerinin tamamlandığı tarihten itibaren işlemeye başlar.

(Hükümetin Teklifi)

BESİNCİ BÖLÜM

Dördüncü sınıf noterlikler

Dördüncü sınıf noterliğe indirme

MADDE 31. — Açık bulunan üçüncü sınıf bir noterliğe, noter atanması mümkün olamaz veya gelirinin azlığı sebebiyle Adalet Bakanlığınca noter atanmasına lüzum olmadığı kanaatine varılırsa, bu noterlik dördüncü maddedeki sınıflandırma ve ilân hakkındaki hüküm uygulanmaksızın Adalet Bakanlığınca dördüncü sınıfa indirilir.

Dördüncü sınıf noterliklerin yönetimi

MADDE 32. — Dördüncü sınıf noterlikler, o yerin bağlı bulunduğu Adalet Komisyonunun inhası üzerine, Adalet Bakanlığınca görevlendirilecek kâtip sınıfından bir adalet memuru tarafından geçici olarak yönetilir.

Bu gibilere, geçici yetkili noter yardımcısı adı verilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Notere vekâlet ve imza yetkisi

Boşalan noterliğin vekâleten yönetimi

MADDE 33. — Her ne sebeple olursa olsun boşalan birinci, ikinci veya üçüncü sınıf bir noterliği, atanan noter göreve başlayıncaya kadar o noterlikte çalışan ve stajının üç ayını tamamlamış olan stajiyer, bu durumdaki stajiyerler birden fazla ise kıdemlisi, o noterlikte bu durumda stajiyer yoksa Noter Odasının uygun bulacağı ve görevlendireceği aynı durumdaki stajiyer, bunlardan hiçbirisi bulunmadığı takdirde o noterliğin başkâtibi, onun da engelli bulunduğu hallerde en kıdemli kâtipi vekâleten yönetir.

Noterlikte bu işi görece kâtip bulunmadığı takdirde, Cumhuriyet Savcılığının bildirmesi üzerine, Adalet Komisyonu tarafından atanacak yeterli bir adalet memuruna bu iş gördürülür.

Yukarıki fıkralar gereğince noterliği vekâleten yürüten görevliye, kendi aylık veya ücretini geçmemek üzere, Noter Odası tarafından tâyin olunacak ücret, noterlik gelirinden ödenir.

Noterliğin aylık gayrisâfi gelirinden, noterlik aidatı, vekilin ücreti ve noterliğin diğer giderleri ayrıldıktan sonra kalanı, gelir ve giderin müfredatlı listesiyle birlikte vekil tarafından Türkiye Noterler Birliğine gönderilir.

Geçici olarak işten ayrılmalarda vekâlet

MADDE 34. — Noterlerin, tutuklanma, işten el çektirme ve işten çıkarma gibi sebeplerden dolayı geçici olarak işlerinden ayrılmaları halinde görevleri 33 ncü madde uyarınca gördürülür.

Bu takdirde, noterlik aidatı ayrıldıktan sonra sâfi gelirin noter vekiline verilen ücretten artan kısmının üçte biri Türkiye Noterler Birliğine verilir. Geri kalanın yarısı notere verilip diğer yarısı zimmeti çıktığı takdirde mahsubedilmek, aksi takdirde notere iade olunmak üzere yargılama sonuna kadar alıkonulur.

Geçici yetkili noter yardımcısının 1 nci fıkrada gösterilen sebeplerle işinden ayrılması halinde 33 ncü maddedeki usule göre yerine bir vekil seçilir. Vekil noterlik gelirinin tamamını alır.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Dördüncü sınıf noterlikler

Dördüncü sınıf noterliğe indirme

MADDE 31. — Açık bulunan üçüncü sınıf bir noterliğe noter atanması mümkün olamazsa, bu noterlik, dördüncü maddedeki sınıflandırma ve ilân hakkındaki hüküm uygulanmaksızın, Adalet Bakanlığınca dördüncü sınıfa indirilir.

Dördüncü sınıf noterliklerin yönetimi

MADDE 32. — Tasarının 32 nci maddesi komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Notere vekâlet ve imza yetkisi

Boşalan noterliğin vekâleten yönetimi

MADDE 33. — Her ne sebeple olursa olsun boşalan birinci, ikinci veya üçüncü sınıf bir noterliği, atanan noter göreve başlayıncaya kadar o noterlikte çalışan ve stajının altı ayını tamamlamış olan stajiyer, bu durumdaki stajiyerler birden fazla ise kıdemlisi, o noterlikte bu durumda stajiyer yoksa noter odasının uygun bulacağı ve görevlendireceği aynı durumdaki stajiyer, bunlardan hiç birisi bulunmadığı takdirde o noterliğin başkâtibi, onun da engelli bulunduğu hallerde en kıdemli kâtibi vekâleten yönetir.

Noterlikte bu işi görecek kâtip bulunmadığı takdirde, Cumhuriyet Savcılığının bildirmesi üzerine, Adalet Komisyonu tarafından atanacak yeterli bir adalet memuruna bu iş gördürülür.

Yukarıki fıkralar gereğince noterliği yürüten görevliye, kendi aylık veya ücretinden az olmak üzere, noter odası tarafından tâyin olunacak ücret, noterlik gelirinden ödenir. Ancak, bu ücret noterliğin aylık sâfi gelirinin yarısından fazla olamaz.

Noterliğin aylık sâfi gelirinden, noterlik aidatı, vekilin ücreti ve noterliğin diğer giderleri ayrıldıktan sonra kalanı, gelir ve giderin müfredath listesiyle birlikte vekil tarafından Türkiye Noterler Birliğine gönderilir.

Geçici olarak işten ayrılmalarda vekâlet

MADDE 34. — Noterlerin, tutuklanma, işten el çektirme ve işten çıkarma gibi sebeplerden dolayı geçici olarak işlerinden ayrılmaları halinde görevleri 33 ncü madde uyarınca gördürülür.

Bu takdirde, işten çıkarma hali ayrık olmak üzere diğer hallerde, noterlik aidatı ayrıldıktan sonra sâfi gelirin noter vekiline verilen ücretten artan kısmının yarısı notere verilip, diğer yarısı zimmeti çıktığı takdirde mahsubedilmek, aksi takdirde notere iade olunmak üzere, soruşturma ve kovuşturma kesin bir kararla sonuçlanıncaya kadar alıkonulur. İşten çıkarma halinde noter aidatı ve vekile verilen ücretten artan noterlik sâfi geliri Türkiye Noterler Birliğine gönderilir.

Geçici yetkili noter yardımcısının 1 nci fıkrada gösterilen sebeplerle işinden ayrılması halinde 32 nci maddedeki usule göre yerine bir vekil seçilir. Vekil noterlik gelirinin tamamını alır.

(Hükümetin Teklifi)

Engel halinde vekâlet

MADDE 35. — Hastalık ve izin gibi haklı engeller sebebiyle işlerinden ayrılan noterlere, o noterlikte öncelikle imzaya yetkili kimse vekâlet eder.

İmzaya yetkili kimse bulunmaması halinde, stajının üç ayını doldurmuş bulunan o noterlikteki stajiyer, bu durumda stajiyer yoksa başkâtip veya kıdemli noterlik kâtibi, o noterlikte vekâlet görevinin verilebileceği bir kimse bulunmadığı takdirde, Noter Odasının uygun bulacağı yukarıda anılan nitelikte başka bir stajiyer bu işi görür.

Bunlardan birisinin bulunmadığı hallerde noterin Cumhuriyet Savcılığına başvurması üzerine bu görev, Adalet Komisyonunca yeterli bulunan bir adalet memuruna 34 ncü maddenin 2 nci fıkrası uyarınca takdir edilecek ücret karşılığında gördürülür.

Geçici yetkili noter yardımcılarının 1 nci fıkrada gösterilen engelleri halinde 34 ncü maddenin son fıkrası hükmü uygulanır.

İmza yetkisi

MADDE 36. — Noter, kendisine yardım etmek üzere, stajının üç ayını tamamlamış bulunan stajiyerine, başkâtibine veya diğer bir kâtibine imza yetkisi verebilir.

Birden çok kimseye imza yetkisi verilmiş olması halinde, bunlardan hangisinin öncelikle imzaya yetkili olduğu, yetki belgelerinde belirtilir.

İmza yetkisinin hangi şartlarda ve ne şekilde verilebileceği yönetmelikte gösterilir.

BEŞİNCİ KISIM

Noterlerin and içmesi, teminatı, imza ve mühür örnekleri

Noterlerin and içmesi

MADDE 37. — İlk defa noterliğe atananlar işe başlamadan önce bağlı buldukları Asliye Hukuk Mahkemesinde, kendilerine verilen bu görevi doğru ve tarafsız olarak yapacaklarına dair vicdan ve namusları üzerine and içerler. Tutulacak üç nüsha tutanağın bir nüshası Adalet Bakanlığına gönderilir. Diğer nüshalardan biri Cumhuriyet Savcılığında, öbürü de noterlikteki dosyasında saklanır.

Teminat

MADDE 38. — Noterler, göreve başladıkları tarihten itibaren iki ay içinde noterliğin bir yıllık gayrisâfi gelirinin % 10 u nisbetinde teminat verirler. Teminat yalnız para olabilir.

Yeni açılacak olan noterliklerin teminatı, noterliğin ilânında gösterilen tahmini gayrisâfi gelir üzerinden ödenir.

Noterler ilk yılı takibeden yıllarda da bir evvelki yıla ait fiilî gayrisâfi gelirlerinin % 3 nü o yılın Şubat ayı sonuna kadar teminat olarak verirler.

Teminat parası, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bulunan millî bir bankaya yatırılır. Bu bankalar yönetmelikte gösterilir.

Teminat parası, noterlerin görevleri dolayısıyla sebebolarabilecekleri zararlara ve bu yüzden haklarında verilebilecek para cezasına karşılık teşkil eder. Bu paralar başkasına temlik ve terhin edilemez. Hacı, 49 ncü madde gereğince, devir işlemi sırasında alkonulacak miktardan arta kalanı için mümkündür.

Teminat paralarını süresi içinde yatırmayan veya noksan yatıran notere, Adalet Bakanlığınca teminatını tamamlaması için bir ayı geçmemek üzere uygun bir süre verilir. Bu süre içinde de teminatını tamamlamayan noter istifa etmiş sayılır.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Engel halinde vekâlet

MADDE 35. — Hastalık ve izin gibi haklı engeller sebebiyle işlerinden ayrılan noterlere, o noterlikte öncelikle imzaya yetkili kimse vekâlet eder.

İmzaya yetkili kimse bulunmaması halinde, stajının altı ayını doldurmuş bulunan o noterlikteki stajiyer, bu durumda stajiyer yoksa başkâtip veya kıdemli noterlik kâtibi, o noterlikte vekâlet görevinin verilebileceği bir kimse bulunmadığı takdirde noter odasının uygun bulacağı yukarıda anılan nitelikte başka bir stajiyer bu işi görür.

Bunlardan birisinin bulunmadığı hallerde, noterin Cumhuriyet savcılığına başvurması üzerine bu görev, adalet komisyonunca yeterli bulunan bir adalet memuruna, 33 ncü maddenin 3 ncü fıkrası uyarınca takdir edilecek ücret karşılığında gördürülür.

Geçici yetkili noter yardımcılarının 1 nci fıkrada gösterilen engelleri halinde 34 ncü maddenin son fıkrası hükmü uygulanır.

İmza yetkisi

MADDE 36. — Tasarının 36 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

BEŞİNCİ KISIM

Noterlerin and içmesi, teminatı, imza ve mühür örnekleri

Noterlerin and içmesi

MADDE 37. — İlk defa noterliğe atananlar, işe başlamadan önce, bağlı buldukları asliye hukuk veya münferit sulh mahkemesinde, kendilerine verilen bu görevi doğru ve tarafsız olarak yapacaklarına dair vicdan ve namusları üzerine and içerler. Tutulacak üç nüsha tutanağın bir nüshası Adalet Bakanlığına gönderilir. Diğer nüshalardan biri Cumhuriyet Savcılığında, öbürü de noterlikteki dosyasında saklanır.

Teminat

MADDE 38. — Noterlik meslekine girenler, göreve başladıkları tarihten itibaren iki ay içinde, noterliğin bir yıllık gayrisâfi gelirinin % 5'i nisbâtinde teminat verirler. Teminat yalnız para olabilir.

Yeni açılacak olan noterliklerin teminatı, noterliğin ilânında gösterilen tahminî gayrisâfi gelir üzerinden ödenir.

Noterler, ilk yılı takibeden yıllarda da bir evvelki yıla ait fiilî gayrisâfi gelirlerinin % 1'ini o yılın Şubat ayı sonuna kadar teminat olarak verirler.

Teminat parası, sermayesinin yarısından fazlası Devlete ait bulunan millî bir bankaya yatırılır. Bu bankalar yönetmelikte gösterilir.

Teminat parası noterlerin görevleri dolayısıyla sebeb olabilecekleri zararlara ve bu yüzden haklarında verilebilecek para cezasına karşılık teşkil eder. Bu paralar başkasına temlik ve terhin edilemez. Hâciz, 49 ncü madde gereğince, devir işlemi sırasında alıkonulacak miktardan artakalan için mümkündür.

(Hükümetin Teklifi)

İmza ve mühür örnekleri

MADDE 39. — Noterler, göreve başladıkları tarihten itibaren 15 gün içinde, noterlik mührü ile imzalarının üçer örneğini, buldukları yer valiliğine göndermekle yükümlüdür.

ALTINCI KISIM

Noterlik Dairesi

Dairenin niteliği ve kiralanması

MADDE 40. — Noterlik dairesi, resmî daire sayılır. Kira sözleşmesi daire adına noter tarafından yapılır.

Noterlik dairesinin her türlü gideri notere aittir.

Evrak ve defterlerin temini ve imhası

MADDE 41. — Noterliklerde ve Türkiye Noterler Birliği organlarında kullanılan evrak ve defterlerle sair büro malzemesinin temini ve evrak ve belgelerin imhası, Devlet daireleri hakkındaki hükümlere tabidir.

Personel

MADDE 42. — Noterlik dairesi personeli, noterin emri altında işe yeter sayıda kâtip ve hizmetliden meydana gelir.

En az iki kâtip bulunan noterliklerde, bunlardan biri başkâtiplik görevini yapar.

Başkâtip

MADDE 43. — Başkâtip noterlik dairesi personelinin şefidir.

Noterlik dairesinde bulunan evrak, defter ve demirbaş eşyadan noterle birlikte başkâtip sorumludur.

Noter kâtibi olabilme şartları

MADDE 44. — Noter kâtibi olabilmek için, Devlet Memurları Kanununda yazılı şartlara sahip bulunmak, ceza veya disiplin kararı ile meslekten çıkarılmış olmamak, altı aylık adaylık süresini geçirmek ve yeterliği noter tarafından onaylanmak şarttır.

Yeterliği onaylanmayan aday altı ay daha çalıştırılabilir. Yine başarı gösteremezse o noterlikte çalıştırılmaz.

Türkiye Noterler Birliği veya odalar tarafından açılacak kursları bitirenler, adaylığa öncelikle alınırlar.

Sözleşme yapma zorunluluğu

MADDE 45. — Noterler, adayları en az bir yıl süreli bir sözleşme ile işe alırlar. Sözleşmede açıkça yazılmasa bile noterin, adaylık süresinin bitimini takibeden 15 gün içinde, adayın yeter-

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

Teminat paralarını süresi içinde yatırmıyan veya noksan yatıran notere, Adalet Bakanlığınca teminatını tamamlaması için bir ayı geçmemek üzere uygun bir süre verilir. Bu süre içinde de teminatını tamamlamıyan noter istifa etmiş sayılır.

İmza ve mühür örnekleri

MADDE 39. — Noterler, göreve başladıkları tarihten itibaren 15 gün içinde, noterlik mühürü ile imzalarının üçer örneğini, buldukları yer valiliğine göndermekle yükümlüdür.

İmza yetkisi verilenlerin imzalarının birer örneği de, yetki belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren 15 gün içinde valiliğe gönderilir.

ALTINCI KISIM

Noterlik Dairesi

Dairenin niteliği ve kiralınması

MADDE 40. — Tasarının 40 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Evrak ve defterlerin temini ve imhası

MADDE 41. — Noterliklerde ve Türkiye Noterler Birliği organlarında kullanılan evrak ve defterlerle sair büro malzemesinin temini ve evrak ve belgelerin imhası, Yönetmelikte gösterilen usullere göre, Devlet daireleri hakkındaki hükümlere tâbidir.

Personel

MADDE 42. — Noterlik dairesi personeli, noterin emri altında bulunan işe yeter sayıdaki kâtip ve hizmetliden meydana gelir.

En az iki kâtip bulunan noterliklerde, bunlardan biri başkâtiplik görevini yapar.

Başkâtip

MADDE 43. — Tasarının 43 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noter kâtibi olabilme şartları

MADDE 44. — Tasarının 44 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Sözleşme yapma zorunluğu

MADDE 45. — Noterler, adayları en az bir yıl süreli bir sözleşme ile işe alırlar. Sözleşmede açıkca yazılmasa bile noterin, adaylık süresinin bitimini takibeden 15 gün içinde, adayın yeter-

(Hükümetin Teklifi)

sizliği sebebiyle feshi ihbar hakkı saklıdır. Adaylık süresinin uzatılması halinde de aynı hüküm uygulanır.

Feshi ihbar süresi içinde sözleşme feshedilmez veya adaylık uzatılmamış bulunursa, bu sürenin sonundan itibaren sözleşme kâtiplik sözleşmesi halinde devam eder.

Noter kâtibi ve adayı ile yapılacak sözleşme üç nüsha olarak düzenlenir ve düzenlendiği tarihten itibaren onbeş gün içinde bir nüshası noter odasına gönderilir. Diğer nüshalardan biri noterde diğeri kâtip veya adayda kalır.

Odaya gönderilen nüshaya, adayın Devlet Memurları Kanunundaki şartlara sahibolduğunu gösteren belgelerin onaylı birer örneği de eklenir.

Kâtip adayı ile yapılan sözleşmenin ikinci fıkra uyarınca kâtiplik sözleşmesi haline geldiği veya sözleşmenin her hangi bir sebeple ortadan kalktığı hususları da, bu durumların ortaya çıktığı tarihten itibaren 15 gün içinde noter tarafından odaya bildirilir.

Yukarıki fıkralara aykırı hareket eden noterlere, kusursuz oldukları anlaşılmadığı takdirde, ilk defasında en çok kınama cezası verilir.

44 ncü madde hükmüne aykırı hareket edenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

Noter kâtibi ve adayına verilmiş olan meslekten çıkarma cezasının kesinleşmesi halinde kâtiplik veya adaylık sözleşmesi kesinleşme tarihinde kendiliğinden münfesihtir. Kâtip ve adayın bu sebeple noterden her hangi bir tazminat talebetmesi mümkün değildir.

Hizmetlilerin yapamayacağı görevler

MADDE 46. — Hizmetliler, kâtip görevinde kullanılamaz.

Yıllık izin

MADDE 47. — Noter tarafından, noterlikte en az 1 yıl hizmeti bulunan kâtip ve hizmetlilere aşağıdaki esaslara göre izin verilir.

- A) 1 yıldan 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) hizmeti bulunanlara 15 gün,
- B) 5 yıldan 15 yıla kadar (15 yıl dâhil) hizmeti bulunanlara 20 gün,
- C) 15 yıldan fazla hizmeti bulunanlara 1 ay.

Yıllık izinlerini noterliğin bulunduğu yerden başka bir yerde geçirecek olanlara, gidiş ve dönüşlerinde yolda geçecek süreleri karşılamak üzere 5 güne kadar ek bir izin verilmesi zorunludur.

Birinci fıkradaki bir yıllık hizmet süresinin hesabında kâtiplerin adaylık süresi de nazara alınır.

Haklı bir engeli bulunmak şartı ile kâtip ve hizmetlilere, noter tarafından gidiş - geliş dâhil olmak üzere, yılda en çok on gün izin verilebilir. Bu şekilde alınan izinler toplamı on günü aştığı takdirde, aşan miktar yıllık izinden düşülür.

Yukarıki fıkralara göre izinli buldukları süre içinde kâtip ve hizmetliler ücretlerini tam olarak alırlar.

İş sözleşmesi hükümlerinin uygulanması

MADDE 48. — Kâtip ve hizmetlilerle yapılacak sözleşme, bu kanun hükümleri saklı kalmak üzere, iş sözleşmesi hükümlerine tabidir.

(Geçici Komisyonun değişikliği)

sizliği sebebiyle feshi ihbar hakkı saklıdır. Adaylık süresinin uzatılması halinde de aynı hüküm uygulanır.

Feshi ihbar süresi içinde sözleşme feshedilmemiş veya adaylık uzatılmamış bulunursa, bu sürenin sonundan itibaren sözleşme, kâtiplik sözleşmesi halinde devam eder.

Noter kâtibi ve adayı ile yapılacak sözleşme dört nüsha olarak düzenlenir ve düzenlendiği tarihten itibaren 15 gün içinde bir nüshası noter odasına, ikinci nüshası bölge çalışma müdürlüğüne gönderilir. Diğer nüshalardan biri noterde, diğeri kâtip veya adayda kalır.

Odaya gönderilen nüshaya, adayın Devlet Memurları Kanunundaki şartlara sahibolduğunu gösteren belgelerin onaylı birer örneği de eklenir.

Kâtip adayı ile yapılan sözleşmenin ikinci fıkra uyarınca kâtiplik sözleşmesi haline geldiği veya sözleşmenin her hangi bir sebeple ortadan kalktığı hususları da, bu durumların ortaya çıktığı tarihten itibaren 15 gün içinde noter tarafından odaya bildirilir.

Yukarıki fıkralara aykırı hareket eden noterlere, kusursuz oldukları anlaşılmadığı takdirde, ilk defasında en az kınama cezası verilir.

44 ncü madde hükmüne aykırı hareket edenler hakkında da yukarıki fıkra hükmü uygulanır.

Noter kâtibi ve adayına verilmiş olan meslekten çıkarma cezasının kesinleşmesi halinde, kâtiplik veya adaylık sözleşmesi, kesinleşme tarihinde kendiliğinden münfesh olur. Kâtip ve adayın bu sebeple noterden her hangi bir tazminat talebetmesi mümkün değildir.

Hizmetlilerin yapamayacağı görevler

MADDE 46. — Tasarımın 46 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yıllık izin ve mazeret izni

MADDE 47. — Noter tarafından, noterlikte en az 1 yıl hizmeti bulunan kâtip ve hizmetlilere aşağıdaki esaslara göre yıllık izin verilir.

- A) 1 yıldan 5 yıla kadar (5 yıl dâhil) hizmeti bulunanlara 15 gün,
- B) 5 yıldan 15 yıla kadar (15 yıl dâhil) hizmeti bulunanlara 20 gün,
- C) 15 yıldan fazla hizmeti bulunanlara 1 ay.

Yıllık izinlerini noterliğin bulunduğu yerden başka bir yerde geçirecek olanlara, gidiş ve dönüşlerinde yolda geçecek süreleri karşılamak üzere 7 güne kadar ek bir izin verilmesi zorunludur.

Birinci fıkradaki bir yıllık hizmet süresinin hesabında kâtiplerin adaylık süresi de nazara alınır.

Haklı bir mazereti bulunmak şartıyla kâtip ve hizmetlilere, noter tarafından, gidiş geliş dâhil olmak üzere, yılda en çok on gün izin verilebilir. Bu şekilde alınan izinler toplamı on günü aştığı takdirde, aşan miktar yıllık izinden düşülür.

Yukarıki fıkralara göre izinli buldukları süre içinde kâtip ve hizmetliler ücretlerini tam olarak alırlar.

Bu süreler toplu iş sözleşmeleri ve hizmet akitleri ile artırılabilir. Yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemez.

İş mevzuatı hükümlerinin uygulanması

MADDE 48. — Kâtip ve hizmetlilerle noter arasındaki hizmet akdinden doğan münasebetler, bu kanunda aksine hüküm bulunmadıkça iş mevzuatına tâbidir.

(Hükümetin Teklifi)

Noterlik dairesinin devri

MADDE 49. — Her ne sebeple olursa olsun bir noterliğin boşalması halinde, durum, o noter veya noterlikte imzaya yetkili kimse tarafından derhal Cumhuriyet Savcılığına yazı ile bildirilir. Cumhuriyet Savcısı, keyfiyeti Adalet Bakanlığına, noter odasına ve noter ölmüşse bilinen mirasçılara bildirmekle beraber, hesap ve işlemlerini en çok iki aylık bir süre içinde inceliyerek evrak, defter, belge ve emanetleri bir tutanakla vekile devreder ve düzenleyeceği raporu tutanağın bir örneği ile birlikte Adalet Bakanlığına yollar. Noterin bir ilişiği çıkmadığı takdirde, teminat parası Adalet Bakanlığınca notere veya mirasçılara iade ettirilir. İlişiği çıktığı takdirde, bunu karşılıyabilecek miktar alıkonularak, kanunen yetkili makamların incelemesi sonucuna göre işlem yapılır.

Noter dairesindeki notere ait eşya, Cumhuriyet savcısı ve noter veya hazır bulunan mirasçuları tarafından tesbit olunarak, noter odası tarafından takdir edilecek ücret karşılığında, yeni noter görevine başlayıncaya kadar, vekil tarafından kullanılmaya devam olunur.

Birinci fıkranın evrak, defter, belge ve emanetlerin vekile devri hakkındaki hükümleri, noterlik dairesinin, noterden notere, vekilden notere ve vekilden diğer bir vekile devri hallerinde de uygulanır.

Noter dairesinde mevcut notere ait eşya ve tesislerin, yeni notere devri halinde, ödenecek miktar üzerinde taraflar anlaşmamışsa, bu miktar oda tarafından tesbit edilir.

Noterliğin devri işinde hazır bulunan Cumhuriyet savcısına, Harelar Kanununa göre tesbit edilen yol tazminatı, Türkiye Noterler Birliği tarafından ödenir. Şu kadar ki, devir işinin süresi ne olursa olsun beş günden fazlası için yol tazminatı verilmez.

YEDİNCİ KISIM

Noterlerin yükümlülük ve hakları

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlerin yükümlülükleri

Noterlik görevi ile birleşmeyen ve noterlerin yapmaktan yasaklı oldukları işler

MADDE 50. — Hiçbir hizmet ve görev noterlikle birleşemez. Yargı mercilerinin vereceği işlerle, ilim ve hayır kuruluşları başkan ve üyelikleri, hakemlik, vasiyeti tenfiz memurluğu ayrıktır.

Noterler siyasi partilere üye olabilirler. Ancak, bu partilerin organlarında ücretsiz de olsa bir görev alamazlar.

Noterler borsa oyunu oynamak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 nci maddenin 1 nci fıkrasındaki anlamda ticaret yapmak, kefil olmak, kendilerine ait ücretlerden her hangi bir şekilde indirim yapmak, aracı kullanmak, reklâm ve rekabet niteliğinde bir eylemde bulunmak ve her ne suretle olursa olsun noterlik ücreti hususunda kendi aralarında sözlü veya yazılı anlaşma yapmaktan yasaklıdırlar.

Noterlerin tatil günü iş yapmak yasaklılığı ve istisnası

MADDE 51. — Noterler tatil günlerinde iş yapamazlar. Ancak, vasiyetname tanzim ve tasdiki ile gecikmesinde zarar umulan noterlik işlemlerini yapabilirler. Tatil gününde iş yapılması sebebinin evrakta gösterilmesi zorunludur.

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

Noterlik dairesinin devri

MADDE 49. — Her ne sebeple olursa olsun bir noterliğin boşalması halinde, durum, o noter veya noterlikte imzaya yetkili kimse tarafından derhal Cumhuriyet Savcılığına yazı ile bildirilir. Cumhuriyet Savcısı, keyfiyeti Adalet Bakanlığına, noter odasına ve noter ölmüşse bilinen mirasçılara bildirmekle beraber, hesap ve işlemlerini en çok iki aylık bir süre içinde inceliyerek evrak, defter, belge ve emanetleri bir tutanakla vekile devreder ve düzenliyeceği raporu tutanağın bir örneği ile birlikte Adalet Bakanlığına yollar. Noterin bir ilişiği çıkmadığı takdirde, teminat parası Adalet Bakanlığınca notere veya mirasçılara iade ettirilir. İlişiği çıktığı takdirde, bunu karşıyabilecek miktar alıkonularak, kanunen yetkili makamların incelemesi sonucuna göre işlem yapılır.

Noter dairesindeki notere ait eşya, Cumhuriyet Savcısı ve noter veya hazır bulunan mirasçuları tarafından tesbit olunarak, noter odası tarafından takdir edilecek ücret karşılığında, yeni noter görevine başlayıncaya kadar, vekil tarafından kullanılmaya devam olunur.

Birinci fıkranın evrak, defter, belge ve emanetlerin vekile devri hakkındaki hükümleri, noterlik dairesinin, noterden notere, vekilden notere ve vekilden diğer bir vekile devri hallerinde de uygulanır.

Noter dairesinde mevcut notere ait eşya ve tesislerin, yeni notere devri halinde, ödenecek miktar üzerinde taraflar anlaşmamışsa, bu miktar oda tarafından tesbit edilir.

Noterliğin devir işinde hazır bulunan Cumhuriyet Savcısı ile bu işte kendisine yardım etmek üzere görevlendirdiği adalet memurlarına, Harclar Kanununa göre tesbit edilen yol tazminatı. Türkiye Noterler Birliği tarafından ödenir. şu kadar ki, devir işinin süresi ne olursa olsun beş günden fazlası için yol tazminatı verilmez.

YEDİNCİ KISIM

Noterlerin yükümlülük ve hakları

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlerin yükümlülükleri

Noterlik görevi ile birleşmiyen ve noterlerin yapmaktan yasaklı oldukları işler

MADDE 50. — Hiçbir hizmet ve görev noterlikle birleşemez; yargı mercilerinin vereceği işlerle, ilim ve hayır kuruluşları başkan ve üyelikleri, hakemlik, vasiyeti tenfiz memurluğu ayrıktır.

Noterler siyasi partilere üye olamazlar .

Noterler borsa oyunu oynamak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 nci maddesinin 1 nci fıkrasındaki anlamda ticaret yapmak, kefil olmak, kendilerine ait ücretlerden her hangi bir şekilde indirim yapmak, aracı kullanmak, reklâm ve rekabet niteliğinde bir eylemde bulunmak ve her ne suretle olursa olsun noterlik ücreti hususunda kendi aralarında sözlü veya yazılı anlaşma yapmaktan yasaklıdırlar.

(Hükümetin Teklifi)

Noterlerin çalışma saatleri

MADDE 52. — Noterlik dairesinde günlük çalışma, o yerdeki resmî dairelerle birlikte başlar.

Noter odaları, odada üye bulunan noterliklerin günlük çalışma ve tatil saatini, odanın her yılıki olağan genel kurul toplantısında, bir yıl süre ile uygulanmak üzere tesbit eder ve Türkiye Noterler Birliği ile Adalet Bakanlığına bildirir. Şu kadar ki, noterlik dairesindeki günlük çalışma süresi o yerdeki resmî dairelerden en çok bir saat daha fazla olabilir.

Emredici hükümlere uyma zorunluluğu

MADDE 53. — Noterler, kanunların emredici hükümlerine aykırı hususlarda işlem yapamazlar. Bu hüküm imza onaylaması yapılan işlemlerin münderecatı hakkında da uygulanır.

Meslek sırrı

MADDE 54. — Noter ve noterlik kâtipleri, görevleri dolayısıyla öğrendikleri sırları, kanunların emrettiği haller dışında açıklayamazlar.

Evrak ve defterlerin gizliliği

MADDE 55. — Noterlik evrak ve defterleri mahkeme, sorgu hâkimliği ve Cumhuriyet savcılıkları ile soruşturma yetkisi bulunan kişiler tarafından incelenebilir.

Noterlik evrak ve defterlerin daire dışına çıkarılabilmesi, mahkemenin veya sorgu hâkiminin kararı ile mümkündür.

Mahkeme veya sorgu hâkimi evrakın dâva sonuna kadar dosyada kalmasına karar verirse, bu takdirde evrakın bir örneği çıkartılıp aslına uygunluğu onaylanarak, aslının yerinde saklanmak üzere notere verilir.

Noterin bulunduğu yerde inceleme imkânı bulunmaması sebebiyle evrakın başka bir yere gönderilmesi gerekiyorsa, noterin bulunduğu yer hukuk hâkimliğinin onaylıyacağı örnek, aynı şekilde saklanır.

Soruşturma yetkisi bulunan kişilerle, Cumhuriyet savcılarının istiyebilecekleri örnekler noterlik ücretine tabi değildir. Diğer resmî mercilere verilecek örneklerden yalnız yazı ücreti alınır.

Yaş tahdidı

MADDE 56. — Noterler 65 yaşını tamamladıklarında, yaş tahdidine tabi tutulurlar. Bu hususta, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Devlet memurlarının yaş tahdidini ilgilendiren hükümleri uygulanır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Noterlerin alışma saatleri

MADDE 51. — Noterlik dairesinde günlük çalışma, o yerdeki diğer resmî dairelerle birlikte başlar. Noter odaları, odada ye bulunan noterliklerin günlük çalışma ve tatil saatini odanın her yılki olağan genel kurul toplantısında, bir yıl süre ile uygulanmak üzere tesbit eder ve Türkiye Noterler Birliği ile Adalet Bakanlığına bildirir. şu kadar ki, noterlik dairesindeki iş kabulü süresi o yerdeki diğer resmî dairelerden en çok bir saat daha fazla olabilir. Noter, günlük çalışma süreleri dışında iş kabul edemez. 52 nci madde hükümleri saklıdır.

Noterlerin tatilde iş yapmak yasaklığı ve ayrıık haller

MADDE 52. — Noterler tatil günlerinde ve iş günlerinin tatil saatlerinde ancak vasiyetname tanzim ve tasdiki veya gecikmesinde zarar umulan noterlik işlemlerini yapabilirler. Tatil gün ve saatlerinde iş yapılması sebebinin evrakta gösterilmesi ve bu işlemin yevmiye defterinin tatilden sonraki ilk numarasına kaydedilmesi zorunludur.

Emredici hükümlere uyma zorunluğu

MADDE 53. — Noterler, kanunların emredici hükümlerine aykırı hususlarda işlem yapamazlar. Bu hüküm, imza onaylaması yapılan işlemlerin münderecatı hakkında da uygulanır.

Meslek sırrı

MADDE 54. — Tasarının 54 nc maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Evrak ve defterlerin gizliliği

MADDE 55. — Noterlik evrak ve defterleri mahkeme, sorgu hâkimliği ve Cumhuriyet savcılıklarınca veya resmî daireler tarafından, konusu da belirtilmek suretiyle, noterlikte soruşturmaya yetkili kılınan kimselerce incelenebilir.

Noterlik evrak ve defterlerinin daire dışına gkamabilmesi, mahkemenin veya sorgu hâkiminin karariyle mümkündür.

Mahkeme veya sorgu hkimisi evrakın dâva sonuna kadar dosyada kalmasına karar verirse, bu takdirde evrakın bir rneği çıkartılıp aslına uygunluğu onaylanarak, aslının yerinde saklanmak üzere notere verilir.

Noterin bulunduğu yerde inceleme imkânı bulunmaması sebebiyle evrakın başka bir yere gönderilmesi gerekiyorsa, noterin bulunduğu yer hukuk hâkimliğinin onaylıyacağı örnek, aynı Şekilde saklanır.

Soruşturma yetkisi bulunan kişilerle Cumhuriyet savcılarının istiyebilecekleri örnekler noterlik ücretine tâbi değildir. Diğer resmî mercilere verilecek örneklerden yalnız yazı creti alınır.

Yaş tahdidisi

MADDE 56. — Noterler 65 yaşını tamamladıklarında, yaş tahdidine tabi tutulurlar. Yaşın hesabında Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun hükümleri kıyasen uygulanır.

(Hükümetin Teklifi)

İKİNCİ BÖLÜM

İzin ve hastalık

Noterlerin izni

MADDE 57. — Noterlerin yıllık izin süresi, hizmeti altı aydan 10 yıla kadar (on yıl dâhil) olanlar için 30, daha fazla hizmeti olanlar için de 40 gündür. Bu sürelerle, gidiş ve dönüş süreleri dâhildir. Yıllık izin Adalet Bakanlığı tarafından verilir.

Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilebilir. Bu takdirde önceki yıllara ait kullanılmamış izin hakları düşer.

Haklı bir engeli bulunmak şartıyla noterlere, noterliğin bulunduğu yer Cumhuriyet savcısı tarafından gidiş geliş dâhil olmak ve 10 günü geçmemek üzere izin verilebilir. Bu şekilde alınan izinler toplamı 20 günü aştığı takdirde aşan miktar yıllık izinden düşülür.

Şu kadar ki, Türkiye Noterler Birliği veya odalar genel kurul toplantılarına katılmak, yahut Türkiye Noterler Birliği veya Adalet Bakanlığınca verilen görevler dolayısıyla işinin başından ayrılmak zorunluluğunda kalan noter, Cumhuriyet savcısına haber vermek şartıyla işin gerekli olduğu süre için izinli sayılır. Bu izinler hiçbir suretle yıllık izinden indirilemez.

Üçüncü ve dördüncü fıkralar hükmüne göre verilen izinler derhal Adalet Bakanlığınca bildirilir.

İzin süresinin geçirilmesi

MADDE 58. — Haklı bir engeli olmaksızın, iznini 15 gün geçirenler istifa etmiş sayılırlar. İznini bu süreden az geçirmiş veya görevinden izinsiz olarak ayrılmış olanlar hakkında disiplin cezası uygulanır. Şu kadar ki, bu sebeple ilk defasında en çok kınama cezası verilebilir.

Noterlerin hastalıkları halinde yapılacak işlem

MADDE 59. — Hasta noterler Cumhuriyet savcılığı kanalı ile Hükümet tabiplerinden veya Devlet hastanesi doktorlarından alacakları rapor üzerine, hizmet sürelerine göre aşağıdaki esaslar dâhilinde izinli sayılırlar :

1. Beş yıla kadar (beş yıl dâhil) hizmeti olanlara üç aya kadar,
2. Beş yıldan on yıla kadar (on yıl dâhil) hizmeti olanlara altı aya kadar,
3. On yıldan daha çok hizmeti olanlara bir yıla kadar izin verilir.

Bu süreler sonunda hastalıklarının devam ettiği, resmî sağlık kurullarının raporu ile belgelendirilen noterlerin izinleri, iki katı kadar daha uzatılabilir. Bu sürelerin sonunda da iyileşemeyen noterlerin görevlerine Adalet Bakanlığınca son verilir.

SEKİZİNCİ KISIM

Noterlerin görevleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel olarak

Noterlerin genel olarak yapacakları işler

MADDE 60. — Noterlerin görevleri :

1. Yapılması kanunla başka bir makam, merci veya şahsa verilmemiş olan her nevi hukukî işlemleri düzenlemek,

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

İKİNCİ BÖLÜM

İzin ve hastalık

Noterlerin izni

MADDE 57. — Noterlik yıllık izin süresi, hizmeti altı aydan 10 yıla kadar (on yıl dâhil) olanlar için 30, daha fazla hizmeti olanlar için de 40 gündür. Bu sürelere, gidiş ve dönüş süreleri dâhildir. Yıllık izin Adalet Bakanlığı tarafından verilir.

Birbirini izliyen iki yılın izni bir arada verilebilir. Bu takdirde önceki yıllara ait kullanılmamış izin hakları düşer.

Haklı bir engeli bulunmak şartıyla noterlere, noterliğin bulunduğu yer Cumhuriyet savcısı tarafından, gidiş geliş dâhil olmak ve 10 günü geçmemek üzere, mazeret izni verilebilir. Bu şekilde alınan izinler toplamı 20 günü aştığı takdirde aşan miktar yıllık izinden düşülür.

Şu kadar ki, Türkiye Noterler Birliği organlarında çalışmak, yahut Türkiye Noterler Birliği veya Adalet Bakanlığınca verilen görevler dolayısıyla işinin başından ayrılmak zorunluğunda kalan noter, Cumhuriyet savcısına haber vermek şartı ile işin gerekli kıldığı süre için izinli sayılır. Bu izinler hiçbir suretle yıllık izinden indirilemez.

Üçüncü ve dördüncü fıkralar hükmüne göre verilen izinler derhal Adalet Bakanlığına bildirilir.

İzin süresinin geçirilmesi

MADDE 58. — Tasarının 58 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noterlerin hastalıkları halinde yapılacak işlem

MADD 59. — Tasarının 59 ncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

SEKİZİNCİ KISIM

Noterlerin görevleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel olarak

Noterlerin genel olarak yapacakları işler

MADDE 60. — Noterlerin görevleri :

1. Yapılması kanunla başka bir makam, merci veya şahsa verilmemiş olan her nevi hukukî işlemleri düzenlemek,

(Hükümetin Teklifi)

2. Kanunlarda resmî olarak yapılmaları gösterilen ve mercileri belirtilmemiş olan bütün hukukî işlemleri bu kanun hükümlerine göre yapmak,
3. Gayrimenkul satış vadi sözleşmesi yapmak,
4. Bu kanuna uygun olarak dışarda yazılıp getirilen kâğıtların üzerindeki imza, mühür veya her hangi bir işareti veya tarihi onaylamak,
5. Bu kanun hükümlerine göre yapılan işlemlerin dairede kalan asıl veya örneklerinden veya getirilen kâğıtlardan örnek çıkarıp vermek,
6. Belgeleri bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevirmek,
7. Protesto, ihbarname ve ihtarname göndermek,
8. Kanunen teşçili gereken işlemleri teşçil etmek,
9. Bu ve diğer kanunlarla verilmiş sair işleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel olarak

Tesbit işleri

MADDE 61. — Noterler bir şeyin veya bir yerin hal ve şeklini, kıymetini, ilgili şahısların kimlik ve ifadelerini tesbit ederler ve davet edildiklerinde piyango ve özel kuruluşların kur'a, seçim ve toplantılarında hazır bulunarak durumu belgelendirirler.

Gayrimenkullerin yönetimi ve kiraya verilmesi

MADDE 62. — Noterler, ilgilinin istemi üzerine, gayrimenkulleri yönetir ve kiraya verirler.

Tutanakta aksi belirtilmedikçe gayrimenkulleri yönetmek veya kiraya vermek yetkisi, bu işlerin görülmesi sebebiyle doğacak anlaşmazlıkların çözümlenmesi amacıyla başkasını tevkil yetkisini de içine alır.

Emanet işleri

MADDE 63. — Noterler, saklanmak veya bir şahsa verilmek üzere getirilen emanetleri, aşağıdaki hükümlere göre muhafaza ederler.

Tutanağın bir örneğini emaneti veren alır, bir örneği de emanet kimin için yatırılmışsa ona tebliğ olunur.

Emanetler, noter tarafından uygun şekilde saklanır.

İlgili isterse emanet bir muhafazaya konulup, kendisi ile noter tarafından mühürlenerek millî bir bankada, banka bulunmayan yerlerde demir kasa veya sağlam bir dolapta saklanır.

Emanetin para olması

MADDE 64. — Emanet para olduğu takdirde, noter bu parayı en geç ertesi gün bankadaki noterlik emanet cari hesabına hak sahibinin adı, soyadı, ve adresini de göstermek suretiyle yatırır.

Emanet paranın tahsil ve ödenmesinde makbuz kullanılır. Tahsilât makbuzu iki, ödeme makbuzu bir nüsha olarak düzenlenir. Tahsilât makbuzunun ilk nüshası emaneti yatırana verilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

2. Kanunlarda resmî olarak yapılmaları emredilen ve mercileri belirtilmiş olan bütün hukukî işlemleri bu kanun hükümlerine göre yapmak,
3. Gayrimenkul satış va'di sözleşmesi yapmak,
4. Bu kanuna uygun olarak dışarda yazılıp getirilen kâğıtların üzerindeki imza, mühür veya her hangi bir işareti veya tarihi onaylamak,
5. Bu kanun hükümlerine göre yapılan işlemlerin dairede kalan asıl veya örneklerinden veya getirilen kâğıtlardan örnek çıkarıp vermek,
6. Belgeleri bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevirmek,
7. Protesto, ihbarname ve ihtarname göndermek,
8. Kanunen tescili gereken işlemleri tescil etmek,
9. Bu ve diğer kanunlarla verilmiş sair işleri yapmak.

İKİNCİ BÖLÜM

Özel olarak

Tesbit işleri

MADDE 61. — Tasarının 61 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Emanet işleri

MADDE 62. — Noterler, saklanmak veya bir şahsa verilmek üzere getirilen emanetleri, aşağıdaki hükümlere göre muhafaza ederler.

Tutanağın bir örneğini emaneti veren alır; bir örneği de emanet kimin için yatırılmışsa ona tebliğ olunur.

Emanetin saklanması

MADDE 63. — Emanetler, noter tarafından uygun şekilde saklanır.

İlgili isterse, emanet bir muhafazaya konulup, kendisi ile noter tarafından mühürlenerek millî bir bankada, banka bulunmayan yerlerde demir kasa veya sağlam bir dolapta saklanır.

Emanetin para olması

MADDE 64. — Tasarının 64 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Para hak sahibine, noterlikçe verilecek çek karşılığında bankaca ödenir.

Noter, emanet paraya ait giderler ödendikçe, bankaya ihbarda bulunur. Bu halde zamanaşımı kesilir.

Emanetlerin zamanında alınmaması veya giderlerinin ödenmemesi halinde yapılacak işlem

MADDE 65. — Emanetin, saklanma süresinin sonunu takibeden bir yıl içinde alınmaması veya harc ve giderlerin ödenmemesi halinde noter, emanetin alınmasını veya harc ve giderlerin ödenmesini tevdi edene, ona tebligat mümkün değilse kanuni haleflerine yahut varsa emanet lehine yatırılmış olan kimseye tebliğ eder.

Tebliğden itibaren bir ay içinde ilgilisi notere başvurarak harc ve giderleri vermediği takdirde, noter, emaneti belediye müzayede yerinde, belediye veya müzayede yeri yoksa elverişli bir yerde satarak durumu bir tutanakla tesbit eder. Satış tutarından, emanet sebebiyle o güne kadar işliyen noterlik giderleri ile satış giderleri tutarları alıkonulduktan sonra kalanı bankaya yatırılır.

Emanetin Hazineye intikali

MADDE 66. — Emanet, değersiz veya satış masrafını korumuyacak ise, 65 nci maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılan tebliğin semeresiz kalması halinde Hazineye devredilir.

Noterler tarafından emanet olarak veya 65 nci maddenin son fıkrası hükmünün uygulanması sonunda bankaya yatırılan para zamanaşımının dolmasından sonra Hazineye aktarılır.

Emanetlerde hak sahibi

MADDE 67. — Emanetlerin tutanakta yazılı şartlar dışında bir kimseye verilebilmesi, tarafların muvafakatine veya mahkeme kararına bağlıdır.

Defter onaylamak

MADDE 68. — Noterler Türk Ticaret Kanunu ve diğer kanunlar hükümlerine göre tutulması gereken defterleri bu kanunlar uyarınca onaylarlar.

Yukarıki fıkroda anılan defterlerin onaylanmasından sonra noter, onayladığı defterin nevini, aidolduğu yılı, sayfa sayısını, sözü geçen kanunların temrettiği şekilde mercilerine, tek tek veya liste halinde taahhütlü mektupla bildirir.

Bunun için noter, ücret tarifesinde gösterilen yazı ücretini ve kanununun tek tek bildirmeyi zorunlu kıldığı hallerde ayrıca posta giderini de ilgisinden alır.

Vasiyetname ve ölüme bağlı tasarruflarla ilgili işler

MADDE 69. — Noterler açık veya kapalı olarak verilen vasiyetnameleri saklarlar ve buna dair bir tutanak düzenlerler. Gerek bu suretle saklanan vasiyetnameleri, gerek noterler tarafından düzenlenen sair ölüme bağlı tasarrufları yapanların ölümü halinde bilgi verilmesi için, durumu bunların kayıtlı oldukları nüfus dairelerine yazı ile bildirirler.

Noterler, nüfus idaresi tarafından ölümün ihbarı veya resmî bir belge ile isbatı halinde, yetkili sulh hâkimine verilmek üzere, dairelerinde saklı bulunan vasiyetnamelerin ve noterlikçe düzenlenen ölüme bağlı tasarruf senetlerinin onaylı örneklerini Cumhuriyet Savcılığına tevdi ederler.

Birinci fıkra uyarınca nüfus dairelerine yazılacak yazı için ücret tarifesinde gösterilen yazı ücreti ile posta gideri ilgisinden alınır.

(Geçici Komisyonun değiştiriliği)

Emanetlerin zamanında alınmaması veya giderlerinin ödenmemesi halinde yapılacak işlem

MADDE 65. — Tasarının 65 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Emanetin Hazineye intikali

MADDE 66. — Tasarının 66 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Emanetlerde hak sahibi

MADDE 67. — Tasarının 67 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Defter onaylamak

MADDE 68. — Tasarının 68 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Vasiyetname ve ölüme bağlı tasarruflarla ilgili işler

MADDE 69. — Tasarının 69 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Tebliğat işleri

MADDE 70. — Tebliği istenen her nevi kâğıt, Tebliğat Kanunu hükümlerine göre muhatabına tebliğ olunur. Tebliğ tutanağı dairedeki nüshaya bağlanır. Tebliğin yapıldığı veya yapılamadığı ilgisine verilecek nüshasına yazılıp onaylanır.

Aylık ve yıllık iş cetvelleri verilmesi

MADDE 71. — Noterler, her ayın en geç onuna kadar, bir evvelki ay içinde dairelerine gelen ve çıkan işlerin niteliğini ve sayısını ve bunlardan aldıkları ücret, harc, vergi ve diğer resimlerin miktarını ve giderlerini gösterir bir cetvel düzenliyerek Türkiye Noterler Birliğine gönderirler.

Notere vekâlet halinde vekil, birinci fıkrada gösterilen hususlardan başka, kendisine ödenen ücret tutarı ile 34 ncü madde gereğince noterlik gelirinden alıkoyduğu ve notere ödediği kısımları ve alıkonulan parayı yatırdığı bankanın isim ve hesap numarasını da cetvelde gösterir.

Noterler ayrıca her yılın Mart ayı sonuna kadar, geçen yıla ait gelir, gider ve teminat tutarını gösteren bir cetvel düzenliyerek, Adalet Bakanlığına ve Türkiye Noterler Birliğine gönderirler.

DOKUZUNCU KISIM

Noterlik işlemlerinin şekli

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlik işlemlerinde uyulması gerekli genel hükümler

Hukukî işlemler ve ilgilileri

MADDE 72. — Noterler ilgililerin istemi üzerine, hukukî işlemleri belgelendirirler. Belgelendirme, bu kısım hükümleri ile diğer kanunlar ve yönetmelikte gösterilen şekilde yapılır.

İlgili, belgelendirme isteminde bulunan kişidir.

Noter, iş yapacağı kimselerin kimlik, adres ve yeteneğini ve gerçek isteklerini tamamen öğrenmekle yükümlüdür.

İlgilinin sağır, kör veya dilsiz olması

MADDE 73. — Noter, ilgilinin sağır veya kör yahut dilsiz olduğunu anlarsa, işlem iki tanık huzurunda yapılır.

İlgilinin dilsiz ve yazı ile anlaşması imkânsız olması halinde, andlı tercüman bulundurulur.

İlgilinin Türkçe bilmemesi

MADDE 74. — İlgili, Türkçe bilmezse andlı bir tercüman da bulundurulur.

İmza yerine işaret, mühür veya parmak izi kullanılması

MADDE 75. — İlgililerle tanık, tercüman ve bilirkişi imza atamadıkları ve imza yerine geçen bir el işareti kullanmadıkları takdirde, varsa mühür, yoksa sol elinin baş parmağı, bu da yoksa diğer parmaklarından biri bastırılır ve hangi parmağın bastırıldığı yazılır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Tebliğat işleri

MADDE 70. — Tasarının 70 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Aylık ve yıllık iş cetvelleri verilmesi

MADDE 71. — Tasarının 71 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DOKUZUNCU KISIM

Noterlik işlemlerinin şekli

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlik işlemlerinde uyulması gerekli genel hükümler

Hukukî işlemler ve ilgilileri

MADDE 72. — Tasarının 72 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İlgilinin sağır kör veya dilsiz olması

MADDE 73. — Tasarının 73 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İlgilinin Türkçe bilmemesi

MADDE 74. — Tasarının 74 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İmza yerine işaret, mühür veya parmak izi kullanılması

MADDE 75. — Tasarının 75 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Bir noterlik işleminde imza atılmış veya imza yerine geçen el işareti yapılmış olmasına rağmen, ilgilisi ister veya noter, işlemin niteliği, imzayı atan veya el işaretini yapan şahsın durumu ve kimliği bakımından gerekli görürse, yukarıki fıkradaki usul dairesinde ilgili, tanık, tercüman veya bilirkişinin parmağı da bastırılır. Mühür kullanılması halinde parmağın da bastırılması zorunludur.

Tanık, tercüman ve bilirkişinin andı noter tarafından Hukuk Yargılama Usulü Kanunu uyarınca yaptırılır.

Yasaklılık

MADDE 76. — Noter, tanık, tercüman ve bilirkişiler aşağıdaki hallerde noterlik işlemine katılamazlar:

1. Kendisi bizzat ilgili ise veya bir ilgili onun vekili olarak hareket ediyorsa,
2. Aralarında evlilik birliği kalmamış olsa bile ilgililerden birinin karı veya kocası ise,
3. İlgililerden biri ile aralarında sıhri dahi olsa usul veya füru veya kan hısımlılığında üçüncü, sıhri hısımlıkta ikinci derecede (bu dereceler dâhil) civar hısımlığı veyahut evlâd edinme ilişkisi varsa,
4. İlgililerden biri noterin kâtip veya hizmetlisi ise,
5. İlgililerden biri aralarında iki, üç ve dördüncü numaralarda yazılı ilişki bulunan bir şahsın vekili olarak hareket ediyorsa,
6. Noterlik işlemi, kendi yararına veya aralarında iki, üç ve dördüncü numaralarda yazılı ilişkiler bulunan bir kimse yararına bir tasarrufu kapsıyorsa,

Noterlik işlemini hukuk hâkminin yapması

MADDE 77. — Yukarıki madde uyarınca noterin yapamadığı noterlik işlemi o yerde başka bir noter yoksa bu kanun hükümlerine göre Asliye Hukuk Hâkimi, o yerde Asliye Hukuk Hâkimliği mevcut değilse Sulh Hukuk Hâkimi tarafından yapılır.

Tanıklar için diğer yasaklılık sebepleri

MADDE 78. — Aşağıdaki kimseler tanık olamazlar :

1. Reşit olmıyanlar,
2. Mahcurlar,
3. Hukuk Yargılama Usulü Kanununa göre andlı tanık olarak dinlenmeleri mümkün olmıyanlar,
4. Noterin kâtip ve hizmetlileri.

Başkaları adına işlem yaptıracaklardan aranacak belge

MADDE 79. — Vekil, veli, vasi, kayyım, mümessil ve mirasçı sıfatıyla veya şirket ve dernek gibi tüzel kişiler adlarına noterlik işlemi yaptırmak isteyenler, sıfat ve yetkilerini ve işlemi yapmaya izni olduklarını bildirir belge göstermekle yükümlüdürler.

Belgenin gösterdiği iş kâğıdına yazılmakla beraber, işlemle ilgili kısımlarını ve nereden hangi tarih ve numara ile verilmiş olduğunu gösteren, birer örneği harcosız ve vergisiz olarak gerek ilgisine verilecek ve gerekse dairede saklanacak asıl ve örneklerine bağlanır.

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

Yasaklılık

MADDE 76. — Tasarının 76 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noterlik işlemine hukuk hâkiminin yapması

MADDE 77. — Tasarının 77 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanklar için diğer yasaklılık sebepleri

MADDE 78. — Tasarının 78 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Başkaları adına işlem yaptırıcaklardan aranacak belge

MADDE 79. — Tasarının 79 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Fotoğraf yapıştırılması

MADDE 80. — İlgilinin fotoğrafının yapıştırılması zorunlu olan işlemler yönetmelikte gösterilir.

Noter, birinci fıkranın kapsamı dışında kalan bir işlemin niteliğini, ilgilinin durumu ve kimliği bakımından gerekli görür veya ilgili isterse, o işleme ait kâğıtlara da ilgilinin fotoğrafını yapıştırabilir.

Noterlik işlemlerinde çıkıntı, değiştirme, fesih, iptal ve düzeltme

MADDE 81. — Noterlik işlemlerinde, ilgilinin imzasını ve noterin onayını taşımayan çıkıntılar geçerli değildir. Çıkıntılar el yazısı ile yapılamaz.

Tamamlanmasından sonra bir noterlik işleminin değiştirilmesi veya fesih ve iptali veyahut evvelki işin nitelik ve değeri değişmemek şartıyla düzeltilmesi, evvelki işlemin yapıldığı şekilde yeni bir işlemle yapılır. Yeni işlemin tarih ve numarası, noterlik dairesinde bulunan evvelki işleme ait kâğıda yazılır.

Şu kadar ki, yeni işlem başka bir noterlikte yapılırsa, bu noterlik, yeni işleme ait kâğıdın bir nüshasını, gerekli açıklama yapılarak ilk işleme ait kâğıda bağlanması için o işlemi yapan noterliğe gönderir.

Noterlik işlemlerinin hükümleri

MADDE 82. — Noterler tarafından bu kısmın ikinci bölümünün hükümlerine göre düzenlenmiş olan hukukî işlemler, sahteliği tesbit edilinceye kadar geçerlidir.

Bu kısmın üçüncü bölümü hükümlerine göre noter tarafından yapılan imza onaylaması, onaylanan imzanın ilgiliye aidoluşunu belgelendirme niteliğinde bulunup, hukukî işlemlerin içindekileri kapsamaz. Bu işlemler de imza ve tarih sahteliği isbat edilinceye kadar geçerlidir.

İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri dışında kalan noterlik işlemleri aksi isbat edilinceye kadar geçerlidir.

Görevin daire dışında yapılması

MADDE 83. — Noterler, noterlik işlemlerini dairelerinde yaparlar. Şu kadar ki, işlemin dairede yapılması gecikmeye sebeb olur veya başka bir zorluk arz ederse, sebebi iş kâğıtlarında gösterilmek suretiyle daire dışında da işlem yapılabilir.

Aynı yetkiyi, işlemin yapıldığı tarihte öncelikle imzaya yetkili bulunan kimse de taşır.

İKİNCİ BÖLÜM

Düzenleme

Şekil

MADDE 84. — Hukukî işlemlerin noter tarafından düzenlenmesi bir tutanak şeklinde yapılır. Bu tutanağın :

1. Noterin adı ve soyadı ile noterliğin ismini,
2. İşlemin yapıldığı yer ve tarihi,
3. İlgilinin ve varsa tercüman, tanık ve bilirkişinin kimlik ve adreslerini,
4. İlgilinin hakiki arzusu hakkındaki beyanını,

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Fotoğraf yapıştırılması

MADDE 80. — Tasarının 80 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noterlik işlemlerinde çıkıntı, değiştirme, fesih, iptal ve düzeltme

MADDE 81. — Tasarının 81 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noterlik işlemlerinin hükümleri

MADDE 82. — Bu kanun hükümlerine göre belgelendirilen işlemler resmî sayılır.

Noterler tarafından bu kısmın ikinci bölümünün hükümlerine göre düzenlenmiş olan hukukî işlemler, sahteliği sabit oluncaya kadar geçerlidir.

Bu kısmın üçüncü bölümü hükümlerine göre noter tarafından yapılan imza onaylaması, onaylanan imzanın ilgiliye ait oluşunu belgelendirme niteliğinde bulunup, hukuki işlemlerin içindekileri kapsamaz. Bu işlemlerde imza ve tarih, sahteliği sabit oluncaya kadar geçerlidir.

İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri dışında kalan noterlik işlemleri aksi sabit oluncaya kadar geçerlidir.

Görevin daire dışında yapılması

MADDE 83. — Tasarının 83 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Düzenleme

Şekil

MADDE 84. — Hukukî işlemlerin noter tarafından düzenlenmesi bir tutanak şeklinde yapılır.

Bu tutanağın :

1. Noterin adı ve soyadı ile noterliğin ismini,
2. işlemin yapıldığı yer ve tarihi (rakam ve yazı ile),
3. İlgilinin ve varsa tercüman, tanık ve bilirkişinin kimlik ve adreslerini,
4. İlgilinin hakikî arzusu hakkındaki beyanını,

(Hükümetin Teklifi)

5. İşleme katılanların imzalarını ve noterin imza ve mührünü, Taşınması gereklidir.

Bu şekilde düzenlenen iş kâğıdının aslı noterlik dairesinde saklanır ve örneği ilgisine verilir.

Tutanakta bulunacak diğer kayıtlar

MADDE 85. — Tutanak, noterin ilgiliyi tanıyıp tanımadığını, tanımyorsa ilgilinin kişiliği hakkında ne yoldan kanı sahibi olduğunu gösterir kayıtları taşır. Noter böyle bir kanıya ulaşamaz ve işlemin yapılması da istenirse, keyfiyet ve kimliğin tesbiti için getirilen isbat vasıtası tutanağa yazılır.

Tutanağın okunması

MADDE 86. — Tutanağa, ilgilinin gerçek isteği hakkındaki beyanı yazıldıktan sonra okunması için kendisine verilir.

İlgili tutanağı okur, içindekiler isteğine uygun ise, bu husus da yazıldıktan sonra altını imzalar.

İlgilinin okuma ve yazmayı bilmemesi

MADDE 87. — İlgili okuma ve yazmayı bilmiyorsa hazır bulundurulacak iki tanık huzurunda maksadını notere beyan eder. Noter, bu beyanı yazdıktan sonra tutanak okunur, Ancak, işlemin tanık huzurunda yapılmasını emreden diğer kanunların hükümleri saklıdır.

İlgili ve tanıklar, beyanın aynen yazıldığını ifade ettikten ve bu husus tutanağa geçirildikten sonra altını imza ederler.

Tutanağa eklenecek belgelerin hükmü

MADDE 88. — İlgili, beyanında bir belgeye dayanır ve bu, tutanağa bağlanırsa, o belgeye tutanağın ayrılmaz bir parçası sayılır. Şu kadar ki, 84 ncü maddenin son fıkrası gereğince tutanak örneğinin ilgililere verilmesi sırasında, bu belgenin de örneğinin çıkartılması ilgilinin isteğine bağlıdır.

Düzenleme şeklinde yapılması zorunlu işlemler

MADDE 89. — Niteliği bakımından tapuda işlem yapılmasını gerektiren sözleşme ve vekâletnamelerle, vasiyetname, mülkiyeti muhafaza kaydı ile satış, gayrimenkul satış vadi, tesis senedi, evlenme mukavelesi, evlât edinme ve tanıma, zilyedliğin devri, mirasın taksimi sözleşmesi ve diğer kanunlarda öngörülen sair işlemler bu fasıl hükümlerine göre düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Onaylama

Şekil

MADDE 90. — Hukukî işlemlerin altındaki imzanın onaylanması imzayı atan şahsa aidolduğunun bir şerhle belgelendirilmesi şeklinde yapılır.

İmzası onaylanan iş kâğıdının aslı ilgisine verilir ve imzalı bir örneği dairede saklanır. Bu örnek harca tabi değildir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

5. işleme katılanların imzalarını ve noterin imza ve mühürünü, Taşması gereklidir.

Bu şekilde düzenlenen iş kâğıdının aslı noterlik dairesinde saklanır ve örneği ilgisine verilir.

Tutanakta bulunacak diğer kayıtlar

MADDE 85. — Tasarının 85 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tutanağın okunması

MADDE 86. — Tasarının 86 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İlgilinın okuma ve yazma imkânına sahip olmaması

MADDE 87. — İlgili okuma ve yazma imkânına sahip değilse, hazır bulundurulacak iki tanık huzurunda maksadını notere beyan eder. Noter, bu beyanı yazdıktan sonra tutanak okunur. Ancak, işlemin tanık huzurunda yapılmasını emreden diğer kanunların hükümleri saklıdır.

İlgili ve tanıklar, beyanın aynen yazıldığını ifade ettikten ve bu husus tutanağa geçirildikten sonra altını imza ederler.

Tutanağa eklenecek belgelerin hükmü

MADDE 88. — Tasarının 88 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Düzenleme şeklinde yapılması zorunlu işlemler

MADDE 89. — Niteliği bakımından tapuda işlem yapılmasını gerektiren sözleşme ve vekâlet-namelerle, vasiyetname, mülkiyeti muhafaza kaydı ile satış, gayrimenkul satış va'di, vakıf senedi, evlenme mukavelesi, evlât edinme ve tanıma, mirasın taksimi sözleşmesi ve diğer kanunlarda ön-görülen sair işlemler bu fasıl hükümlerine göre düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Onaylama

şekil

MADDE 90. — Tasarının 90 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Onaylamanın şartları

MADDE 91. — İmzanın noter tarafından onaylanması, imzanın noter huzurunda atılması veya kendisine aidolduğunun kabulü ile kabildir.

Onaylama serhinin ihtiva edeceği hususlar

MADDE 92. — Onaylama serhinin :

1. İşlemin yapıldığı yer ve tarihi,
2. İlgilinin kimliğini ve adresini,
3. Noter, ilgiliyi tanımıyorsa, kimliği hakkında gösterilen isbat belgesini,
4. İmza huzurda atılmışsa bu hususu, imza dışarda atılıp da huzurda ilgili, imzanın kendisine aidolduğunu kabul etmişse bu husustaki beyanı,
5. İşleme katılanların imzalarını ve noterin imza ve mührünü, Taşınması gereklidir.

Mühür, tarih, parmak izi ve işaretin onaylanması

MADDE 93. — Bu bölümdeki hükümler mühür, tarih, parmak izi veya imza yerine geçen el işaretinin noter tarafından onaylanmasında da kıyasen uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Örnek verme

Kimlere örnek verilebileceği

MADDE 94. — Noterler tarafından yapılan işlemlerin örnekleri, ancak ilgililerine, kanuni mümessil veya vekillerine yahut da mirasçılara verilir.

Bu örnek, masrafı verilmek suretiyle o yerdeki noter eliyle diğer bir şehirdeki noterlikten de getirilebilir.

Ancak, Türk Kanunu Medenisi hükümlerine göre açılmadıkça, vasiyeti yapandan veya bu konuda özel yetkiyi kapsıyan, noterlikten onaylı vekâletnameyi taşıyan vekilinden başkasına, vasiyetnamelerin örneği verilemez.

Hâkimin izni ile örnek verilmesi

MADDE 95. — Yukarıki maddede sayılanlardan başkasına örnek verilmesi, noterliğin bağlı bulunduğu aynı şehirdeki asliye hukuk hâkiminin, o yerde asliye hukuk hâkimliği yoksa sulh hâkiminin iznine bağlıdır.

Birinci fıkraya göre verilecek örneklerin, konsolosluklarda düzenlenen evraka aidolması halinde izin, örneği talebeden şahsın Türkiye'deki son ikametgâhı mahkemesince, son ikametgâhı tesbit edilemeyen hallerde ise, Ankara asliye hukuk mahkemesince verilir.

Bu izin hiçbir harc ve vergiye tabi değildir.

Belirli bir kısmın örneğini vermek

MADDE 96. — İlgili, getirdiği her çeşit kâğıdın tamamının veya bir kısmının örneğinin çıkarılmasını istediği takdirde, noter aslındaki şekli korumak şartı ile tamamını veya istenilen kısmı aynen yazar ve iş sahibine istediği kadar örnek verir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Onaylama şartları

MADDE 91. — Onaylama, imzanın noter huzurunda atılması veya kendisine aidolduğunun ilgili tarafından kabulü ile kabildir.

Onaylama şerhinin ihtiva edeceği hususlar

MADDE 92. — Onaylama şerhinin :

1. işlemin yapıldığı yer ve tarihi (rakam ve yazı ile),
2. ilgilinin kimliğini ve adresini,
3. Noter, ilgiliyi tanıımıyorsa, kimliği hakkında gösterilen ispat belgesini,
4. imza huzurda atılmışsa bu hususu, imza dışarda atılıp da huzurda ilgili, imzanın kendisine aidolduğunu kabul etmişse bu husustaki beyanı,
5. işleme katılanların imzalarını ve noterin imza ve mührünü, Taşması gereklidir.

Mühür, tarih, parmak izi ve işaretin onaylanması

MADDE 93. — Tasarının 93 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Örnek verme

Kimlere örnek verilebileceği

MADDE 94. — Tasarının 94 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Hâkimin izni ile örnek verilmesi

MADDE 95. — Yukardaki maddede sayılanlardan başkasına örnek verilmesi, noterliğin bağlı bulunduğu asliye hukuk veya münferit sulh hâkiminin iznine bağlıdır.

Birinci fıkraya göre verilecek örneklerin, konsolosluklarda düzenlenen evraka aidolması halinde izin, örneği talebeden şahsın Türkiye'deki son ikametgâhı makkemesince, son ikametgâhı tesbit edilemeyen hallerde ise Ankara Asliye Hukuk Mahkemesince verilir.

Bu izin hiçbir harc ve vergiye tabi değildir.

Belirli bir kısmın örneğini vermek

MADDE 96. — Tasarının 96 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Örneğin dairede saklanması

MADDE 97. — Çıkarılan örneklerden biri ilgiliye imza ettirilerek noter dairesinde saklanır. İlgilisine verilecek örneklere, bir örneğin dairede saklandığı yazılmakla beraber, geriverilen aslına da bu yolda ayrıca şerh verilerek mühürlenir.

Fotokopi ve benzeri usullerle örnek çıkarma

MADDE 98. — Örnek, fotokopi veya benzeri usullerle de çıkarılabilir. Aslında bir bozukluk varsa, tasdik şerhinde açıklama yapılır.

Yabancı dildeki kâğıdın örneği

MADDE 99. — Örneği verilmesi istenen yazılı kâğıt yabancı dilde yazılmışsa, evvelâ tercüme edilir. Sonra bu bölüm hükümlerine göre örnek çıkarılarak her örneğe tercümesi ilâştirilir ve bu yolda şerh verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer işlemler

Bölümün kapsamı

MADDE 100. — İkinci, üçüncü, dördüncü bölüm hükümleri dışında kalan noterlik işlemleri, bu bölüm hükümlerine göre yapılır.

Tutanak

MADDE 101. — Noter tarafından düzenlenecek tutanak :

1. Tutanağın düzenlendiği yeri ve tarihi,
 2. İlgilinin kimliği ve adresini,
 3. İlgili, noter tarafından tanınmıyorsa, kimliği hakkında getirilen isbat belgesini,
 4. Tutanağın konusunu,
 5. İlgilinin, varsa tercüman, bilirkişi ve tanıkların imzalarıyla noterin imza ve mührünü,
- Kapsar.

Şu kadar ki, emanet tutanağında, emaneti alma ve verme şartları da gösterilir.

Tutanak şeklinde yapılacak işlemler

MADDE 102. — Bu kanunun 61, 62 ve 63 n cü maddelerinde yazılan işlemler tutanak şeklinde yapılır.

Çevirme işlemi

MADDE 103. — Bir dilden diğer dile veya bir yazıdan başka bir yazıya çevirme halinde, noter tarafından metnin altına bir şerh verilir.

Bu şerhin, noter yeminli tercüman kullanmış sa, tercümanın kimliğini ve adresini ihtiva etmesi ve altına, noter tarafından tarih yazılıp imzala narak mühürlenmesi gereklidir.

Çevirmenin diğer bir şehirde yaptırılması

MADDE 104. — İlgilinin bulunduğu yerde noterlikçe çevirme yaptırılmazsa, o noterlik aracılığı ile diğer bir şehirdeki noterlikte çevirme yaptırılabilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Örneğin dairede saklanması

MADDE 97. — Tasarının 97 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Fotokopi ve benzeri usullerle örnek çıkarma

MADDE 98. — Tasarının 98 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yabancı dildeki kâğıdın örneği

MADDE 99. — Örneği verilmesi istenen kâğıt yabancı dilde yazılmışsa, evvelâ tercüme edilir; sonra bu bölüm hükümlerine göre örnek çıkarılarak her örneğe tercümesi iliştirilir ve bu yolda Şerh verilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer işlemler

Bölümün kapsamı

MADDE 100. — Tasarının 100 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tutanak

MADDE 101. — Noter tarafından düzenlenecek tutanak:

1. Tutanağın düzenlendiği yeri ve tarihi, (rakam ve yazı ile),
 2. İlgilinin kimliği ve adresi,
 3. İlgili noter tarafından tanınmıyorsa, kimliği hakkında getirilen isbat belgesini,
 4. Tutanağın konusunu,
 5. İlgilinin, varsa tercüman, bilirkişi ve tanıkların imzalarıyla noterin imza ve mührünü,
- Kapsar.

Şu kadar ki, emanet tutanağında, emaneti alma ve verme Şartları da gösterilir.

Tutanak Şeklinde yapılacak işlemler

MADDE 102. — Bu kanunun 61 ve 62 nci maddelerinde yazılan işlemler tutanak Şeklinde yapılır.

Çevirme işlemi

MADDE 103. — Tasarının 103 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Çevirmenin başka yerde yaptırılması

MADDE 104. — İlgilinin bulunduğu yerde noterlikçe çevirme yaptırılmazsa, o noterlik aracılığı ile başka yerdeki noterlikte çevirme yaptırılabilir.

(Hükümetin Teklifi)

Ticari protesto

MADDE 105. — Kabul etmeme ve ödememe protestosu Türk Ticaret Kanununda yazılı hükümlere göre yapılır.

Ihtarname ve ihbarname

MADDE 106. — Her türlü hakukî işlemlere ait ihtarname ve ihbarname :

1. İstemde bulunanın ve diğer tarafın ad ve soyadları ile açık adreslerini,
2. İhtar ve ihbar konusunu,
3. İstemde bulunanın imzasını,
4. Tebliğ serhini ve noterin inza ve mühürünü, kapsar.

Ihtarname ve ihbarnamele ilgili tarafından yazılıp tebliğ için notere getirebileceği gibi, notere de yazdırılabilir.

Defter onaylaması

MADDE 107. — Noterler, defter onaylamasını özel kanunda gösterilen şekilde yaparlar.

Özel kanununda hüküm bulunmayan hallerde defter onaylaması, defterin baş ve son sayfasına kaç sayfadan ibaret olduğu yazılmak ve her sayfası numaralanıp mühürlenmek suretiyle yapılır.

Tescil

MADDE 108. — Kanunen tescili gereken işlemler, sicil defterine, sıra numarası altında, işlemin tarih ve numarası, ilgililerin ad ve soyadları ve işlemin niteliği yazılmak suretiyle tescil edilir.

ONUNCU KISIM

Belirli noterliklerde yaptırılması gereken işlemler

Noterliklerin görevlendirilmesi ve ilân

MADDE 109. — Bir asliye mahkemesinin yargı çevresi içinde birden çok noterlik bulunması halinde, harca tabi değeri bir milyon lira ve daha fazla olan noterlik işlemleri, aşağıdaki maddeler hükümlerine göre bir takvim yılı için görevlendirilecek noterliklerde yapılır.

Adalet Bakanlığı, yukardaki fıkrada gösterilen yerlerde, görevlendirilecek noterlikleri en geç bir evvelki takvim yılının Kasım ayı içinde, Türkiye Noterler Birliğinin ve gerekli gördüğü diğer kuruluşların düşüncelerini almak suretiyle tesbit eder. Bakanlığın bildirmesi üzerine keyfiyet Türkiye Noterler Birliğince Resmî Gazete ile Ticaret Sicili Gazetesinde ve Ankara, İstanbul, İzmir ile mahallinde yayınlanan birer günlük gazetede en geç 15 Aralık tarihinde ilân edilir.

Görevlendirilecek noterliklerin sayısı, o yerin nüfusu ve iş yoğunluğu ile ulaştırma durumu göz önünde tutularak tesbit olunur. Aynı mahkemenin yargı çevresi içindeki bütün noterliklerin sonu alınmadıkça bir noterlik üst üste görevlendirilemez.

Görevlendirilecek noterliklerin isimleri en geç 31 Aralık tarihinde aynı yargı çevresi içindeki diğer noterlik dairelerinin giriş kısmına göze çarpacak şekilde asılacak bir levhada gösterilir.

Birinci fıkrada gösterilen işleri, görevlendirilen noterliklerden başka bir noterlik yapamaz.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Ticari protesto

MADDE 105. — Tasarının 105 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İhtarname ve ihbarname

MADDE 106. — Her türlü hukukî işlemlere ait ihtarname ve ihbarname :

1. İstemde bulunan ve diğer tarafın ad ve soyadları ile açık adreslerini,
2. İhtar ve ihbar konusunu,
3. İstemde bulunanın imzasını,
4. Tebliğ serhini, noterin imza ve mühürünü ve tarihi (yazı ve rakam ile),

Kapsar.

İhtarname ve ihbarnameler ilgili tarafından yazılıp tebliğ için notere getirilebileceği gibi, notere de yazdırılabilir.

Defter onaylaması

MADDE 107. — Tasarının 107 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tescil

MADDE 108. — Tasarının 108 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ONUNCU KISIM

Belirli noterliklerde yaptırılması gereken işlemler

Noterliklerin görevlendirilmesi ve ilân

MADDE 109. — Bir asliye mahkemesinin yargı çevresi içinde birden çok noterlik bulunması veya bir belediye hudutları içinde birden çok asliye mahkemesi yargı çevresinin yer alması halinde, harca tabi değeri bir milyon lira ve daha fazla olan noterlik işlemleri, aşağıdaki maddeler hükümlerine göre bir takvim yılı için görevlendirilecek noterliklerde yapılır.

Adalet Bakanlığı, yukarıki fıkrada gösterilen yerlerde, görevlendirilecek noterlikleri, en geç bir evvelki takvim yılının Kasım ayı içinde, Türkiye Noterler Birliğinin ve gerekli gördüğü diğer kuruluşların düşüncelerini almak suretiyle tesbit eder. Bakanlığın bildirmesi üzerine keyfiyet Türkiye Noterler Birliğince Resmî Gazete ile Ticaret Sicili Gazetesinde ve Ankara, İstanbul, İzmir ile mahallinde yayınlanan birer günlük gazetede en geç 15 Aralık tarihinde ilân edilir.

Görevlendirilecek noterliklerin sayısı, o yerin nüfusu ve iş yoğunluğu ile ulaştırma durumu göz önünde tutularak tesbit olunur. Aynı mahkemenin yargı çevresi içindeki bütün noterliklerin sonu alınmadıkça bir noterlik üst üste görevlendirilemez.

Görevlendirilecek noterliklerin isimleri, en geç 31 Aralık tarihinde aynı yargı çevresi içindeki diğer noterlik dairelerinin giriş kısmına göze çarpacak şekilde asılacak bir levhada gösterilir.

Birinci fıkrada gösterilen işleri, görevlendirilen noterliklerden başka bir noterlik yapamaz.

(Hükümetin Teklifi)

Noterlikler ortak cari hesabı

MADDE 110. — 109 ncu maddede yazılı noterlik işlemlerinin yapılmasından elde edilecek her çeşit ücret ve noter hissesi tutarı, işlemi yapan görevli noterlikçe, millî bir bankada açtırılan (Noterlikler ortak cari hesabı) na en geç işlemin yapıldığı günü takibeden üç iş günü içinde yatırılır. Görevli noterliklerin ilk masraflarına karşılık olarak, bütün noterlerce eşit miktarda ödenecek avans da, açılmasını izleyen 15 gün içinde aynı hesaba yatırılır. Noterlikler ortak cari hesabı, yıl başından önce, o yerdeki noterliklerin bağlı bulunduğu oda yönetim kurulunca açtırılır ve aynı kurul tarafından tesbit edilecek avans miktarı ile birlikte Adalet Bakanlığına ve Türkiye Noterler Birliğine bildirilir.

Görevli noterin, bu görevin yerine getirilmesi sebebiyle yaptığı ve yapacağı bütün masrafları karşılamak üzere, ortak hesapta toplanan gelirden gerekli miktar kendisine ödenir. Ödenecek bu miktar, ödemenin zamanı ve şekli oda genel kurulunun yıllık olağan toplantısında tesbit olunur. Şu kadar ki, bu masraflar ödeme tarihinde toplanmış olan ortak gelirin yüzde onbeşini geçemez.

Gelirin dağıtımı

MADDE 111. — Yukardaki madde uyarınca yapılacak ödemelerden sonra, ortak cari hesapta kalan miktardan birinci fıkrada gösterilen avans tutarı ayrıldıktan sonra gerisi, her üç ayda bir ilgili noterlere veya bu kanuna göre görevlendirilmiş noter vekili varsa, vekile eşit miktarda ödenir. Ödemenin şekli, oda genel kurulunun yıllık olağan toplantısında tesbit edilir.

Yukarıki fıkrada gösterilen üç aylık süre dolmadan evvel, her hangi bir sebeple noterlik meslekinden ayrılan veya başka bir noterliğe naklen atanan noterin hissesi, sürenin sonu beklenilmeksizin kendisine veya mirasçılarına derhal ödenir.

ONBİRİNCİ KISIM

Noterlerin alacağı ücret, vergi, hare ve resimlerin tahsil şekli

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlerin alacakları ücretler

Ücret tarifesi

MADDE 112. — Noterlerin yaptıkları işlemlere ait harc üzerinden hesaplanacak ücretleri ile vasiyetname ve tesis senedi düzenlenmesinden alınacak ücretler, yazı, bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevirme, karşılaştırma, tescil, emanetlerin saklanması, gayrimenkullerin idaresi ve kiraya verilmesi ve kanunlarında harc, vergi ve resimlerden bağışık olduğu yazılı işlemler ile defter onaylanmasından ve kanunun ücret almayı öngördüğü sair işlemlerden alacakları ücretler ve noterlerle imzaya yetkili vekillerinin yol ödeneğinin miktarı Maliye Bakanlığının olumlu mütalâası alındıktan sonra Adalet Bakanlığı tarafından düzenlenecek bir tarife ile tesbit olunur.

Noterlik işleminin başka bir noter aracılığı ile yapıldığı hallerde, aracı notere ödenecek ücretler de tarifede gösterilir.

Tanıklık ve onaylama serhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Tarifede gerekli görülecek değişiklikler dört yılda bir yapılır. Yeni tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife uygulanır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Noterlikler ortak cari hesabı

MADDE 110. — Tasarının 110 ncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Gelirin dağıtımı

MADDE 111. — Tasarının 111 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ONBİRİNCİ KISIM

Noterlerin alacağı ücret, vergi, hare ve resimlerin tahsil şekli

BİRİNCİ BÖLÜM

Noterlerin alacakları ücretler

Ücret tarifesi

MADDE 112. — Noterlerin yaptıkları işlemlere ait harc üzerinden hesaplanacak ücretleri ile vasiyetname ve vakıf senedi düzenlenmesinden alınacak ücretler, yazı, bir dilden diğer dile veya bir yazıdan diğer yazıya çevirme, karşılaştırma, tescil, emanetlerin saklanması ve kanunlarında harc, vergi ve resimlerden bağışık olduğu yazılı işlemler ile defter onaylanmasından ve kanunun ücret almayı öngördüğü sair işlemlerden alacakları ücretler ve noterlerle imzaya yetkili vekillerinin yol ödeneğinin miktarı, Türkiye Noterler Birliği mütalâası alındıktan sonra Adalet Bakanlığı tarafından düzenlenecek bir tarife ile tesbit olunur.

Noterlik işleminin başka bir noter aracılığı ile yapıldığı hallerde, aracı notere ödenecek ücretler de tarifede gösterilir.

Tanıklık ve onaylama şerhlerinden yazı ücreti alınmaz.

Tarifede gerekli görülecek değişiklikler dört yılda bir yapılır. Yeni tarife yürürlüğe girinceye kadar eski tarife uygulanır.

(Hükümetin Teklifi)

Sayfa hesabı

MADDE 113. — Ücretlerin alınmasında sayfa hesabı 2 Temmuz 1964 tarih ve 492 sayılı Harçlar Kanunundaki esaslara göre yapılır.

Giderin avans olarak alınması

MADDE 114. — Noterlik işleminin gerektirdiği gider ilgisinden avans olarak alınır, tahakkuk edecek miktara mahsubedilir. İşlemin derhal bitirilmesi mümkün olmıyan hallerde, alınan avansa karşılık, ilgisine pulsuz bir makbuz verilir.

Kesin giderin alınması

MADDE 115. — Kesin giderin dökümü, işleme ait kâğıtların dairede kalan asıl ve örnekleri ile ilgisine verilen asıl nüshasına, asıl nüsha dairede kalmışsa verilen örneklerden birine yazılır ve Maliye Bakanlığınca bastırılacak seri numaralı özel makbuzdan üç nüsha düzenlenir. Gider dökümü asıl ve örnekler için ayrı ayrı gösterilir.

Makbuzun birinci nüshası masrafı ödiyen ilgisine verilir. İkinci nüshası dairede saklanır, üçüncü nüshası ise harc, vergi ve resimlerin ilgili daireye yatırılmasına verilmek üzere noterlik dairesinde ahkonulur.

Giderin paylaşılma şekli

MADDE 116. — Aksine bir kanun hükmü veya aralarında yapılmış bir sözleşme bulunmadığı takdirde, yapılan işlemin gideri ilgililer arasında eşidolarak paylaşılır.

Fazla alınan ücretler

MADDE 117. — Noterler tarafından fazla ücret alındığı, harçlara ait zamanaşımı süresi içinde anlaşılırsa, beher şahıstan fazla alınan on lira yı aşan ücretler Adalet Bakanlığı tarafından ilgisine iade ettirilir ve bakanlık, ödeme için notere yapılacak tebligattan birliğe bilgi verir. Masrafı noter tarafından verilmek suretiyle yapılan tebligata rağmen ilgilisi bir ay içinde parasını almaz veya fazla alınmış olan ücretten beher şahsa düşen kısmı on lira veya daha az olursa, Türkiye Noterler Birliğine gönderilir. Para gönderilmediği takdirde Birlik bu husustaki kararını icra ve iflâs Kanununun ilâmların icrası hakkındaki hükümleri uyarınca yerine getirtir.

Yukardaki fıkralar hükümlerinin uygulanması, ayrıca disiplin cezası verilmesine engel değildir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harc, vergi ve resimlerin tahsil şekli

Pul yaptırılmaması ve noter hissesi

MADDE 118. — Noterliklerde yapılan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar dolayısıyla özel kanunları uyarınca ödenmesi gereken vergi, harc ve resimler, makbuz karşılığında tahsil olunur.

Şu kadar ki, noterler tahsil ettikleri vergi, resim ve harc tutarları üzerinden yüzde iki oranında noter hissesi alırlar.

Bu hissenin noterlere ödenmesi, beyiye aidatlarının ödenmesine ilişkin hükümler dairesinde yapılır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Sayfa hesabı

MADDE 113. — Ücretlerin alınmasında sayfa hesabı Harclar Kanunundaki esaslara göre yapılır.

Giderin avans olarak alınması

MADDE 114. — Tasarının 114 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kesin giderin alınması

MADDE 115. — Kesin giderin dökümü, işleme ait kâğıtların dairede kalan asıl ve örnekleri ile ilgilisine verilen asıl nüshasına, asıl nüsha dairede kalmışsa verilen örneklerden birine yazılır ve Maliye Bakanlığınca bastırılacak seri numaralı özel makbuzdan üç nüsha düzenlenir. Gider dökümü asıl ve örnekler için ayrı ayrı gösterilir.

Makbuzun birinci nüshası masrafı ödiyen ilgilisine verilir; ikinci nüshası dairede saklanır; üçüncü nüshası ise harc, vergi ve resimlerin ilgili daireye yatırılmasında verilmek üzere noterlik daireesinde alıkonulur.

Giderin paylaştırılma şekli

MADDE 116. — Tasarının 116 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Fazla alınan ücretler

MADDE 117. — Tasarının 117 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Harc, vergi ve resimlerin tahsil şekli

Makbuz karşılığında tahsil ve noter hissesi

MADDE 118. — Noterliklerde yapılan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar dolayısıyla özel kanunları uyarınca ödenmesi gereken vergi, harc ve resimler, makbuz karşılığında tahsil olunur.

şu kadar ki, noterler tahsil ettikleri vergi, resim ve harc tutarları üzerinden yüzde üç oranında noter hissesi alırlar.

Bu hissenin noterlere ödenmesi, beyiye aidatlarının ödenmesine ilişkin hükümler daireesinde yapılır.

(Hükümetin Teklifi)

Harc, vergi ve resim bedellerinin yatırılması

MADDE 119. — Noterler, 118 nci madde uyarınca tahsil ettikleri vergi, resim ve harcları, aşağıda yazılı süreler içinde ilgili vergi dairesine ve belediyeye bir beyanname ile bildirmekten ve aynı süre içinde yatırmaktan sorumludurlar.

Beyannameler her ayın 1 ilâ 15 nci ve 16 ilâ sonuncu günlerine ait iki devre için hazırlanır. Ve her ayın 15 nci ve son gününü takibeden iki iş günü içinde ilgili dairelere verilir.

Vergi, resim ve harclar için ayrı ayrı ikişer nüsha olarak düzenlenecek bu beyannamelerde, aidolduğu önemlere ilişkin bütün işlemlerin müfredatı ile yevmiye numaralarının gösterilmesi ve 118 nci maddeye göre düzenlenen makbuzların birer örneğinin bu beyannamelere eklenmesi zorunludur.

Birden fazla daireye beyanname verilmesi gereken hallerde makbuzun asıl nüshası vergi dairesine, noterlikçe onanmış örneği ilgili diğer dairelere verilecek beyannameye eklenir.

Noterlerin ilgili dairelere vereceği iki nüsha beyannameden bir nüshası ve eki makbuz nüshaları o dairede kalır. Diğer nüshaya (kapsadığı para vezneye yatırılmıştır) şerhi verilerek, resmî mühür ve imza ile onaylandıktan sonra, notere geriverilir. Noter bu nüshayı 71 nci madde uyarınca vereceği aylık cetvel ile birlikte Türkiye Noterler Birliğine gönderir. Yatırdığı para için ilgili daireden alacağı makbuzu noterlikte saklar.

Beyanname ile bu maddenin uygulama şekli, Adalet ve Maliye bakanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikte belirtilir.

Zamlı yatırma

MADDE 120. — Noterler 119 ncu maddede gösterilen süre içinde harc, vergi ve resim bedellerini ilgili daireye yatırmadıkları takdirde yüzde 25 oranında bir zam öderler. Bu zam Türkiye Noterler Birliğinin göstereceği millî bir bankadaki hesaba yatırılarak alınacak iki nüsha makbuzdan biri ilgili daireye ibraz edilmek suretiyle vaktinde yatırılmıyan harc, vergi ve resim bedelleri yatırılır. Noterin, bu makbuzu ibraz edememesi halinde, tahsilâtı yapan memur keyfiyeti Türkiye Noterler Birliğine bildirir.

Harc, vergi ve resmin ilgili daireye geç yatırılması veya hiç yatırılmaması hallerine ilişkin diğer kanunlar hükümleri saklıdır.

ONKİNCİ KISIM

Noterlerin sorumlulukları

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Gözetim ve denetim yetkisi

MADDE 121. — Noterlikler, Adalet Bakanlığının ve Türkiye Noterler Birliğinin gözetim ve denetimi altındadır.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Harc vergi ve resim bedellerinin yatırılması

MADDE 119. — Noterler, 118 nci madde uyarınca tahsil ettikleri vergi, resim ve harcları aşa-
ęıda yazılı süreler içinde ilgili vergi dairesine ve belediyeye bir beyanname ile bildirmek ve aynı
süre içinde yatırmakla yükümlüdürler.

Beyannameler her ayın 1 ile 15 nci ve 16 ile sonuncu günlerine ait iki devre için hazırlanır ve
her ayın 15 nci ve son gününü takibeden 7 iş günü içinde ilgili dairelere verilir.

Vergi, resim ve harclar için ayrı ayrı ikişer nüsha olarak düzenlenecek bu beyannamelerde,
aidolduğu dönemlere ilişkin bütün işlemlerin müfredatı ile yevmiye numaralarının gösterilmesi
ve 118 nci maddeye göre düzenlenen makbuzların birer örneğinin bu beyannamelere eklenmesi
zorunludur.

Birden fazla daireye beyanname verilmesi gereken hallerde makbuzun asıl nüshası vergi dai-
resine, onanmış, örneği ilgili dairelere verilecek beyannamelere eklenir.

Noter, yatırmakla yükümlü olduğu parayı, ikinci fıkradaki süreler içinde posta veya banka ha-
valesi ile ilgili daireye gönderebilir. Bu halde, havale makbuzu da beyanname nüshaları ile bir-
likte ilgili daireye ibraz edilir.

Noterlerin ilgili dairelere vereceği iki nüsha beyannameden bir nüshası ve eki makbuz nü-
shaları o dairede kalır. Diğer nüshaya (Kapsadığı para vezneye yatırılmıştır) veya (Kapsadığı
paranın posta veya banka havalesi ile gönderildiğine dair makbuz ibraz edilmiştir) şerhleri veri-
lerek, resmî mühür ve imza ile onaylandıktan sonra, notere geriverilir. Noter bu nüshayı 71 nci
madde uyarınca vereceği aylık cetvel ile birlikte Türkiye Noterler Birliğine gönderir. Yatırdığı
para için ilgili daireden alacağı makbuz noterlikte saklanır.

Beyannamenin şekli ve düzenleme tarzı ile bu maddenin uygulama şekli, Adalet ve Maliye ba-
kanlıklarınca müştereken hazırlanacak bir yönetmelikte belirtilir.

Zamlı yatırma

MADDE 120. — Noterler 119 ncu maddede gösterilen süre içinde harc, vergi ve resim bedelle-
rini ilgili daireye yatırmadıkları veya bu süre içinde posta veya banka aracılığı ile ilgili daireye
havale etmedikleri takdirde, yatırma için tanınan son günü izliyen ilk 30 gün içindeki yatırmalar-
da % 10, mütaakıp her 30 gün için ise ayrıca % 2 gecikme zammı öderler. Bu zam Türkiye Noter-
ler Birliğinin göstereceği millî bir bankadaki hesaba ödenerek alınacak 2 nüsha makbuzdan biri
ilgili daireye ibraz edilmek suretiyle gecikmiş harc, vergi ve resim bedelleri yatırılır. Noterin,
bu makbuzu ibraz edememesi halinde, tahsilâtı yapan memur keyfiyeti Türkiye Noterler Birliği-
ne bildirir.

Harc, vergi ve resmin ilgili daireye geç yatırılması veya hiç yatırılmaması hallerine ilişkin di-
ęer kanunlar hükümleri saklıdır.

ONIKINCI KISIM

Noterlerin sorumlulukları

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel hükümler

Gözetim ve denetim yetkisi

MADDE 121. — Tasarının 121 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Noterliklerin teftişi

MADDE 122. — Noterlikler, Cumhuriyet Savcılarının devamlı denetimi altında olup, yılda en az bir defa teftiş olunurlar. Münferit Sulh Mahkemesi yanındaki noterlikler, bu mahkemenin bağlı bulunduğu Asliye Mahkemesinin Cumhuriyet Savcılığı tarafından teftiş olunurlar.

Noterlikler adalet müfettişlerinin de teftişine tabidir.

Adalet müfettişleri ve Cumhuriyet Savcıları, lüzum gördükleri takdirde noterlik dairelerinde ki evrak, defter ve ciltbendleri daire içinde muhafaza altına alabilirler.

İşten el çektirme

MADDE 123. — Suç teşkil eden fiillerden dolayı haklarında adalet müfettişi, Cumhuriyet Savcısı, sorgu hâkimi veya ceza mahkemesi tarafından soruşturma veya kovuşturma yapılan noterlerin, Adalet Bakanlığı tarafından gerekli görüldüğü takdirde, soruşturma veya kovuşturma kesin bir karar veya hükümle sonuçlanıncaya kadar elleri işten çektirilir.

Şu kadar ki, meslekten çıkarma cezasını gerekli kılacak bir fiilden dolayı noter hakkında Cumhuriyet Savcısı yahut sorgu hâkimi tarafından soruşturma veya ceza mahkemesince kovuşturma yapılmakta ise işten el çektirilmesi zorunludur. Soruşturma sonunda noterin böyle bir suçunun sabit olması halinde, işten el çektirme durumu hükümlülük sebebiyle verilen meslekten çıkarma cezasının kesinleşmesine kadar devam eder.

Birinci fıkra gereğince soruşturma veya kovuşturma sırasında eli işten çektirilmemiş olup, kovuşturma sonunda 2 nci fıkrada gösterilen bir suçtan hüküm giyen noter, hükmün kesinleşmesi beklenilmeksizin işten el çektirilir. İkinci fıkranın ikinci cümlesi hükmü bu halde de uygulanır.

Soruşturma şekli

MADDE 124. — Adalet Bakanlığı, bir noter hakkında soruşturma yapılmasını gerektiren hallerde, soruşturmayı adalet müfettişlerine veya Cumhuriyet savcılarına yaptırır.

Adalet müfettişliği ve Cumhuriyet savcılıklarına her hangi bir şikâyet yapılır veya bu merciler, noterin yolsuz bir işleminden haberdar olurlarsa, derhal gerekli soruşturmayı yaparak düzenliyecekleri evrakı Bakanlığa gönderirler.

122 nci maddenin 3 ncü fıkrası soruşturma halinde de uygulanır.

Adalet Bakanlığı, yukarki fıkralar gereğince düzenlenen soruşturma evrakının suç niteliğinde olmayıp disiplin kovuşturmasını gerektiren eylemlerle ilgili kısımlarının bir örneğini, Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna intikal ettirir.

İKİNCİ BÖLÜM

Noterlerin disiplin cezaları

Disiplin cezaları

MADDE 125. — Meslekin vakar ve onuruna aykırı eylem ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan yahut da görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan noterler hakkında, noterlik hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacı ile durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre aşağıdaki maddede yazılı disiplin cezaları verilir.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Noterliklerin teftişi

MADDE 122. — Noterliklerin, Cumhuriyet savcılarının devamlı denetimi altında olup, yılda en az bir defa teftiş olunurlar. Münferit sulh mahkemesi yanındaki noterlikler, bu mahkemenin bağlı bulunduğu asliye mahkemesinin Cumhuriyet savcılığının teftişine tabidirler.

Noterlikler adalet müfettişleri tarafından da teftiş edilirler. Adalet müfettişi, düzenliyeceği hal kâğıdında, noterin meslekte yeterli olup olmadığı, yeterlilik derecesi, yukarı sınıftaki bir noterliğe atanma yeteneği bulunup bulunmadığı ve ve yönetmelikte gösterilecek diğer hususlardaki kamsını gerekçeli olarak belirtir. Noterin yukarı sınıfa atanmaya yeterli bulunduğu kamsına varılabilmesi için, adalet müfettişleri tarafından yapılmış olan evvelki teftişlerden en az son iki-sinde meslekte yeterli olduğunun belirtilmiş bulunması zorunludur.

Adalet müfettişleri ve Cumhuriyet savcıları lüzum gördükleri takdirde noterlik dairelerindeki evrak, defter ve ciltbendleri daire içinde muhafaza altına alabilirler.

İşten el çekirme

MADDE 123. — Suç teşkil eden fiillerden dolayı haklarında adalet müfettişi, Cumhuriyet savcısı, sorgu hâkimi veya ceza mahkemesi tarafından soruşturma veya kovuşturma yapılan noterler, soruşturmanın selâmeti bakımından Adalet Bakanlığı tarafından gerekli görüldüğü takdirde, soruşturma veya kovuşturma kesin bir karar veya hükümle sonuçlanıncaya kadar işten el çektilirler.

şu kadar ki, meslekten çıkarma cezasını gerekli kılacak bir fiilden dolayı noter hakkında ceza mahkemesince kovuşturma yapılmakta ise işten el çektilirilmesi zorunludur. Kovuşturma sonunda noterin böyle bir suçunun sabit olması halinde, işten el çektilirme durumu hükümlülük sebebiyle verilen meslekten çıkarma cezasının kesinleşmesine kadar devam eder.

Birinci fıkraya gereğince soruşturma veya kovuşturma sırasında eli işten çektilirilmemiş olup, kovuşturma sonunda 2 nci fıkrada gösterilen bir suçtan hüküm giyen noter, hükümün kesinleşmesi beklenilmeksizin işten el çektilirilir. İkinci fıkranın ikinci cümlesi hükümü bu halde de uygulanır.

Soruşturma şekli

MADDE 124. — Tasarının 124 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Noterlere uygulanacak disiplin cezaları

Genel olarak

MADDE 125. — Meslekin vakar ve onuruna aykırı eylem ve hareketlerde bulunanlarla, görevlerini yapmayan veya kusurlu olarak yapan yahut da görevinin gerektirdiği güveni sarsıcı hareketlerde bulunan noterler hakkında, noterlik hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacı ile, durumun niteliğine ve ağrlık derecesine göre aşağıdaki maddede yazılı disiplin cezaları verilir.

(Hükümetin Teklifi)

Çeşitleri

MADDE 126. — Noterler hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır :

- A) Uyarma : Notere, görevinde daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.
- B) Kınama : Notere, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.
- C) Para cezası : 250 liradan 5 000 liraya kadardır.
- D) Geçici olarak işten çıkarma : Noteri, sıfatı saklı kalmak şartı ile bir aydan altı aya kadar görevinden uzaklaştırmaktır.
- E) Meslekten çıkarma : Bir daha atamamak üzere noterlikten çıkartmaktır.

Eski cezaların etkisi

MADDE 127. — Notere, 157 nci maddeye göre iki defa hüküm giymesi halinde ve kanunun emrettiği diğer hallerde «Meslekten çıkarma cezası» verilmesi zorunludur.

Bir noter, bir disiplin cezası aldıktan sonra 5 yıl içinde, kendisine aynı disiplin cezasının verilmesini gerektiren bir eylem ve harekette bulunursa, 126 nci maddedeki sıraya göre daha ağır olan ceza verilir.

Şu kadar ki, 2 nci fıkra dışında, Disiplin Kurulu vereceği cezayı, sıraya bağlı olmaksızın serbestçe takdir eder. İkinci fıkradaki halde dahi daha ağır bir cezanın verilmesi mümkündür.

Savunma hakkı

MADDE 128. — Noterler hakkında yapılacak disiplin kovuşturmalarında, isnadolunan hususun ilgiye açıkça ve yazılı olarak bildirilmesi, yazılı savunmasının istemesi ve bu savunma için en az on günlük bir süre tanınması zorunludur.

Noter olmadan önceki eylem ve hareketler ve noterliklerden ayrılanların durumu

MADDE 129. — Bir kimsenin noterliğe atanmasından önceki eylem ve hareketleri meslekten çıkarma cezasını gerektirmiş olmadıkça, disiplin kovuşturmasına konu olamaz.

Noterin noterlikten ayrılması, noterliği sırasındaki eylemlerinden dolayı disiplin kovuşturması yapılmasına engel olamaz.

Kovuşturma mercii ve kovuşturma kararı

MADDE 130. — Noterler hakkında disiplin kovuşturması, Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından yapılır.

Kurul başkan veya üyelerinden biri hakkında yapılmış olan şikâyetler üzerine ilgili, kurulun bu kovuşturmayla alâkalı çalışmalarına katılamaz. Bu yüzden açılacak üyelikler, yedekleri tarafından, onların da engelli olmaları halinde Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunda görevli en kıdemli noter tarafından doldurulur.

Şikâyetin intikali üzerine kurul evvelâ şikâyet veya ihbar konusunun kovuşturmaya değer olup olmadığı hakkında bir karar verir.

Karar üzerine yapılacak işlem

MADDE 131. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, şikâyet veya ihbar konusunun kovuşturmaya değer olmadığına karar verirse, bu kararı şikâyet olunan noterin çalıştığı yerdeki Cumhuriyet Savcısına ve varsa şikâyetçiye tebliğ eder.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Disiplin cezaları

MADDE 126. — Noterler hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır.

- A) Uyarma : Notere, görevinde daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.
- B) Kınama : Notere, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.
- C) Para cezası : 250 liradan 5 000 liraya kadardır.
- D) Geçici olarak işten çıkarma : Noteri, sıfatı saklı kalmak şartıyla bir aydan altı aya kadar görevinden uzaklaştırmaktır.
- E) Meslekten çıkarma : Bir daha atanmamak üzere noterlikten çıkarmaktır.

Eski cezaların etkisi

MADDE 127. — Tasarının 127 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Savunma hakkı

MADDE 128. — Tasarının 128 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noter olmadan önceki eylem ve hareketler ve noterliklerden ayrılanların durumu

MADDE 129. — Tasarının 129 ncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kovuşturma mercii ve kovuşturma kararı

MADDE 130. — Noterler hakkında disiplin kovuşturması, Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından yapılır.

Kurul başkan ve üyelerinden biri hakkında yapılmış olan şikâyetler üzerine ilgili, kurulun bu kovuşturmayla alâkalı çalışmalarına katılamaz. Bu yüzden açılacak üyelikler yedekleri tarafından, onların da engelli olmaları halinde Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunda görevli, engeli olmıyan en kıdemli noter tarafından doldurulur.

Şikâyetin intikali üzerine kurul evvelâ şikâyet veya ihbar konusunun kovuşturmaya değer olup olmadığı hakkında bir karar verir.

Karar üzerine yapılacak işlem

MADDE 131. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, şikâyet veya ihbar konusunun kovuşturmaya değer olmadığına karar verirse, bu kararı şikâyet olunan noterin çalıştığı yerdeki Cumhuriyet savcısına ve varsa şikâyetçiye tebliğ eder.

(Hükümetin Teklifi)

İlgililer, tebliğden itibaren 15 gün içinde Türkiye Noterler Birliğine veya Adalet Bakanlığına verecekleri bir dilekçe ile bu karara itiraz edebilirler. İtiraz üzerine Bakanlık disiplin dosyasını getirterek inceler ve bir karar verir. Bakanlığın bu kararı kesindir.

Kurul, Şikâyet veya ihbar konusunda kovuşturma açılmasına karar vermiş yahut da kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair verilen karar, Adalet Bakanlığınca bozulmuş ise, şikâyet olunan noter hakkında kovuşturmaya geçilir.

Kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair verilen kararların kesinleşmesi halinde, aynı konuda yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve kesinleşme tarihinden itibaren üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.

Kovuşturma usulü

MADDE 132. — Kovuşturma açılması kararından sonra Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, bir üyesini işi incelemek üzere görevlendirir.

Bu üye, delilleri toplar, gerekli gördüğü kimselerin ifadelerini yeminli olarak alır ve şikâyet olunanın savunmasını da aldıktan sonra dosyayı bir rapor ile birlikte kurula verir. Bu raporun en geç üç ay içinde kurula verilmesi şarttır. Ancak işin gerektirdiğine kanaat getirildiği takdirde, bu süre kurulca iki ay daha uzatılabilir.

Kurul, raporun tevdiinden itibaren en geç iki ay içinde işi sonuçlandırmak zorundadır.

Duruşma yapılabilmesi

MADDE 133. — Kovuşturma yapan üyenin incelemesini tamamlayıp, raporunu Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna vermesinden sonra, noter talebetmiş ise, kurul, incelemenin duruşmalı olarak yapılmasına karar verir. Duruşma gizli olarak yapılır.

Davetiye tebliğine rağmen noter duruşmaya gelmez veya bir vekil göndermezse, duruşma gıyapta devam eder. Şu kadar ki, gelinmediği takdirde duruşmanın gıyapta yapılacağına davetiye yazılması zorunludur.

Duruşmaya, ilk incelemeyi yapan üyenin raporunu okuması ile başlanır.

Delillerin gösterilmesi, takdir ve karar çoğunluğu

MADDE 134. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, delillerin ne suretle gösterileceği ve inceleneneğini, istek veya vazgeçmeyle yahut evvelce verilmiş kararlarla bağlı kalmaksızın takdir ve tâyin eder.

Kararlar, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile verilir.

Tanık ve bilirkişi dinlenmesi

MADDE 135. — Tanık veya bilirkişilerin duruşmaya çağırılmasına veya üyelere biri tarafından dinlenilmesine yahut yazılı ifadesinin okunması ile yetinilmesine Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu karar verir.

Ancak, inceleme konusu olayın delili, yalnız bir tanığın kişisel bilgisinden ibaret ise, bu tanık her halde dinlenir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Cumhuriyet savcısı veya Őikâyetçi tebliğden itibaren 15 gün içinde doğrudan doğruya veya Türkiye Noterler Birliği aracılığı ile Adalet Bakanlığına verecekleri bir dilekçe ile bu karara itiraz edebilirler. Türkiye Noterler Birliği, kendisine verilen itiraz dilekçelerini derhal Adalet Bakanlığına intikal ettirir. İtiraz zerine Bakanlık disiplin dosyasını getirerek inceler ve bir karar verir. Bakanlığın bu kararı kesindir.

Kurul, Şikâyet veya ihbar konusunda kovuşturma açılmasına karar vermiş yahut da kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair verilen karar Adalet Bakanlığınca bozulmuş ise, Şikâyet olunan noter hakkında kovuşturmaya geçilir.

Kovuşturma açılmasına yer olmadığına dair verilen kararların kesinleşmesi halinde, aynı konuda yeniden inceleme yapılabilmesi, yeni delillerin bulunmasına ve kesinleşme tarihinden itibaren üç yıl geçmemiş olmasına bağlıdır.

Kovuşturma usulü

MADDE 132. — Tasarının 132 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Duruşma yapılabilmesi

MADDE 133. — Tasarının 133 nc maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Delillerin gösterilmesi, takdir ve karar çoğunluğu

MADDE 134. — Tasarının 134 nc maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanık ve bilirkişi dinlenmesi

MADDE 135. — Tasarının 135 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

Duruşma tutanağı

MADDE 136. — Duruşma tutanağı, başkanın görevlendirdiği bir üye tarafından tutulur. Duruşmadan önce veya duruşma dışında dinlenen kimselere ait tutanakların duruşmada okunması zorunludur.

İstinabe talimatının yerine getirilmesi

MADDE 137. — İstinabe yolu ile verilen talimat, dinlenilmesi istenilen kimsenin bulunduğu yere en yakın noter odası başkanı veya bunun görevlendireceği bir noter tarafından yerine getirilir.

Tanık ve bilirkişilerin çağırılması

MADDE 138. — Tanıklar ve bilirkişiler Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağırılır.

Usulüne göre çağırılıp da gelmiyen veya kanuni bir sebep olmaksızın bilirkişilik veya yemin etmekten çekinen tanık veya bilirkişinin, masraflarla birlikte 20 liradan 200 liraya kadar para cezasına hükmedilmesi, tanık veya bilirkişinin ikamet ettiği yer sulh ceza hâkiminden istenebilir. Ayrıca tanıkların zorla getirilmeleri hakkında da en yakın sulh ceza mahkemesinden karar alınır.

Sulh mahkemesi, düzenlenmiş tutanak örnekleri üzerine, yukarıda söz konusu edilen hususlarda bir karar verir.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulunca, 132 nci maddeye göre görevlendirilen üye de, çağırılıya rağmen gelmiyen tanığın zorla getirilmesi hususunda sulh ceza hâkiminden karar istemeye yetkilidir.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin reddi

MADDE 139. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkan ve üyeleri, Ceza Yargılamaları Usulü Kanununda yazılı sebeplerle reddolunabilir. Ret istemi, reddi istenen üyenin dışında kalan kurul üyeleri tarafından bir karara bağlanır. Ret sebebiyle kurulun toplanamaması halinde 130 ncu maddenin 2 nci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Kurulun yukarıki fıkra gereğince tamamlanmasına imkân vermeyecek sayıda üyenin reddine ilişkin istekler dinlenmez.

Karar ve itiraz

MADDE 140. — Duruşmalı veya duruşmasız olarak yapılan inceleme sonunda, Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından verilen kararın birer örneği ilgililere ve noterin bulunduğu yer Cumhuriyet savcısına tebliğ olunur.

İlgililer veya Cumhuriyet savcısı tebliğden itibaren 15 gün içinde, Türkiye Noterler Birliğine veya Adalet Bakanlığına verecekleri bir dilekçe ile bu karara karşı itiraz edebilirler.

İtirazı inceleme mercii ve kararların onayı

MADDE 141. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, itiraz süresi sonunda, dosyanın tamamını Adalet Bakanlığına yollar. Kurul kararına itiraz edilmiş ise, itiraz dilekçesi de Bakanlığa gönderilir.

Karar Adalet Bakanlığının onayı ile kesinleşir.

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

Duruşma tutanağı

MADDE 136. — Tasarının 136 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Istinabe talimatının yerine getirilmesi

MADDE 137. — Tasarının 137 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanık ve bilirkişilerin çağırılması

MADDE 138. — Tanıklar ve bilirkişiler Tebligat Kanunu hükümlerine göre çağırılır.

Usulüne göre çağırılıpta gelmeyen veya kanuni bir sebeboılmaksızın tanıklık yahut bilirkişilikten veya yemin etmekten çekinen kimsenin, giderlerden başka 20 liradan 200 liraya kadar hafif para cezasına çarptırılması, bu kimsenin ikâmet ettiği yer sulh ceza mahkemesinden istenebilir. Ayrıca istek üzerine, tanıkların zorla getirilmesine Ankara Sulh Ceza Mahkemesi karar verir.

Yukarıki fıkra hükmüne göre cezalandırılan ve zorla getirilmesi istenmeyip yeniden çağırılan tanık ve cezalandırıldıktan sonra yeniden çağırılan bilirkişi yine gelmezse tekrar cezalandırılır.

Sulh hâkimi, gerek hafif para cezasına, gerekse zorla getirmeye Disiplin Kurulunun tutanak örneği üzerinden karar verir.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulunca, 132 nci maddeye göre görevlendirilen üye de, çağırılıya rağmen gelmeyen tanığın zorla getirilmesi hususunda sulh ceza hâkiminden karar istemeye yetkilidir.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu Başkan ve üyelerinin reddi ve istinkâfı

MADDE 139. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununda yazılı sebeplerle reddedilebilir ve istinkâf edebilirler.

Red istemi, reddi istenen üyeden başkalarının katılması ile incelenir.

Red ve istinkâf sebebiyle kurulun toplanamaması halinde 130 ncu maddenin 2 nci fıkrası uyarınca işlem yapılır.

Karar ve itiraz

MADDE 140. — Duruşmalı veya duruşmasız olarak yapılan inceleme sonunda Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından verilen kararın birer örneği ilgililere ve noterin bulunduğu yer Cumhuriyet Savcısına tebliğ olunur.

İlgililer veya Cumhuriyet Savcısı tebliğden itibaren 15 gün içinde, doğrudan doğruya veya Türkiye Noterler Birliği aracılığı ile Adalet Bakanlığına verecekleri bir dilekçe ile bu karara itiraz edebilirler.

İtirazı inceleme mercii ve kararların onayı

MADDE 141. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, itiraz süresi sonunda, dosyanın tamamını Adalet Bakanlığına yollar, Kurul kararına itiraz edilmiş ise, itiraz dilekçesi de Bakanlığa gönderilir.

Karar Adalet Bakanlığının onayı ile kesinleşir.

(Hükümetin Teklifi)

Bakanlık, yukarıki fıkralara göre vereceği kararları, ilgisine ve Türkiye Noterler Birliğine tebliğ eder ve dosyayı derhal Türkiye Noterler Birliğine gönderir.

Bakanlık kararlarına karşı ilgili veya Türkiye Noterler Birliği Danıştaya başvurabilir.

Kurul, Bakanlığın bozma kararına uymak zorundadır. Bozma üzerine verilecek karardan sonra da birinci ve ikinci fıkralar hükümleri uygulanır. Kurulun Bakanlığın bozması üzerine eski kararında ısrar niteliğinde bir karar vermesi halinde Bakanlık, gerekli disiplin kararını re'sen verir. Bu karar kesindir. Şu kadar ki, 4 nci fıkroda gösterilenler karara karşı Danıştaya başvurabilirler.

Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde disiplin dosyalarını Türkiye Noterler Birliğinden getirerek inceliyebilir.

Ceza soruşturmasının disiplin cezalarına etkisi

MADDE 142. — Noterin bir ceza soruşturması sonunda hüküm giymiş yahut beraet etmiş olması, hakkında disiplin cezası uygulanmasına engel teşkil etmez.

Ancak, disiplin işlem ve kararına konu teşkil eden fiilinden dolayı, ceza soruşturması, açılmış bulunan noter hakkındaki disiplin kovuşturması, söz konusu soruşturma kesin bir karar veya hükümle sonuçlanıncaya kadar bekletilir.

Disiplin cezalarının uygulanması

MADDE 143. — Disiplin cezalarına dair kararlar kesinleşmedikçe uygulanmaz.

Tanık ve bilirkişi giderleri

MADDE 144. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından çağırılan her tanık ve bilirkişiye, kaybettiği zaman ve sarf ettiği çalışmaya karşılık uygun bir ücret verilebilir. Çağrıya uymak için seyahat etmek zorunluluğunda kalanlara yol masrafı ve yevmiye ödenir.

Bu giderler sonradan haksız çıkan taraftan alınır. Bir kimseye yükletilemeyen giderler Türkiye Noterler Birliği uhdesinde kalır.

Disiplin cezalarının yerine getirilmesi, para cezası ve sair giderlerin ödeme şekli

MADDE 145. — Para cezaları dışındaki disiplin cezaları Adalet Bakanlığı tarafından yerine getirilir.

Para cezasına veya giderlerin ödenmesine dair Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu kararları, icra ve iflâs Kanununun ilâmların icrası hakkındaki hükümleri uyarınca Türkiye Noterler Birliği tarafından yerine getirilir. Bunlar Türkiye Noterler Birliğine gelir yazılır.

İcra takibi, genel hükümler uyarınca Birlik Başkanının vekâlet vereceği bir avukat tarafından yürütülür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Noter stajiyelerine uygulanacak disiplin cezaları

Noter stajiyelerinin disiplin cezaları

MADDE 146. — Noter stajiyeleri hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır :

- A) Uyarma : Stajiyere, görevinde daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.
- B) Kınama : Stajiyere, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

Bakanlık, yukarıki fıkralara göre vereceği kararları, ilgisine ve Türkiye Noterler Birliğine tebliğ eder ve dosyayı derhal Türkiye Noterler Birliğine gönderir.

Bakanlık kararlarına karşı ilgili veya Türkiye Noterler Birliği Danıştaya başvurabilirler.

Kurul, Bakanlığın bozma kararına uymak zorundadır. Bozma üzerine verilecek karardan sonra da birinci ve ikinci fıkralar hükmüleri uygulanır. Kurulun Bakanlığın bozması üzerine eski kararında ısrar niteliğinde bir karar vermesi halinde, Bakanlık gerekli disiplin kararını re'sen verir. Bu karar kesindir. şu kadar ki, dördüncü fıkrada gösterilenler karara karşı Danıştaya başvurabilirler. 164 ncü madde hükmü saklıdır.

Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde disiplin dosyalarını Türkiye Noterler Birliğinden getirterek inceleyebilir.

Ceza soruşturma ve kovuşturmalarının disiplin cezalarına etkisi

MADDE 142. — Noterin bir ceza kovuşturması sonunda hüküm giymiş yahut beraet etmiş olması, hakkında disiplin cezası uygulanmasına engel teşkil etmez

Ancak, disiplin işlem ve kararına konu teşkil eden fiilinden dolayı ceza soruşturması açılmış bulunan noter hakkındaki disiplin kovuşturması, söz konusu soruşturma kesin bir karar veya hükümle sonuçlanıncaya kadar bekletilir.

Disiplin cezalarının uygulanması

MADDE 143. — Tasarının 143 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tanık ve bilirkişi giderleri

MADDE 144. — Tasarının 144 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Disiplin cezalarının yerine getirilmesi, para cezası ve sair giderlerin ödenme şekli

MADDE 145. — Tasarının 145 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Noter stajiyerlerine uygulanacak disiplin cezaları.

Disiplin cezaları

MADDE 146. — Noter stajiyerleri hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır :

- A) Uyarma : Stajiyere, görevinde daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.
- B) Kınama : Stajiyere, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

(Hükümetin Teklifi)

C) Ücretten kesme : Stajyerin aylık net ücretinin yarısını geçmeyen bir kısmının kesilmesidir.

D) Stajyerlikten çıkarma : Stajyerin, bir daha staja alınmamak veya noterlik meslekine atanmamak üzere stajyerlikten çıkartılmasıdır.

127 nci madde hükmü noter stajyerleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Disiplin cezasını verecek kurul ve itiraz

MADDE 147. — Noter stajyerleri hakkındaki disiplin cezaları da Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu tarafından verilir.

Noterlerin disiplin işlem ve kararları ile ilgili hükümler stajyerler hakkında da aynen uygulanır. Şu kadar ki, noterlerin meslekten çıkarma cezasını, bu bölümde stajyerlikten çıkarma cezası karşılar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Noter kâtipleri ve kâtip adaylarının disiplin cezaları

Noter kâtip ve adaylarına verilecek disiplin cezaları

MADDE 148. — Noter kâtipleri ve kâtip adayları hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır :

A) Uyarma : Kâtip veya adaya daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.

B) Kınama : Kâtip veya adaya, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

C) Ücretten kesme : Kâtibin veya adayın, aylık net ücretinin, yarısını geçmeyen bir kısmının kesilmesidir.

D) Meslekten çıkarma : Kâtibin veya adayın, bir daha noter kâtibi veya kâtip adayı atanmamak üzere meslekten çıkartılmasıdır.

127 nci madde hükmü noter kâtipleri ve adayları hakkında da kıyasen uygulanır.

Disiplin cezasını verecek merci

MADDE 149. — Noter kâtiplerine veya adaylarına disiplin cezaları, yanında çalıştığı noter tarafından verilir.

Noter karardan evvel kâtip veya adayın savunmasını almak zorundadır.

İtiraz

MADDE 150. — Noter, her hangi bir kâtibi veya kâtip adayı hakkında verdiği kararı, ilgiliye Cumhuriyet Savcısına tebliğ eder.

Bu karara karşı, ilgili kâtip veya aday ve Cumhuriyet Savcısı 15 gün içinde Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna itiraz edebilirler. İtiraz yapılmasa dahi, noter, itiraz süresi sonunda karara ait dosyayı incelemek üzere Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kuruluna yollar. Kurulun vereceği kararlar kesindir.

İlgililerin bu karar hakkında Danıştaya başvurma hakkı saklıdır.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

- C) Ücretten kesme : Stajiyerin aylık net ücretinin yarısını geçmiyen bir kısmının kesilmesidir.
D) Stajiyerlikten çıkarma : Stajiyerin, bir daha staje alınmamak ve noterlik meslekine atanmamak üzere stajiyerlikten çıkartılmasıdır.

127 nci madde hükmü noter stajiyerleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Disiplin cezasını verecek kurul ve itiraz

MADDE 147. — Tasarının 147 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Noter kâtipleri ve kâtip adaylarına uygulanacak disiplin cezaları

Disiplin cezaları

MADDE 148. — Noter kâtipleri ve kâtip adayları hakkında verilecek disiplin cezaları şunlardır :

- A) Uyarma : Kâtip veya adaya daha dikkatli davranması gerektiğini yazı ile bildirmektir.
B) Kınama : Kâtip veya adaya, görevinde veya davranışında kusurlu sayıldığını yazı ile bildirmektir.

C) Ücretten kesme : Kâtibin veya adayın, aylık net ücretinin yarısını geçmiyen bir kısmının kesilmesidir.

D) Meslekten çıkarma : Kâtibin veya adayın, bir daha noter kâtibi veya kâtip adayı atanmamak üzere meslekten çıkartılmasıdır.

127 nci madde hükmü noter kâtipleri ve adayları hakkında da kıyasen uygulanır.

Disiplin cezasını verme yetkisi

MADDE 149. — Noter kâtiplerine veya adaylarına disiplin cezaları, yanında çalıştığı noter tarafından verilir.

Noter, karardan evvel kâtip veya adayın savunmasını almak zorundadır.

İtiraz

MADDE 150. — Tasarının 150 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

BEŞİNCİ BÖLÜM

Noterler, geçici yetkili noter yardımcıları, noter vekilleri ile kâtiplerin ve kâtip adaylarının işleyecekleri ve bunlara karşı işlenecek suçlar

Görevle ilgili suçlar

MADDE 151. — Noterler, geçici yetkili noter yardımcıları, noter vekilleri ile noter kâtipleri ve kâtip adayları noterlikteki görevleri; Türkiye Noterler Birliği organlarında görev alan noterler ise ayrıca bu görevleri sırasında veya görevleri sebebiyle işledikleri suçlardan dolayı, eylemlerinin niteliğine göre Türk Ceza Kanununun Devlet memurlarına ait hükümleri uyarınca cezalandırılırlar.

Türkiye Noterler Birliği Saymanlığına noter olmıyan bir kişinin seçilmesi halinde, yukarıki fıkra hükmü bu kimse hakkında da uygulanır.

Görevlilere karşı işlenen suçlar

MADDE 152. — Yukarıki maddede gösterilen kişilere karşı, aynı maddede yazılı görevleri yerine getirmeleri sırasında işlenen suçlar hakkında Türk Ceza Kanununun Devlet memurları aleyhine işlenmiş suçlara ilişkin hükümleri uygulanır.

Kovuşturma izni

MADDE 153. — Noterlerin, görevden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlarından dolayı kovuşturma yapılabilmesi Adalet Bakanlığının iznine bağlıdır.

Kovuşturma usulü

MADDE 154. — Adalet Bakanlığınca yapılan inceleme sonunda, noter hakkında kovuşturma yapılması gerekli bulunduğu takdirde evrak, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesine en yakın bulunan ağır ceza mahkemelerinden birinin Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet Savcısı beş gün içinde iddianamesini düzenleyerek evrakı son soruşturmanın açılmasına veya son soruşturma açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere ağır ceza mahkemesine verir.

İddianamenin bir örneği de, hakkında kovuşturma yapılan notere tebliğ olunur. Tebliğ üzerine ilgili, Ceza Yargılamaları Usulü Kanununda yazılı süre içinde istekleri varsa bildirir. Gerekirse başkan soruşturmayı derinleştirebilir.

İtiraz hakkı

MADDE 155. — Yukarıki maddede yazılı mercilerin tutuklama, salıverme veya son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı, Cumhuriyet Savcısının ve sanığın itiraz hakkı vardır.

Bu itiraz, suçun işlendiği yer ağır ceza mahkemesi dışında kalan en yakın başka bir ağır ceza mahkemesince incelenip karara bağlanır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

BESİNCİ BÖLÜM

Noterler, geçici yetkili noter yardımcıları, noter vekilleri ile kâtiplerin ve kâtip adaylarının işliyecekleri ve bunlara karşı işlenecek suçlar

Görevle ilgili suçlar

MADDE 151. — Tasarının 151 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Görevlilere karşı işlenen suçlar

MADDE 152. — Yukarıki maddede gösterilen kişilere karşı, aynı maddede yazılı görevleri yerine getirmeleri sırasında veya görevleri sebebiyle işlenen suçlar hakkında Türk Ceza Kanununun Devlet memurları aleyhine işlenmiş suçlara ilişkin hükümleri uygulanır.

Kovuşturma izni

MADDE 153. — Tasarının 153 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Kovuşturma usulü

MADDE 154. — Adalet müfettişleri veya mahallî Cumhuriyet Savcısı tarafından düzenlenen dosya, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğüne tevdi olunur. İnceleme sonunda kovuşturma yapılması gerekli görüldüğü takdirde dosya, suçun işlendiği yer Ağır Ceza Mahkemesine en yakın bulunan Ağır Ceza Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına gönderilir.

Cumhuriyet Savcısı beş gün içinde, iddianamesini düzenliyerek dosyayı son soruşturmanın açılmasına veya açılmasına yer olmadığına karar verilmek üzere Ağır Ceza Mahkemesine verir.

İddianamenin bir örneği, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun hükümleri uyarınca, hakkında kovuşturma yapılan notere tebliğ olunur. Bu tebliğ üzerine noter, kanunda yazılı süre içinde bâzı delillerin toplanmasını ister veya kabule değer bir istemde bulunursa nazara alınır. Gerekirse soruşturma Başkan tarafından derinleştirilir.

Haklarında son soruşturmanın açılmasına karar verilen noterlerin duruşmaları, suçun işlendiği yer Ağır Ceza Mahkemesinde yapılır.

İtiraz hakkı

MADDE 155. — 154 ncü maddede yazılı mahkemelerin tutuklama veya salıverilmeye yahut son soruşturmanın açılmasına yer olmadığına dair kararlarına karşı Cumhuriyet Savcısı veya sanık tarafından genel hükümler uyarınca itiraz olunabilir.

Bu itiraz, suçun işlendiği yer Ağır Ceza Mahkemesi haric olmak üzere, itiraz edilen kararı veren mahkemeye en yakın Ağır Ceza Mahkemesinde incelenir.

(Hükümetin Teklifi)

Suçüstü Kanununun uygulanması halinde

MADDE 156. — Ağır cezayı gerektiren ve Suçüstü Kanununa göre işlem yapılması zorunlu bulunan hallerde, genel hükümler uygulanır.

Yasaklara aykırı harekette bulunmak

MADDE 157. — 59 nci maddenin 3 ncü fıkrası hükümlerine aykırı hareket eden noterlere ilk defasında 500 liradan 3 000 liraya kadar ağır para cezası verilir. Eylemin tekrürü halinde verilecek ceza 2 000 liradan aşağı olamaz.

Noterin yukarıda yazılı eyleminde aracılık yapan kimseye de 250 liradan 2 000 lira ya kadar ağır para cezası verilir.

Aracı, Türk Ceza Kanununun uygulamasında memur sayılan bir kimse veya noter kâtibi yahut kâtip adayı ise, 1 nci fıkra uyarınca cezalandırılır.

Noterlerin işlemlerinde tahrifat yapmaları

MADDE 158. — Eski tarihle evnak düzenliyen, yevmiye defterinde numara ayıran, harc, damga, kontrato veya sair vergiler ödemelerine esas olarak düzenlediği bordro yahut bunlara eklenen makbuzlarda tahrifat yapan noter görevlileri ile kâtiplerine ve kâtip adaylarına Türk Ceza Kanununda daha ağır bir ceza tâyin edilmediği takdirde üç yıldan beş yıla kadar hapis ve 1 000 liradan 3 000 liraya kadar ağır para cezası verilir.

Onuncu kısım hükümlerine aykırı eylemler

MADDE 159. — A) 109 ncu maddenin son fıkrasına aykırı hareket eden noterler, birinci defasında 126 nci maddenin (D) bendi gereğince işten çıkarılır ve cezalandırılmalarına konu olan işlemlerden elde ettikleri ücret ve noter hissesi alınarak, bankadaki noterlikler ortak cari hesabına yatırılır.

B) a) 110 ncu madde gereğince; noterlikler ortak cari hesabının açtırılması, yatırılması gereken avans miktarının tesbit edilmesi, hesap numarası ve avans tutarının Adalet Bakanlığına bildirilmesine ilişkin görevlerinde kusurları görülen noter odası yönetim kurulu üyeleri hakkında fiillerinin derecesine göre T. C. Kanununun 230 ve 240 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

b) Noter odası tarafından tesbit edilen avansı ve görevli noterin ortak işlemlere ait gelir tutarını, süresi içinde, noterlikler ortak cari hesabına yatırmamaları halinde, ilgili noter, (A) fıkrası gereğince cezalandırılır.

C) Oda Genel Kurulunca masrafların görevli notere ödenmesi, hesap bakiyesinin noterlere bölünmek veya gereken yerlere ödenmek üzere bankadan çekilmesi ve buna ilişkin diğer görev-

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali

MADDE 156. — Ağır cezayı gerektiren suçüstü halinde hazırlık ve ilk soruşturma genel hü-kümlere göre yapılır.

Yasaklara aykırı harekette bulunmak

MADDE 157. — 50 nci maddenin 3 ncü fıkrası hükümlerine aykırı hareket eden noterlere ilk defasında 1 000 liradan 5 000 liraya kadar ağır para cezası verilir. Eylemin tekerrürü halinde verilecek ceza 3 000 liradan aşağı olamaz.

Noterlerin yukarda yazılı eyleminde aracılık yapan kimseye de 500 liradan 2 000 liraya kadar ağır para cezası verilir.

Aracı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında memur sayılan bir kimse veya noter kâtipi yahut kâtip adayı ise, 1 nci fıkra uyarınca cezalandırılır.

Noterler arasında rekabete sebeb olacak eylem ve harekette bulunan, noterlik işlemlerini şahsına veya mensubolduğu resmî kuruluşa menfaat sağlayan bir noterde yaptıran kişiler ve özellikle bu kanunun 166 ncı maddesinin 12 numaralı bendi uyarınca düzenlenen protokole taraf teşkil eden resmî ve özel kuruluşlar memur vesair görevlilerinden protokoldeki esaslara aykırı eylem ve ha-rekette bulunanlarla bu suça iştirak eden noterler, eylem ve hareketleri daha ağır bir cezayı gerek-tirmedikçe, bu maddenin birinci fıkrası gereğince cezalandırılırlar.

Noterlerin işlemlerinde tahrifat yapmaları

MADDE 158. — Eski tarihle evrak düzenliyen, yevmiye defterindeki numara ayıran, harc, damga, kontrato veya sair vergiler ödemelerine esas olarak düzenlediği beyannamelerde yahut bunlara eklenen makbuzlarda tahrifat yapan noter görevlileri ile kâtiplerine ve kâtip adaylarına Türk Ceza Kanununca daha ağır bir ceza tâyin edilmediği takdirde üç yıldan beş yıla kadar hapis ve 1 000 liradan 3 000 liraya kadar ağır para cezası verilir.

Onuncu kısım hükümlerine aykırı eylemler

MADDE 159. — I - 109 ncu maddenin son fıkrasına aykırı hareket eden noterler, birinci defa-sında 126 ncı maddenin (D) bendi gereğince işten çıkarılır ve cezalandırılmalarına konu olan iş-lemde elde ettikleri ücret ve noter hissesi alınarak bankadaki noterlikler ortak cari hesabına ya-tırılır.

II - a) 110 ncu madde gereğince noterlikler ortak cari hesabının açtırılması, yatırılması gere-ken avans miktarının tesbit edilmesi, hesap numarası ve avans tutarının Adalet Bakanlığına bildi-rilmesine ilişkin görevlerinde kusurları görülen noter odası yönetim kurulu üyeleri hakkında fiil-lerinin derecesine göre Türk Ceza Kanununun 230 ve 240 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.

b) Noter odası tarafından tesbit edilen avansı ve görevli noterin ortak işlemlere ait gelir tu-tarını, süresi içinde noterlikler ortak cari hesabına yatırmıyan noter, (I) fıkrası gereğince ceza-landırılır.

III - Oda genel kurulunca masrafların görevli notere ödenmesi, hesap bakiyesinin, noterlere bölünmek veya gereken yerlere ödenmek üzere bankadan çekilmesi ve buna ilişkin diğer görevle-

(Hükümetin Teklifi)

lerin yapılması hususunda görevlendirilen noterler, eylemleri diğer kanunlarca daha ağır bir ceza gerektirmedikçe bir yıldan üç yıla kadar hapis ve 500 liradan 2 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Gözetim ve denetimden doğan ceza sorumluluğu

MADDE 160. — Noterlik dairesinde çalışan kâtiplerin ve kâtip adaylarının görevlerinden dolayı işledikleri suçlara iştiraki bulunmayan hallerde noter, bu kimseler üzerindeki gözetim ve denetim görevini yerine getirmedeği sabit olduğu takdirde, Türk Ceza Kanununun 230 ncu maddesi hükmüne göre sorumludur.

İstisnalar

MADDE 161. — 153 - 155 nci maddeler hükümleri noterlerden gayrı görevliler hakkında uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Noterlerin hukukî sorumlulukları

Noterlerin hukukî sorumlulukları

MADDE 162. — Stajiyer, kâtip ve kâtip adayları tarafından yapılmış olsa bile noterler, kusurlu olarak bir işin yapılmamasından veya hatalı yahut eksik yapılmasından dolayı zarar görmüş olanlara karşı sorumludurlar.

Noter, birinci fıkra gereğince ödediği miktar için, işin yapılmaması, hatalı yahut eksik yapılmasına kusuru ile sebeb olan stajiyer veya noterlik personeline rucû edebilir.

ONÜÇÜNCÜ KISIM

Türkiye Noterler Birliği

Türkiye Noterler Birliği ve Merkezi

MADDE 163. — Noterlik meslekinin amaçlarına uygun bir şekilde görülmesini, meslekin gelişmesini ve meslekdaşlar arasında birlik ve yardımlaşmayı sağlamak üzere Türkiye Noterler Birliği kurulur.

Birlik tüzel kişiliği haiz olup merkezi Ankara'dır.

Adalet Bakanlığının gözetim ve denetimi

MADDE 164. — Adalet Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ile Birliğin mahallî organları olan odalar üzerinde denetim ve gözetim hakkına sahiptir. Bu sebeple birlik ve odaların hesap ve işlemlerini Adalet müfettişleri veya cumhuriyet savcılarında denetletebilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

rin yapılması hususunda görevlendirilen noterler, bu görevlerle ilgili kusurlu eylemleri diğer kanunlarca daha ağır bir cezayı gerektirmedikçe bir yıldan üç yıla kadar hapis ve 500 liradan 2 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

Gözetim ve denetimden doğan ceza sorumluluğu

MADDE 160. — Tasarının 160 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ayrık hükümler

MADDE 161. — 153 - 155 nci maddeler hükümleri noterlerden gayri görevliler hakkında uygulanmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Noterlerin hukukî sorumlulukları

Noterlerin hukukî sorumlulukları

MADDE 162. — Stajiyer, kâtip ve kâtip adayları tarafından yapılmış olsa bile noterler, bir işin yapılmamasından veya hatalı yahut eksik yapılmasından dolayı zarar görmüş olanlara karşı sorumludurlar.

Noter, birinci fıkraya gereğince ödediği miktar için, işin yapılmaması, hatalı yahut eksik yapılmasına sebeb olan stajiyer veya noterlik personeline rücu edebilir.

ONUÇÜNCÜ KISIM

Türkiye Noterler Birliği

Genel olarak

MADDE 163. — Noterlik meslekinin amaçlarına uygun bir şekilde görülmesini, meslekin gelişmesini ve meslekdaşlar arasında birlik ve yardım'aşmayı sağlamak üzere, kamu kurumu niteliğinde ve tüzel kişiliğe sahip, Türkiye Noterler Birliği kurulur. Birliğin merkezi Ankara'dır.

Birlik, kuruluş amacına aykırı işlerle ve siyasetle uğraşamaz.

Birlik, amacına uygun işlerde kullanılmak üzere menkul ve gayrimenkul edinebilir.

Birlik, protokol kurullarına uygun olarak res nî törenlere katılır.

Oda Başkanlığı ve oda yönetim kurulu üyeliği görevleri ücretsiz görülür. Bu işlerle ilgili olan yolculuk ve ikamet giderleri ile diğer zaruri giderler Birlik bütçesinden ödenir.

Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı, başkan yardımcılığı, genel sekreterliği ve saymanlığı görevleri ücretlidir. Birlik Yönetim Kurulunun Başkanlık Divanında görev almamış üyeleri ile disiplin kurulu başkan ve üyelerine katıldıkları toplantılar için huzur hakkı ödenir.

Bu kimselerden Ankara'dan başka illerden seğilenlere yolculuk ve ikamet giderleri ile diğer zaruri giderler birlik bütçesinden ödenir. Bunların miktarı kongrece belli edilir.

Adalet Bakanlığının gözetim ve denetimi ve organların feshi

MADDE 164. — Adalet Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ile birliğin mahallî organları olan odaları üzerinde gözetim ve denetim hakkına sahiptir. Bu sebeple birlik ve odaların hesap ve işlemlerini Adalet müfettişleri veya Cumhuriyet savcılarına denetletebilir.

Üyelik

MADDE 165. — Noterler, Türkiye Noterler Birliğinin tabii üyeleridir. Yaş tahdidine tabi tutulan noterler birliğinin fahri üyesi olurlar.

Birlik Yönetim Kurulu, mesleke yararlı olmuş kişilerin fahri üyeliğe kabulüne karar verebilir.

Türkiye Noterler Birliğinin görevleri

MADDE 166. — Türkiye Noterler Birliğinin görevleri şunlardır :

1. Meslekdaşlar arasında birlik ve yardımlaşmayı sağlamak,
2. Meslekin gelişmesi için kitap ve dergi yayınlamak, konferanslar düzenlemek, milletlerarası toplantılara katılmak ve sair gerekli çalışmalarda bulunmak.
3. Noter kâtiplerini yetiştirmek için kurslar açmak,
4. Noter ve kâtiplerine, Yönetmelikte gösterilecek belirli bir süre ve tutarda borç para vermek,
5. Üyelerinin ev sahibi olmaları, çocuklarının tahsillerini iyi şartlarla yapabilmeleri ve sair sosyal hizmetlerden faydalanmaları konusunda tedbirler almak,
6. Her adli yılın açılmasından evvel kendi çalışmaları ve meslekin ihtiyaçları hakkında Adalet Bakanlığına rapor vermek,
7. Noterliklere ait evrakın korunması ve saklanması için ortak tedbirler almak,
8. Birliğin taşınır ve taşınmaz malları ile paralarını işletmek, gerektiğinde her türlü şirket, ve kuruluşlara ortak olmak veya yenilerini kurmak,
9. Noterlerle kâtip ve hizmetliler arasında yapılacak sözleşmeler için tek tip sözleşme örneği hazırlamak,
10. Noterlik işlemlerinin bu kanuna uygun şekilde yapılmasını sağlamak amacıyla, ilgili resmî ve özel kuruluşlarla temas ederek, gerekirse varılan sonuçları bir protokole bağlamak,
11. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Adalet Bakanlığının bu kanun gereğince Türkiye Noterler Birliği organlarının karar ve işlemleri hakkındaki tasarruflarına birliğin görevli organları tarafından uyulması zorunludur. Bakanlık kararı aleyhine süresi içinde Danıştay'a başvurulmamış olmasına rağmen bu kararın birliğin görevli organınca, kanuni bir sebep bulunmaksızın yerine getirilmemesi veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar verilmesi halinde, Bakanlık, o birlik organının feshine karar verilmesi için keyfiyeti Danıştaya bildirir. Danıştay, bildirme tarihinden itibaren en geç üç ay içinde karar verir. Feshi istenen organ üyelerinin cezai sorumlulukları saklıdır.

Danıştayın fesih kararı vermesi halinde, feshedilen organın yerine en geç bir ay içinde yenisi seçilir. Yeni seçilen üyeler eskilerin süresini ta namlarlar.

Feshedilen organın Adalet Bakanlığının kararına aykırı olarak yaptığı tasarruflar hükümsüzdür.

Fesih hükümleri birlik kongresi hakkında uygulanmaz.

Üyelik

MADDE 165. — Tasarımın 165 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Türkiye Noterler Birliğinin görevleri

MADDE 166. — Türkiye Noterler Birliğinin görevleri şunlardır :

1. Meslekdaşlar arasında birlik ve yardımlaşmayı sağlamak,
2. Meslekin gelişmesi için kitap ve dergi yayınlamak, konferanslar düzenlemek, milletlerarası toplantılara katılmak ve sair gerekli çalışmalarda bulunmak,
3. Noter kâtiplerini yetiştirmek için kurslar açmak,
4. Noterliği ilgilendiren konularda görüşünü yetkili mercilere kendiliğinden veya istek üzerine bildirmek,
5. Uyulması zorunlu meslek kurallarını tesbit ve tavsiye etmek,
6. Noter ve kâtiplerine, yönetmelikte gösterilecek belirli bir süre ve tutarda borç para vermek,
7. Üyelerinin ev sahibi olmaları, çocuklarının tahsillerini iyi şartlarla yapabilmeleri vesair sosyal hizmetlerden faydalanmaları konusunda tedbirler almak,
8. Her adli yılın açılmasından evvel kendi çalışmaları ve meslekî ihtiyaçları hakkında Adalet Bakanlığına rapor vermek,
9. Noterliklere ait evrakın korunması ve saklanması için ortak tedbirler almak,
10. Birliğin taşınır ve taşınmaz malları ile paralarını Birlik amaçlarına uygun şekilde yönetmek ve işletmek,
11. Noterlerle kâtip ve hizmetliler arasında yapılacak sözleşmeler için tek tip sözleşme örneği hazırlamak,
12. Noterlik işlemlerinin bu kanuna uygun şekilde yapılmasını sağlamak ve özellikle noterler arasında rekabeti önlemek amacı ile ilgili resmî ve özel kuruluşlarla temas etmek, gerekirse varılan sonuçları tarafların uymakla yükümlü olduğu bir protokole bağlamak (ilgili resmî ve özel kuruluşlar, Türkiye Noterler Birliği ile gerekli temasta bulunmaktan ve protokol düzenlemekten kaçınamazlar.)
13. Noterlerin genel menfaatlerini ve meslekin ahlâk, düzen ve geleneklerini korumak,
14. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

(Hükümetin Teklifi)

Türkiye Noterler Birliğinin organları

MADDE 167. — Türkiye Noterler Birliği, görevlerini, organları vasıtasıyla yapar.

Birliğin organları şunlardır :

1. Başkan,
2. Başkanlık Divanı,
3. Yönetim Kurulu,
4. Disiplin Kurulu,
5. Birlik Kongresi,
6. Noter Odaları.

Birlik Başkanının görevleri

MADDE 168. — Türkiye Noterler Birliği Başkanının görevleri şunlardır :

1. Türkiye Noterler Birliğini mahkemeler ve diğer merciler önünde ve protokolde temsil etmek,
2. Başkanlık Divanına ve Yönetim Kuruluna Başkanlık etmek ve kararlarını yerine getirmek,
3. Birlik adına iltizam ve iktisapda bulunmak, taahhütlere girişmek, bağışları kabul etmek,
4. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Başkanlık Divanı

MADDE 169. — Türkiye Noterler Birliği Başkanı, Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter ve Sayman, Başkanlık Divanını meydana getirirler.

Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulunun toplantı halinde olmadığı zamanlarda, bu kurulun vereceği yetki dairesinde çalışır.

Yönetim Kurulu

MADDE 170. — Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu en az yedi üyeden kurulur ve dört yıl süre ile Birlik kongresi tarafından seçilir. Yönetim Kuruluna seçilenler oda yönetim kurullarında başkan ve üye olamazlar.

Kongre, gereği halinde Yönetim Kurulunun üye sayısını artırmaya yetkilidir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Türkiye Noterler Birliğinin organları

MADDE 167. — Türkiye Noterler Birliği, görevlerini organları vasıtasıyla yapar. Birliğin organları şunlardır.

1. Türkiye Noterler Birliği Başkanı,
2. Türkiye Noterler Birliği Başkanlık Divanı,
3. Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu,
4. Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu,
5. Türkiye Noterler Birliği Kongresi,
6. Noter odaları,

Türkiye Noterler Birliği Başkanının görevleri

MADDE 168. — Türkiye Noterler Birliği Başkanının görevleri şunlardır :

1. Türkiye Noterler Birliğini mahkemeler ve diğer merciler önünde ve protokolde temsil etmek,
2. Başkanlık Divanına ve Yönetim Kuruluna başkanlık etmek ve kararlarını yerine getirmek,
3. 172 nci maddeye göre verilecek yetki dairesinde, Birlik adına iltizam ve iktisapta bulunmak, yüklenmelere girişmek, birliğe yapılan bağışları kabul etmek ve bütçeyi uygulamak,
4. Yabancı noter birlikleri ve hukuk kurumları ile ilişkiler kurmak ve yürütmek,
5. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak,

Türkiye Noterler Birliği Başkanlık Divanı

MADDE 169. — Birlik Başkanı, Başkan yardımcısı, Genel Sekreter ve Sayman, Başkanlık Divanını meydana getirirler.

Başkanlık Divanı, Yönetim Kurulunun toplantı halinde olmadığı zamanlarda, bu kurulun vereceği yetki dairesinde çalışır.

Sayman, dışardan ücretle tutulmuş bir kimse olabilir.

Birlik Başkanlık Divanı üyelerinden biri süresi dolmadan önce ayrılırsa, kalan görev süresi için, bir ay içinde yenisi seçilir.

Başkanın bulunmadığı zamanlarda veya Başkanlığın her hangi bir sebeple boşalması halinde Başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi Başkan Yardımcısına, onun da yokluğunda Birlik Yönetim Kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir.

Birlik Genel Sekreteri, Birlik Yönetim Kurulu toplantılarına ait tutanakları düzenler, Birliğin iç çalışmaları ile yazı işlerini yönetir; Birlik kalemine gerekli direktifleri verir ve kalemin çalışmasını denetler.

Birlik Saymanı, Birliğin mallarını Birlik Başkanlık Divanının kararları gereğince yönetmeye ve para alıp vermeye, bütçenin uygulanmasına dair her türlü gözetimi yapmaya yetkilidir. Birlik Saymanı, para alma ve vermede düzenlenen kâğıtları Birlik Başkanı ile birlikte imza eder.

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu

MADDE 170. — Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu yedi üyeden kurulur ve dört yıllık bir süre için Türkiye Noterler Birliği Kongresi tarafından seçilir. Kurulun dört de yedek üyesi bulunur.

Aynı noter Birlik Yönetim Kurulu, Birlik Disiplin Kurulu ve Oda Yönetim Kurulu üyeliklerinden birden fazlasına seçilemez.

Yönetim Kurulu, seçimini takibeden ilk toplantısında aralarından gizli oyla, bir başkan, bir başkan yardımcısı, bir Genel Sekreter ve bir Sayman seçer. Seçilen başkan aynı zamanda Türkiye Noterler Birliği Başkanıdır.

(Hükümetin Teklifi)

Yönetim Kurulunda görev bölümü

MADDE 171. — Yönetim Kurulu toplanarak aralarından bir başkan, bir başkan yardımcısı, bir genel sekreter ve bir sayman seçer.

Seçilen başkan aynı zamanda Türkiye Noterler Birliği başkanıdır.

Sayman, dışarıdan ve ücretle tutulmuş bir kimse olabilir.

Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 172. — Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır :

1. Her odanın kendisine ait bütçe tekliflerini inceliyerek, Türkiye Noterler Birliğinin bütçesini düzenlemek ve bunu kongrenin onayına sunmak ve yürütmek,
2. Kongreye çalışmaları hakkında rapor vermek ve kongre kararlarını yerine getirmek,
3. Türkiye Noterler Birliğinin mallarını idare etmek, iktisap ve iltizam hususlarında başkana yetki vermek,
4. Noter Odaları ve noterler üzerinde gözetim ve denetimde bulunmak,
5. Noterlerin ödiyecekleri giriş paralarını ve aidatı tesbit etmek,
6. Meslek hakkında ilgili makamlara rapor vermek,
7. 166 ncı madde hükmü ayrık olmak üzere, yetkili organı gösterilmeksizin Türkiye Noterler Birliğine verilen görevleri yapmak,
8. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Yönetim Kurulunda karar çoğunluğu

MADDE 173. — Yönetim Kurulunda kararlar üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alınır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun seçilme usulü ve seçim dönemi

MADDE 171. — Yönetim Kurulu, meslekte en az beş yıl kıdemli olan noterler arasından seçilir.

Haklarında noterliğe engel bir suçtan dolayı son soruşturma açılmasına karar verilmiş veya geçmiş beş yıl içinde Disiplin Kurulunca verilerek kesinleşmiş bir kararla para veya geçici olarak işten çıkarma cezalarıyla tecziye edilmiş olanlar Yönetim Kurulu üyesi seçilemezler.

Oyların tasnifi kongreye katılan noterler arasından seçilecek üç veya beş noter tarafından açık olarak yapılır. Adaylığını koymuş olanlar tasnif kuruluna ayrılamazlar.

Oy pusulasına, seçilecek asıl üye tam sayısının yarısından en az bir fazla isim yazılması zorunludur. Bundan noksan isim yazılmış oy pusulaları geçerli değildir. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

Adaylar, aldıkları oyların sayısına göre sıralanır. En çok oy alandan başlanmak üzere önce asıl sonra yedek üye seçilmiş olanlar bu sıraya göre tesbit edilir. Oylarda eşitlik halinde meslekte kıdemi fazla olan aday, kıdemler de eşit ise bunların daha yaşlı olanı sırada öncelik kazanır. Yedek üyeler aldıkları oy sırasına göre buldukları sıra göz önünde tutularak kurulda göreve çağırılır.

Seçim yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.

Süresi dolan üye yeniden Yönetim Kuruluna seçilebilir. şu kadar ki, asıl ve yedek üyelerin yarısı iki yılda bir yenilenir. İlk seçimden iki yıl sonra ayrılacak üyeler ad çekme ile belli olur.

Yeni seçilen yedek üyeler aldıkları oy sayısına göre sıralanarak eski yedek üyelerin altına ilâve edilir.

Seçim dönemi bitmeden önce ayrılan Yönetim Kurulu üyesinin yeri en çok oy almış yedek üye ile doldurulur ve bundan sonra yapılacak ilk kongrede bir yedek üye seçilir.

Yönetim Kurulu üyelerinden biri hakkında seçilmeye engel bir suçtan dolayı kamu dâvası açılmış ise, dâva sonuna kadar bu üye Yönetim Kurulu çalışmalarına katılamaz, yeri yedek üye ile doldurulur.

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 172. — Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır :

1. Her odanın kendisine ait bütçe tekliflerini inceliyerek, Türkiye Noterler Birliğinin bütçesini düzenlemek ve bunu kongrenin onayına sunmak ve yürütmek,
2. Kongreye, çalışmalarını hakkında rapor vermek ve kongre kararlarını yerine getirmek,
3. Türkiye Noterler Birliğinin mallarını idare etmek, iktisap ve iltizam hususlarında Başkanın yetki vermek,
4. Yönetim Kurulu üyelerinin istifaları hakkında karar vermek,
5. Birlik kongresi gündemini hazırlamak,
6. Birliğin ücretli memurlarının özlük işlerini düzenlemek ve yürütmek,
7. Noter odaları ve noterler üzerinde gözetim ve denetimde bulunmak,
8. Yerli ve yabancı kongrelere gidecek delegeleri seçmek,
9. Meslek hakkında ilgili makamlara rapor vermek,
10. Yetkili organı gösterilmeksizin Türkiye Noterler Birliğine kanunla verilen görevleri yapmak,
11. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu toplantıları ve karar yeter sayısı

MADDE 173. — Birlik Yönetim Kurulu ayda bir defa olağan toplantı yapar. Başkan veya Yönetim Kurulu üyelerinden birinin isteği ile Kurul, acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

(Hükümetin Teklifi)

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu

MADDE 174. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu üyeleri beşi asil ve ikisi yedek üye olmak üzere Birlik kongresi tarafından seçilirler. Asil üyeler ilk toplantılarında içlerinden birini başkan olarak seçerler.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulunun görevleri

MADDE 175. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu bu Kanunla ve Yönetmelikle kendisine verilmiş olan işleri görür,

Birlik Kongresi

MADDE 176. — Birlik Kongresi, noter odaları genel kurulları tarafından seçilen ikişer noter ile noter odaları başkanlarından kurulur. Noter sayısı 10 dan fazla olan noter odaları, 10 dan fazla her 10 noter için ayrıca bir delege daha seçerler. Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu, Başkan ve üyeleri delege seçilemez. Ancak bunlar kongrenin, tabii üyesi olup, yönetim kurulunun faaliyet raporu ile ilgili kararlarda oylamaya katılamazlar.

Birlik kongresi her sene Haziran ayının ilk haftası içinde toplanır.

Toplantı günü, yeri ve gündem, Türkiye Noterler Birliği Başkanı tarafından en az bir ay önce gazetelerle ilân edilir. Ve ayrıca Noter Odalarına da bildirilir.

Birlik Kongresi, Adalet Bakanlığının ve Birlik üyesi noterlerin onda birinin yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağılır. Birlik Yönetim Kurulu da gerekli gördüğü hallerde, Birlik Kongresini olağanüstü toplantıya çağırabilir.

Olağanüstü toplantı istemlerinin, bu Kanunda yazılı görevlere uygun görüşme konusunu kapsamaması şarttır.

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

Her toplantı sonunda, gelecek toplantının günü kararlaştırılır. Toplantı günü, üyelere çağrı mektubu ile bildirilir. Engeli olanlar, bunu en az yedi gün önce ve yazı ile Başkanlık Divanına bildirirler.

Belgeye bağlanmış haklı bir engele dayanmaksızın üst üste üç toplantıya gelmeyen üye istifaya etmiş sayılır.

Birlik Yönetim Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir. şu kadar ki, Yönetim Kurulunda karar verilebilmesi için, en az dört üyenin bir oyda birleşmesi şarttır. Oylarda eşitlik halinde, Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu

MADDE 174. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu, Birlik Kongresi tarafından kendi üyeleri arasından gizli oyla seçilen beş üyeden kurulur. Ayrıca üç de yedek üye seçilir.

Kurul, seçimden sonraki ilk toplantısında kendi üyeleri arasından bir başkan seçer.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu üyeleri dört yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir.

171 nci maddenin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 9 ve 10 ncu fıkraları hükümleri burada da kıyasen uygulanır.

Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulunun görevleri ve toplantıları

MADDE 175. — Türkiye Noterler Birliği Disiplin Kurulu bu kanunla ve yönetmelikle kendisine verilmiş olan işleri görür.

Kurul ayda bir defa olağan olarak toplanır. Birlik Başkanının veya Disiplin Kurulu Başkan yahut üyelerinden birinin isteği ile kurul acele hallerde her zaman olağanüstü toplantıya çağırılabilir.

173 ncu maddenin 2 ve 3 ncu fıkraları Disiplin Kurulu hakkında da kıyasen uygulanır.

Disiplin Kurulu, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve en az üç üyenin bir oyda birleşmesi ile karar verilir. Oylarda eşitlik halinde Başkanın bulunduğu taraf üstün sayılır.

Türkiye Noterler Birliği Kongresi

MADDE 176. — Türkiye Noterler Birliğinin en yüksek organı Birlik Kongresidir.

Birlik Kongresi, noter odaları genel kurulları tarafından seçilen ikişer noter ile noter odaları başkanlarından kurulur. Noter sayısı 10 dan fazla olan noter odaları, 10 dan fazla her 10 noter için ayrıca bir delege seçerler. Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri delege seçilemez. Ancak, bunlar kongrenin tabii üyesi olup, Yönetim Kurulunun faaliyet raporu ile ilgili kararlarda oylamaya katılamazlar.

İmkân olduğu takdirde aynı sayıda yedek üye de seçilir.

Oda Yönetim Kuruluna seçilme yeterliği bulunmayan noterler, delege seçilemezler.

Birlik Kongresi her yıl Haziran ayının ilk haftası içinde toplanır. Toplantı günü, yeri ve gündem Türkiye Noterler Birliği Başkanı tarafından en az otuz gün önce gazetelerle ilân edilir; ayrıca noter odalarına da bildirilir.

Birlik Kongresi, Adalet Bakanlığının ve birlik üyesi noterlerin onda birinin yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağrılır. Birlik Yönetim Kurulu da gerekli gördüğü takdirde, kongreyi olağanüstü toplantıya çağırabilir. Olağanüstü toplantı istemlerinin, bu kanunda yazılı görevlere uygun görüşme konusunu kapsamaması şarttır.

(Hükümetin Teklifi)

Toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 177. — Birlik Kongresinin toplanabilmesi için, delegelerinin çoğunluğunun hazır olması lâzımdır. Toplantı günü çoğunluk olmazsa, ertesi günü mevcut delegelerle toplantı yapılır.

Birlik Kongresi Başkanlık Divanı, bir başkan bir başkanvekili ve dört kâtipten teşekkül eder.

Birlik Kongresi, toplantıya katılanlar sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. Şu kadar ki, 166 ncı maddenin 8 nci bendinde gösterilen konudaki kararlar ancak Birlik Kongresi üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alınabilir. Oylarda eşitlik halinde Birlik Kongresi Başkanının bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Kongrenin görevleri

MADDE 178. — Birlik Kongresinin görevleri şunlardır :

1. Yönetim Kurulunun faaliyet raporunu incelemek, kabul etmek ve faaliyetini tasvibetmediği takdirde yeniden seçim yapmak,
2. Bütçeyi görüşmek ve onaylamak,
3. Türkiye Noterler Birliğinin görevlerine giren diğer işleri, gündeme dayanarak veya üyelerin teklifi üzerine görüşüp karara bağlamak.
4. Yönetim Kurulunu seçmek,
5. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Noter Odaları

MADDE 179. — Üç veya daha fazla noterlik bulunan her belediye hududu içinde bir noter odası kurulur.

Adalet Bakanlığı, noter odası kurulamıyan yerlerdeki noterliklerin hangi odaya bağlanacağını tâyin eder.

Odaya kaydolma zorunluluğu

MADDE 180. — Noter odaları, Türkiye Noterler Birliğinin bölgesel organlarıdır. Her noter, bölgesi içinde bulunduğu noter odasına kaydolmak zorunludur.

Noter odalarının görevleri

MADDE 181. — Noter odalarının görevleri şunlardır :

- 1) Meslekin gelişmesi için gereken tedbirlere girişmek,
2. Noterlerle kâtip, kâtip adayı ve hizmetliler arasındaki hizmetle ilgili anlaşmazlıkları ilgililerden birinin başvurması üzerine çözümlenmeye çalışmak,
3. Açılacak noterliklerin yerinin tesbitinde ve mevcut bir noterliğin yerinin değiştirilmesinde Adalet Bakanlığına düşüncesini bildirmek,

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Kongrenin toplantı ve karar yeter sayısı

MADDE 177. — Birlik Kongresinin toplanabilmesi için, delegelerin çoğunluğunun hazır olması lâzımdır. Toplantı günü çoğunluk olmazsa, ertesi günü mevcut delegelerle toplantı yapılır. şu kadar ki, üyelerinin en az dörtte biri katılmadıkça toplantı ve görüşme yapılamaz.

Birinci fıkrada yazılı yeter sayısının elde edilememesi halinde, toplantı bir ayı geçmemek üzere başka bir güne bırakılır. Bu ikinci toplantıya da üyelerin en az dörtte biri katılmadığı takdirde, toplantı bu sayı elde edilinceye kadar bir ay sonraki tarihlere bırakılır.

Birlik Kongresi Başkanlık Divanı, bir başkan, bir başkanvekili ve dört kâtipten kurulur. Birlik Yönetim Kurulu Başkan ve üyeleri Birlik Kongresi Başkanlık Divanına seçilemezler.

Birlik Kongresi, toplantıya katılanlar sayısının salt çoğunluğu ile karar verir. şu kadar ki, 166 ncı maddenin 10 ncü bendinde gösterilen konudaki kararlar ancak Birlik Kongresi üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alınabilir. Oylarda eşitlik halinde Birlik Kongresi Başkanının bulunduğu taraf çoğunlukta sayılır.

Kongrenin görevleri

MADDE 178. — Birlik Kongresinin görevleri şunlardır :

1. Yönetim Kurulunun faaliyet raporunu incelemek, kabul etmek ve faaliyetini tasvibetmediği takdirde yeniden seçim yapmak,
2. Bütçeyi görüşmek ve onaylamak,
3. Türkiye Noterler Birliğinin görevlerine giren diğer işleri, gündeme dayanarak veya üyelerin teklifi üzerine görüşüp karara bağlamak,
4. Birlik Yönetim ve Disiplin Kurulu üyelerini seçmek,
5. Noterlerin ödiyecekleri giriş paralarını ve aidatı tesbit etmek,
6. Birlik Başkanı, Başkan Yardımcısı, Genel Sekreter ve Saymanın ücretleri ile Yönetim ve Disiplin Kurulları üyelerine verilecek huzur hakları miktarını ve ödeme şeklini tesbit etmek,
7. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Noter odaları

MADDE 179. — Üç veya daha fazla noterlik bulunan her belediye hududu içinde bir noter odası kurulur.

Adalet Bakanlığı, noter odası kurulamıyan yerlerdeki noterliklerin hangi odaya bağlanacağını tâyin eder ve ondan az noter bulunan yerlerdeki noterleri, zorunlu gördüğü hallerde başka bir odaya bağlayabilir.

Odaya kaydolma zorunluğu

MADDE 180. — Tasarının 180 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noter odalarının görevleri

MADDE 181. — Tasarının 181 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

4. Noterlik dairelerinin iç düzeninin Yönetmelik hükümlerine uygunluğunu temin etmek için yardımlarda bulunmak,
5. Ölen noterlerin mirasçılarının haklarını korumak bakımından noterlik dairesinin devir ve tesellümünde gereken tedbirlere başvurmak,
6. Birlik Kongresine delege göndermek,
7. Türkiye Noterler Birliğinin vereceği görevleri yapmak,
8. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yerine getirmek.

Noter Odalarının örgütü

MADDE 182. — Noter Odaları

1. Başkan,
2. Yönetim Kurulu,
3. Genel Kuruldan meydana gelir.

Noter Odası Başkanının görevleri

MADDE 183. — Noter Odası Başkanının görevleri şunlardır :

1. Türkiye Noterler Birliği Başkanının vereceği yetkiye dayanılarak her türlü merciler önünde birliği temsil etmek,
2. Protokolde Odayı temsil etmek,
3. Noter Odası Yönetim Kuruluna Başkanlık etmek ve verilecek kararları uygulamak.

Noter Odası Yönetim Kurulu

MADDE 184. — Noter Odası Yönetim Kurulu, Noter Odası Başkanı ve iki üyeden kurulur.

Başkan ve üyeler genel kurul tarafından verilen oyların çoğunluğu ile ve iki sene için seçilir. 3 den fazla noter bulunan Odalarda bir, 10 dan fazla noter bulunan Odalarda da iki yedek üye seçilir.

Noter Odası Yönetim Kurulunun görevleri

MADDE 185. — Noter Odası Yönetim Kurulunun görevleri şunlardır :

1. Odanın gider bütçesi teklifini düzenlemek ve bunu genel kurulun onayına sunmak,
2. Noter odası genel kuruluna çalışmalarını hakkında rapor vermek ve genel kurul kararlarını yerine getirmek,
3. Yetkili organı gösterilmeksizin odaya verilen görevleri yerine getirmek,
4. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

Noter odalarının örgütü

MADDE 182. — Noter odaları :

1. Noter odası başkanı,
2. Noter odası yönetim kurulu,
3. Noter odası genel kurulundan meydana gelir.

Noter odası başkanının görevleri

MADDE 183. — Tasarının 183 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noter odası yönetim kurulu

MADDE 184. — Noter odası yönetim kurulu, noter odası başkanı ile iki üyeden kurulur.

Başkan ve üyeler genel kurul tarafından verilen oyların çoğunluğu ile ve iki yıl için seçilir. Üçten fazla noter bulunan odalarda bir, ondan fazla noter bulunan odalarda da iki yedek üye seçilir.

Başkanlığa ve yönetim kurulu asıl ve yedek üyeliğine seçilebilmek için noterliğe engel bir suçtan dolayı hakkında son soruşturma açılmasına karar verilmiş bulunmamak veya beş yıl içinde noterlik mesleğinde işten çıkarma cezası almış olmamak gereklidir. Başkan ve üyelerden birinin seçim devresi içinde kesinleşmiş bir işten çıkarma cezası ile tecziyesi halinde bu görevi kendiliğinden sona erer.

Başkanın bulunmadığı zamanlarda veya başkanlığın her hangi bir sebeple boşalması halinde, başkana ait yetkilerin kullanılması ve görevlerin yerine getirilmesi oda yönetim kurulunun meslekte en kıdemli üyesine aittir. 171 nci maddenin 9 ve 10 ncu fıkraları hükümleri oda yönetim kurulu üyeleri hakkında da kıyasen uygulanır.

Noter odası yönetim kurulunun görevleri

MADDE 185. — Noter odası yönetim kurulunun görevleri şunlardır :

1. Odanın gider bütçesi teklifini düzenlemek ve bunu genel kurulun onayına sunmak,
2. Noter odası genel kuruluna çalışmalarını hakkında rapor vermek ve genel kurul kararlarını yerine getirmek,
3. Yetkili mercii gösterilmeksizin odaya verilen görevleri yerine getirmek,
4. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

(Hükümetin Teklifi)

Noter odası genel kurulu

MADDE 186. — Noter odası genel kurulu, odaya kayıtlı noterlerden ibarettir.

Genel kurul, her sene Mayıs ayının ilk haftası içinde toplanır. Toplantı yeri ve zamanı ile gündemi, en az bir ay önce üyelere noter odası başkanı tarafından bildirilir.

Genel kurul, Adalet Bakanlığının veya odaya kayıtlı noterlerden beşte birinin yazılı istemi üzerine olağanüstü toplantıya çağrılır. Şu kadar ki, toplantı isteminde bulunan noterlerin sayısı ikiden aşağı olamaz.

Yönetim kurulu da gerekli gördüğü hallerde genel kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir. 176 nci maddenin son fıkrası hükmü oda genel kurulu hakkında da uygulanır.

Noter odası genel kurul toplantısı

MADDE 187. — Toplantının yapılabilmesi için üyelerin çoğunluğunun hazır bulunması lazımdır. Toplantı günü çoğunluk olmazsa ertesi günü mevcut üyeler ile toplantı yapılır.

Toplantıya katılmamış olan bir noter, gündeme göre oyunu kapalı zarf içinde taahhütlü olarak posta ile gönderebilir. Kararların alınmasında bu oylar da nazara alınır.

Gündem dışında başkan ve yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi ve 188 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca üyelerin tekliflerinin görüşülebilmesi için odaya kayıtlı üyelerin çoğunluğunun hazır bulunması lazımdır.

Genel kurul başkanlık divanı, bir başkan ve iki kâtipten teşekkül eder. Şu kadar ki, üye sayısı (10) dan az olan odaların genel kurulunda, başkanlık divanı bir başkan ve bir kâtipten kurulur.

177 nci maddenin son fıkrası hükmü, bu maddenin ikinci fıkrası gereğince verilen oylar da nazara alınarak, noter odası genel kurulu hakkında uygulanır.

Noter odası genel kurulunun görevleri

MADDE 188. — Noter odası genel kurulunun görevleri şunlardır :

1. Noter odası yönetim kurulunun çalışma raporunu incelemek ve kabul etmek ve çalışmasını onaylamadığı takdirde yeniden seçim yapmak,
2. Odanın gider bütçesi teklifini görüşmek ve onaylamak,
3. Odanın görevlerine giren diğer işleri gündeme dayanılarak veya üyelerin teklifi üzerine görüşüp karara bağlamak,
4. Yönetim kurulunu seçmek,
5. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak.

Türkiye Noterler Birliğinin gelirleri

MADDE 189. — Türkiye Noterler Birliğinin gelirleri şunlardır :

1. Her üyenin vereceği giriş parası,
2. Aylık gayrisâfi gelirin % 2 sin den aşağı olmamak üzere ödenecek aidat,
3. Bağış,
4. Boşalan noterliklerden elde edilen gelir,
5. Noterlerin geçici olarak işlerinden ayrılmaları halinde 34 nci madde uyarınca elde edilecek gelir,
6. 117 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca gönderilecek paralar,
7. Noter emanet paralarının faizleri ile bu paralarla ilgili sair gelirler,
8. 120 nci madde uyarınca ödenecek zamlar,

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Noter odası genel kurulu

MADDE 186. — Tasarının 186 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Noter odası genel kurul toplantısı

MADDE 187. — Toplantının yapılabilmesi için üyelerin çoğunluğunun hazır bulunması lâzımdır. Toplantı günü çoğunluk olmazsa ertesi günü mevcut üyeler ile toplantı yapılır.

Toplantıya katılmamış olan bir noter, gündeme göre oyunu kapalı zarf içinde taahhütlü olarak posta ile gönderebilir. Kararların alınmasında bu oylar da nazara alınır. Ancak, oylama tamamlanmadan genel kurul başkanlık divanına intikal etmemiş olan mektuplar oylamada hesaba katılmaz.

Gündem dışında başkan ve yönetim kurulu üyelerinin seçilmesi ve 188 nci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca üyelerin tekliflerinin görüşülebilmesi için odaya kayıtlı üyelerin çoğunluğunun hazır bulunması lâzımdır.

Genel kurul başkanlık divanı, bir başkan ve iki kâtipten teşekkül eder. Şu kadar ki, üye sayısı (10) dan az olan odaların genel kurulunda, başkanlık divanı bir başkan ve bir kâtipten kurulur.

177 nci maddenin son fıkrası hükmü, bu maddenin ikinci fıkrası gereğince verilen oylar da nazara alınarak, noter odası genel kurulu hakkında da uygulanır.

Noter odası genel kurulunun görevleri

MADDE 188. — Noter odası genel kurulunun görevleri şunlardır :

1. Noter odası yönetim kurulunun çalışma raporunu incelemek, kabul etmek ve çalışmasını onaylamadığı takdirde yeniden seçim yapmak,
2. Odanın gider bütçesi teklifini görüşmek ve onaylamak,
3. Odanın görevlerine giren diğer işleri gündeme dayanılarak veya üyelerin teklifi üzerine görüşüp karara bağlamak,
4. Oda yönetim kurulunu seçmek,
5. Kanunlarla verilmiş diğer görevleri yapmak,

Türkiye Noterler Birliğinin gelirleri

MADDE 189. — Türkiye Noterler Birliğinin gelirleri şunlardır :

1. Her üyenin vereceği giriş parası,
2. Aylık gayrisâfi gelirin % 1 inden aşağı olmamak üzere ödenecek aidat,
3. Bağış,
4. Boşalan noterliklerden elde edilen gelir,
5. Noterlerin geçici olarak işten çıkarma cezası almaları halinde 34 ncü madde uyarınca elde edilecek gelir,
6. 117 nci maddenin ikinci fıkrası uyarınca gönderilecek paralar,
7. Noter emanet paralarının faizleri ile bu paralarla ilgili sair gelirler,
8. 120 nci madde uyarınca ödenecek zamlar,

(Hükümetin Teklifi)

9. 126, 146 ve 148 nci maddelerin (C) bendleri uyarınca tahsil edilecek paralar,
10. Birlik neşriyatının ve taşınmaz mallarının getireceği gelir,
11. Türkiye Noterler Birliğinin bu kanun hükümleri uyarınca girişeceği işlerden sağlanacak diğer gelirler.

Tebliğ usulü

MADDE 190. — Türkiye Noterler Birliği ve odaların tebligatı, Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca yapılır.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Yabancı memleketlerde noterlik işleri

Yetkili merci

MADDE 191. — Yabancı memleketlerde noterlik işleri, konsoloslar tarafından görülür.

Daire

MADDE 192. — Yabancı memleketlerde noterlik görevi görenler, bu kanunda yazılı noterlerin görevlerini, noterlik işlemlerine ilişkin hükümler uyarınca konsolosluk binası içinde görürler.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 193. — Bu kanunun 41, 51, 53, 54, 55, 60, 61, 63 ilâ 70, 72, ilâ 76, 78 ilâ 98, 100 ilâ 108 113 ilâ 116 nci maddeleri ile ondördüncü kısımdaki maddeler dışında kalan hükümleri konsoloslar hakkında uygulanmaz.

Noter ücretinin alınmaması

MADDE 194. — Yabancı memleketlerde noterlik görevi yapanlar, noter ücreti alamazlar.

İmza ve mühür onaylanması

MADDE 195. — Yabancı memleketlerde usulü uyarınca yapılan noterlik işlemlerinin altındaki o memleketin yetkili merciinin imza ve mühürü, konsolos tarafından onanır. Özel kanun hükümleri saklıdır.

ONBEŞİNCİ KISIM

Çeşitli hükümler

Göreve son verme

MADDE 196. — Noterin, 7 nci maddenin 3 ncü bendi ayırık olmak üzere, bu maddede yazılı yetenek ve şartlardan birini kaybetmiş olması veya iki yıl içinde üçten az olmamak üzere yapılan bütün teftişlerde yahut dört yıl içinde yapılan teftişlerden dördünde, meslekte yeterli olmadığının tesbit edilmesi halinde, Adalet Bakanlığınca görevine son verilir.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

9. 126, 146 ve 148 nci maddelerin (C) bendleri uyarınca tahsil edilecek paralar,
10. Birlik neşriyatının ve taşınmaz mallarının getireceği gelir,
11. Türkiye Noterler Birliğinin bu kanun hükümleri uyarınca girişeceği işlerden sağlanacak diğer gelirler.

Tebliğ usulü

MADDE 190. — Tasarının 190 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

Yabancı memleketlerde noterlik işleri

Yetkili merci

MADDE 191. — Tasarının 191 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Daire

MADDE 192. — Yabancı memleketlerde noterlik görevi bu kanunun noterlik işlemlerine ilişkin hükümleri uyarınca konsolosluk binası içinde görülür.

Uygulanmıyacak hükümler

MADDE 193. — Bu kanunun 41, 51, 53, 54, 55, 60, 61, 68 ilâ 70, 72 ilâ 76, 78 ilâ 108, 113 ilâ 116 nci maddeleri ile ondördüncü kısımdaki maddeler dışında kalan hükümleri, konsoloslar hakkında uygulanmaz.

Noter ücretinin alınmaması

MADDE 194. — Tasarının 194 nc maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

İmza ve mühür onaylanması

MADDE 195. — Tasarının 195 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ONBEşİNCİ KISIM

Çeşitli hükümler

Göreve son verme

MADDE 196. — Noterin, 7 nci maddenin ikinci bendi ayrıık olmak üzere, bu maddede yazılı yetenek ve şartlardan birini kaybetmiş olması veya iki yıl içinde üçten az olmamak üzere yapılan bütün teftişlerde yahut dört yıl içinde yapılan teftişlerden dördünde, meslekte yeterli olmadığının tesbit edilmesi halinde, Adalet Bakanlığınca görevine son verilir. Ancak dört yıl içinde yapılan diğer teftişlerde meslekte yeterli olduğu kanaati de belirtilmiş bulunursa, noterin görevine son verilebilmesi için, Bakanlıkça yaptırılacak yeni bir teftişte adalet müfettişinin, noterin meslekte yeterli olmadığı kesin kanısına varması gereklidir.

(Hükümetin Teklifi)

Noterlere ait hükümlerin uygulanması

MADDE 197. — Noterlere ait hükümler, aşağıdaki hususlar ve kanundaki diğer ayrıcalıklar saklı kalmak üzere, bu kanun uyarınca görevlendirilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcılarını hakkında da uygulanır.

Noterlere vekâlet eden adalet memurları ile geçici yetkili noter yardımcılarını hakkında noterlik görevlerinden dolayı verilen meslekten çıkarma cezası, bunların esas görevlerinden de çıkarılmalarını gerektirir.

Notere vekâlet eden noter stajiyeri hakkında (146) ncı ve noter kâtibi hakkında (148) nci maddelerle yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Noter vekilleri, normal noterlik işlemlerinin görülmesi dışında, noterin yazılı muvafakati alınmadıkça noterliğin durumuna ve noterin mamelekine tesir edecek şekilde bir tasarrufta bulunamazlar.

Bu kanunun noterlerin atanması, Türkiye Noterler Birliği, toplulukla sigorta, hastalık ve izne ilişkin hükümleri adalet memurlarından tâyin edilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcılarını haklarında uygulanmaz.

Yönetmelik

MADDE 198. — Noterlik Kanununun uygulanması hususlarını gösteren yönetmelik ile aşağıdaki hususlar düzenlenir.

1. Noterlik dairesinin yerinin tesbiti ve değiştirilmesi,
2. Noterlik dairesinin iç düzeni,
3. Çalışma şekli,
4. Tutulacak defterler, cilt bendler,
5. Evrak belge ve defterlerin korunması,
6. Noterlikte kullanılacak mühürün şekli ve kullanma tarzı,
7. Noterlik stajının şekli,
8. Stajiyerlerin görevleri,
9. Stajiyer defteri ve defterde kaydın silinmesi,
10. Stajiyere, başkâtime ve kâtiplere imza yetkisinin ne şekilde verileceği,
11. Noterlik teminatının yatırılacağı bankalar,
12. Kâtip ve hizmetlilerin görevleri,
13. Noterler ortak cari hesabı ile bu hesaptaki gider ve gelirin dağıtımı,
14. Noterlerin teftişlerinin Cumhuriyet Savcılığınca ne suretle yapılacağı, raporda nelerin bulunacağı ve raporun Adalet Bakanlığına gönderilmesi gereken süre,
15. Noter ve kâtiplerine borç para verilmesi,
16. Kanunda düzenlenmesi Yönetmeliğe bırakılan diğer hususlar.

İmza ve mühür onaylaması

MADDE 199. — Türkiye'de usulüne uygun olarak yapılan ve yabancı bir memlekette kullanılacak olan işlemiş altındaki noterin imza ve mühürünü, noterliğin bulunduğu yer valiliği onaylar.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

Noterlere ait hükümlerin uygulanması

MADDE 197. — Noterlere ait hükümler, aşağıdaki hususlar ve kanundaki diğer ayrıcalıklar saklı kalmak üzere, bu kanun uyarınca görevlendirilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcıları hakkında da uygulanır.

Noterlere vekâlet eden adalet memurları ile geçici yetkili noter yardımcıları hakkında noterlik görevlerinden dolayı verilen meslekten çıkarma cezası, bunların esas görevlerinden de çıkarılmalarını gerektirir.

Notere vekâlet eden noter stajiyeri hakkında 146 ncı ve noter kâtabi hakkında 148 nci madde de yazılı disiplin cezaları uygulanır.

Noter vekilleri, normal noterlik işlemlerinin görülmesi dışında, noterin yazılı muvafakati alınmadıkça noterliğin durumuna ve noterin mamelekine tesir edecek şekilde bir tasarrufta bulunamazlar.

Bu kanunun noterlerin atanması, Türkiye Noterler Birliği, topluluk sigortası, hastalık ve izne ilişkin hükümleri adalet memurlarından tâyin edilen noter vekilleri ile geçici yetkili noter yardımcıları hakkında uygulanmaz.

Yönetmelik

MADDE 198. — Noterlik Kanununun uygulanması hususlarını gösteren yönetmelik ile aşağıdaki hususlar düzenlenir.

1. Noterlik dairesinin yerinin tesbiti ve değiştirilmesi,
2. Noterlik dairesinin iç düzeni,
3. Noterlik dairesinin çalışma şekli,
4. Tutulacak defterler,
5. Evrak belge ve defterlerin korunması,
6. Noterlikte kullanılacak mühürün şekli ve kullanma tarzı,
7. Noterlik stajının şekli,
8. Stajiyerlerin görevleri,
9. Stajiyer defteri ve defterlerden kaydın silinmesi,
10. Stajiyere, başkâtabe ve kâtiplere imza yetkisinin ne şekilde verileceği,
11. Noterlik teminatının yatırılacağı bankalar,
12. Kâtip ve hizmetlilerin görevleri,
13. Noterler ortak cari hesabı ile bu hesaptaki gider ve gelirlerin dağıtımı,
14. Noterlerin teftişlerinin ne suretle yapılacağı, raporda ve hal kâğıdında nelerin bulunacağı, Cumhuriyet savcıları tarafından düzenlenen raporların Adalet Bakanlığına gönderilmesi gereken süre,
15. Noter ve kâtiplerine borç para verilmesi,
16. Kanunda düzenlenmesi yönetmeliğe bırakılan veya kanun hükümlerinin uygulanmasını sağlamak için yönetmelikte düzenlenmesi gereken diğer hususlar.

İmza ve mühür onaylanması

MADDE 199. — Tasarının 199 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklifi)

İşlemlerin formülleri

MADDE 200. — Noterlik işlemlerinin formülleri noter odalarının ve Maliye Bakanlığının mü-talâası alınarak Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu tarafından hazırlanır ve Adalet Bakan-lığınca onaylandıktan sonra Türkiye Noterler Birliğince bütün noterliklere dağıtılır.

Birinci fıkraya göre hazırlanan formüller tasdik tarihinden itibaren dört yıl süre ile geçerli olup, bu sürenin sonunda, aynı süre ile yürürlükte kalması veya değiştirilmesi, Birlik Kongresi-nin süre bitiminden önceki son toplantısında kararlaştırılır.

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

İşlemlerin formülleri

MADDE 200. — Tasarının 200 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Topluluk sigortasına girmek zorunluğu

MADDE 201. — 202 nci maddenin kapsamı dışında kalan noterlerin topluluk sigortasına girmeleri zorunludur. Ancak, bu zorunluk (mâlûllük, yaşlılık ve ölüm sigortası) bakımından olup (iş kazaları ve meslek hastalıkları), (hastalık) ve (analık) sigortalarına girmek noterin isteğine bağlıdır.

Topluluk sigortasına tabi olan noterler hakkında, bu kanundaki özel hükümlere aykırı olmak kaydıyla, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile 5 Ocak 1961 gün ve 228 sayılı Kanun ve bu kanunların ek ve tadilleri hükümleri uygulanır.

Topluluk sigortasına giremeyen noterler

MADDE 202. — Bu kanunun geçici 15 nci maddesi ve 19 Mart 1969 gün ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 2 nci maddesi hükümlerinden faydalananlar ile T. C. Emekli Sandığından emeklilik veya mâlûllük aylığı almakta olan yahut 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre yaşlılık veya mâlûllük sigortasından yahut aynı kanunun geçici 20 nci maddesindeki şartlara uygun olarak faaliyette bulunan sandıklardan faydalanmış bulunan noterler topluluk sigortasına giremezler.

Tip sözleşmesinin hazırlanması ve değiştirilmesi

MADDE 203. — Noter odalarıyla Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak sözleşmelere esas teşkil eden tip sözleşme, Çalışma Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılan görüşmelerle tesbit edilir. Tip sözleşmenin değiştirilmesi de aynı usule tabidir.

Bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra kurulacak olan odalar da, kuruluşlarını takibeden bir ay içinde tip sözleşmeye göre topluluk sigortası sözleşmesi yapmak üzere Sosyal Sigortalar Kurumuna başvururlar. Yeni kurulan odaya kayıtlı noterler, evvelce bağlı buldukları odada iken topluluk sigortası ile kazandıkları haklar saklı kalmak üzere, yeni girdikleri odanın topluluk sigortasına girerler.

Prim borcunu ödememenin sonucu

MADDE 204. — Topluluk sigortası primlerini, topluluk sözleşmesinde gösterilen zamanda ödemiyeen notere, birikmiş prim borcunu sözleşmedeki şartlar dairesinde ödeyinceye kadar işten el çektirilir.

Noter odası başkanı, prim borcunu süresi içinde ödemiyeen noterin adını derhal Adalet Bakanlığına bildirir.

Topluluk sigortası primini ödememenin sonucu, prim borçlusu noterin şahsına munhasır olup, bu sonucun aynı topluluk sigortasına katılmış olan diğer noterlere veya noter odasına sirayeti hakkında bir hüküm sözleşmeye konulamaz.

Harclar Kanununun değişen maddesi

MADDE 201. — 2 Temmuz 1964 gün ve 492 sayılı Harclar Kanununun 72 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Konsoloslarca yapılacak noter işlemleri

Madde 72. — Konsoloslar tarafından yapılacak noter işlemlerinde, bu kanunun noter harclarına ait hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan kanun ve hükümler

MADDE 202. — Bu kanunun geçici maddelerindeki intikal hükümleri saklı kalmak üzere 3456 sayılı Noterlik Kanunu ile onu değiştiren kanunlar ve 2 Temmuz 1964 gün, 492 sayılı Harclar Kanununun 48 ve 51 nci maddeler yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDELER

Yeni noterliklerin ihdası

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun üçüncü maddesi hükmü, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde uygulanır.

Sınıflandırma

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde, Adalet Bakanlığı, 4 ncü madde uyarınca noterlikleri sınıflandırarak keyfiyeti ilân eder.

Bu sınıflandırma bir yıl süre ile geçerlidir.

Noter Yardımcısının durumu

GEÇİCİ MADDE 3. — Mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun 9 ncü maddesi gereğince atanmış olup, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan noter yardımcıları, bu kanu-

(Geçici Komisyonun değıştirişii)

Emekliliğe tabi görevden önceki noterliğin kıdeme sayılması

MADDE 205. — Bu kanun gereğince topluluk sigortasına girmiş olup sigortalılığı devam eden bir noter emekliliğe tabi bir görev veya hizmete atandığı yahut seçildiğinde, sigortalılığına esas alınan noterlik süresinin üçte ikisi kıdemine eklenerek intibakı yapılır ve görev veya hizmet aylığı ile emeklilik keseneğine esas aylığı yükseltilir.

Meslek değıştirme

MADDE 206. — Bu kanun veya Avukatlık Kanununa göre topluluk sigortasına tabi bulunan kimselerin, kendilerine ihtiyarlık sigortası aylığı bağlanmadan, Noterlik veya Avukatlık mesleklerinin birinden ayrılıp diğerine geçmeleri halinde, yeni girdikleri meslekteki sigortalılıkları, ayrıldıkları meslekte geçen sigortalılıklarının devamı sayılır. Şu kadar ki, ilgili, yeni mesleke girdiği tarihten itibaren, o mesleke ait topluluk sigortası sözleşmesi hükümlerine tabi olur.

Yukarıki fıkra hükmü, bu kanunun geçici 14 nci maddesi veya Avukatlık Kanununun geçici 1 nci maddesinden faydalanabilecek durumda olup bu maddelerdeki en az sigortalılık süresini ve prim ödeme yükümlülüğünü tamamlayamadan meslek değıştirenler hakkında da uygulanır.

Harclar Kanununun değışen maddesi

MADDE 207. — Tasarının 201 nci maddesi 207 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan kanun ve hükümler

MADDE 208. — Tasarının 202 nci maddesi 203 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDELER

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun 3 nci maddesi hükmü, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu faaliyete başladıktan sonra uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde, Adalet Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliğinin mütalâasının alınmasına dair hükmü uygulamaksızın, 4 nci madde uyarınca noterlikleri sınıflandırarak keyfiyeti ilân eder.

Bu sınıflandırma, Türkiye Noterler Birliğinin kurulmasını takibeden bir yıl içinde yapılacak ikinci sınıflandırmaya kadar geçerlidir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun 9 nci maddesi gereğince atanmış olup, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görevde bulunan noter yardımcıları, bu kanu-

(Hükümetin Teklifi)

nun yürürlük tarihinden itibaren (Noter) sıfatını kazanırlar ve bu kanunun noterler hakkındaki bütün hak ve yükümlülüklerine tâbidirler.

Noter memurlarının durumu

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, sözleşmeli olarak bir noterlikte çalışmakta olan noter memurları, bu kanunun 44 ncü maddesindeki niteliklere sahibolmasalar da-
hi, noterlik personeli olarak görevlerine devam ederler.

Şu kadar ki, bunlardan, bu kanunun yürürlük tarihinden sonra her ne sebeple olursa olsun görevlerinden ayrılanların tekrar noterlik personelliği görevine alınabilmeleri 44 ncü maddedeki nitelikleri kazanmış olmalarına bağlıdır.

Birinci fıkrada gösterilenlerin noterle yaptıkları hizmet sözleşmeleri, 166 ncı maddenin 9 ncü bendi gereğince hazırlanacak tek tip sözleşme örneğinin ilgili noter odasına gelişi tarihinden itibaren altı ay içinde, bu kanunun hükümlerine uygun şekilde yeniden düzenlenir. Bu fıkra hükmünü yerine getirmiyen noterler hakkında 45 ncı maddenin 6 ncı fıkrası uygulanır.

Noterlik ücret tarifesinin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 5. — 112 ncı maddede gösterilen tarife, bu kanunun yürürlük tarihini izliyen altı ay içinde yürürlüğe konur.

Birinci fıkrada gösterilen tarife hazırlanmaya kadar, mülga 3456 sayılı Kanun uyarınca hazırlanan son tarife ve 2 . 7 . 1964 gün, 492 sayılı Harclar Kanununun 51 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

Yönetmeliğin hazırlanması

GEÇİCİ MADDE 6. — 201 ncı maddede gösterilen yönetmelik bu kanunun yürürlük tarihini izliyen üç ay içinde yürürlüğe konur.

Yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, yönetmeliğin kapsamına giren konularda, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanunu hükümleri uygulanır.

Türkiye Noterler Birliğinin Kuruluşu

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Adalet Bakanlığınca yapılacak bir tebliğ üzerine, Türkiye Noterler Birliği kurulur.

Adalet Bakanlığı tebliğinde, noter odalarının kurulacağı ve birlik kongresinin ilk toplantısına gönderilecek delegelerin seçileceği tarih ve kongrenin toplantı yeri ile tarihi ve lüzumlu diğer hususlar gösterilir.

Türkiye Noterler Birliğinin organlarına ait görevler

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunla Türkiye Noterler Birliğine verilmiş olan görevlerden mülga 3456 sayılı Noterlik Kanunu gereğince Adalet Bakanlığı ve sair merci ve kurullar tarafından görülenler, yetkili birlik organları göreve başlayınca kadar mülga kanundaki hükümlere

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

nun yürürlük tarihinden itibaren (Noter) sıfatını kazanırlar ve bu kanunun noterler hakkındaki bütün hak ve yükümlülüklerine tâbidirler.

Şu kadar ki, bu kimselerin yukarı sıftaki bir noterliğe atanmaları, 7 nci maddenin (3) numaralı bendindeki niteliğe sahip başka bir isteklinin bulunmaması halinde mümkündür.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte sözleşmeli olarak bir noterlikte çalışmakta olan noter memurları, bu kanunun 44 ncü maddesindeki niteliklere sahibolmasalar dahi, noterlik personeli olarak görevlerine devam ederler.

Şu kadar ki, bunlardan, bu kanunun yürürlük tarihinden sonra her ne sebeple olursa olsun görevlerinden ayrılanların tekrar noterlik personelliği görevine alınabilmeleri 44 ncü maddedeki nitelikleri kazanmış olmalarına bağlıdır.

Birinci fıkrada gösterilenlerin noterle yaptıkları hizmet sözleşmeleri, 166 ncı maddenin 11 nci bendi gereğince hazırlanacak tek tip sözleşme öaerengenin ilgili noter odasına gelişi tarihinden itibaren altı ay içinde, bu kanun hükümlerine uygun şekilde yeniden düzenlenir. Bu fıkra hükmünü yerine getirmiyen noterler hakkında 45 ncı maddenin 6 ncı fıkrası uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5. — 112 ncı maddede gösterilen tarife, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun faaliyete başladığı tarihi izliyen altı ay içinde yürürlüğe konur.

Birinci fıkrada gösterilen tarife hazırlanıncaya kadar, mülga 3456 sayılı Kanun uyarınca hazırlanan son tarife ve 2 . 7 . 1964 gün, 492 sayılı Harçlar Kanununun 51 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 6. — 198 ncı maddede gösterilen Yönetmelik, Türkiye Noterler Birliği tarafından hazırlanıp, Adalet Bakanlığınca onaylanarak yürürlüğe konur.

Yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar, Mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun hükümlerine ve Bakanlık genelgelerinde tesbit edilecek esaslara göre işlem yapılır.

GEÇİCİ MADDE 7. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Adalet Bakanlığınca yapılacak tebliğ üzerine, Türkiye Noterler Birliği kurur.

Adalet Bakanlığı tebliğinde, noter odalarının kurulacağı ve Birlik Kongresinin ilk toplantısına gönderilecek delegelerin seçileceği tarih ve kongrenin toplantı yeri ile tarihi ve lüzumlu diğer hususlar gösterilir.

Türkiye Noterler Birliğinin kurulmasına ilişkin tebliğ, ilân, kırtasiye ve baskı giderleri ile ilk kongrenin toplanacağı salon kirası gibi giderlerin tamamı Noter Yardım Sandığı ihtiyat akçasından ve Noter Yardım Sandığı Tüzüğü hükümlerine göre ödenir. Bu giderler Artırma, Eksiltme ve Thale Kanunu hükümlerine ve Sayıştay vizesine tabi değildir.

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanunla Türkiye Noterler Birliğine verilmiş olan görevlerden mülga 3456 sayılı Noterlik Kanunu gereğince Adalet Bakanlığı ve sair merci ve kurullar tarafından görülenler, yetkili birlik organları göreve başlayıncaya kadar mülga kanundaki hükümlere göre

(Hükümetin Teklifi)

göre yetkili merci ve kurullarca görülmeye devam olunur. Şu kadar ki, Türkiye Noterler Birliğinin ilgili organı göreve başladığı anda, henüz tamamlanmamış bulunan işlemler de mülga kanun hükümlerine göre tamamlanır.

Onuncu kısım hükümlerinin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 9 — Bu kanunun onuncu kısmı hükümleri Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihten itibaren uygulanır.

109 ncu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen tesbit ve ilân ile 110 ncu maddedeki avansın tesbit ve yatırılması işi, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihi izleyen aybaşından itibaren bir ay içinde tamamlanır ve bu görevlendirme o takvim yılının sonuna kadar devam eder.

Noter yardım sandığı hükümlerinin uygulanması

GEÇİCİ MADDE 10. — Mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun noter yardım sandığı ile ilgili sekizinci babında yer alan 83 ilâ 88 nci maddeleriyle, aynı kanunun 88 nci maddesi uyarınca hazırlanan Noter Yardım Sandığı Tüzüğü hükümleri, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihe kadar yürürlükte kalır.

Şu kadar ki, bu kanunun 33, 34, 117, 126, 146, 148 nci maddeleri ile 189 ncu maddenin 7 ve 8 numaralı bendleri gereğince Türkiye Noterler Birliğine gönderilecek paralar, yukarıki fıkradaki süre içinde Noter Yardım Sandığı ihtiyat akçesine gelir kaydolunur.

Noter Yardım Sandığı mevcudunun devri

GEÇİCİ MADDE 11. — Adalet Bakanlığı, geçici 10 ncu maddenin birinci fıkrasındaki intikal süresinin son bulduğu tarihten itibaren bir ay içinde, Noter Yardım Sandığının pasif ve aktifini ve özellikle mevcuda göre noter ve noter yardımcılarının sandık hisseleriyle aidat paraları, noter memurları hesabı, ihtiyat akçesi ve mâlûllük fonunu gösteren bir kesinhesabı sandık muhasebecisine hazırlatarak, Bakanlık Teftiş Kurulunun denetiminden sonra onaylar ve sandığın bu kesinhesaba göre tesbit edilecek pasif ve aktifi, Bakanlıkça onaylı bir listeye bağlı sandık evrak ve defterleri ve demirbaş eşyası ile birlikte Türkiye Noterler Birliğine devredilir.

Yukarıki fıkrada gösterilen bir aylık süre içinde, sandık bütçesinden her hangi bir ödeme yapılamaz. Bu süre içinde sandıktan alacağı doğanların, istihkakı, devri takiben Türkiye Noterler Birliği tarafından ödenir.

Noter ve noter yardımcılarının, Noter Yardım Sandığındaki hisse ve aidatı

GEÇİCİ MADDE 12. — Noter ve noter yardımcılarının geçici 11 nci maddede gösterilen kesinhesaba göre, Türkiye Noterler Birliğine devredilen hisse ve aidat paralarının, kazanılmış

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

yetkili merci ve kurullarca görülmeye devam olunur. Şu kadar ki, Türkiye Noterler Birliğinin ilgili organı göreve başladığı anda henüz tamamlanmamış bulunan işlemler de mülga kanun hükümlerine göre tamamlanır.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu kanunun onuncu kısım hükümleri Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihten itibaren uygulanır.

109 ncu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen tesbit ve ilân ile 110 ncu maddedeki avansın tesbit ve yatırılması işi, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihi izleyen aybaşından itibaren bir ay içinde tamamlanır ve bu görevlendirme o takvim yılının sonuna kadar devam eder.

GEÇİCİ MADDE 10. — Mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun Noter Yardım Sandığı ile ilgili sekizinci babında yer alan 83 ilâ 88 nci maddeleriyle, aynı kanunun 88 nci maddesi uyarınca hazırlanan Noter Yardım Sandığı Tüzüğü hükümleri, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihe kadar yürürlükte kalır. Şu kadar ki, bu kanunun 33, 34, 117 nci maddeleri gereğince Türkiye Noterler Birliğine gönderilecek paralar, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarihe kadar Noter Yardım Sandığı ihtiyat akçesine gelir kaydolunur.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde Noter Yardım Sandığına yazılı olarak başvurmaları ve havale giderleri kendilerine aidolmak şartıyla, noter ve noter yardımcılarına, geçici 12 nci madde uyarınca tahakkuk edecek alacaklarına mahsuben Noter Yardım Sandığının kesinleşmiş son bilançosuna göre, Sandıktan alacaklı oldukları miktarın % 50 si oranında bir ödeme yapılır. Ödemenin usulü 3456 sayılı Noterlik Kanununun 83 ilâ 88 nci maddeleri ile Noter Yardım Sandığı Tüzüğü hükümlerine tabidir. Ancak, Noter Yardım Sandığı Yönetim Kurulu, Sandık Tüzüğündeki usule göre Adalet Bakanı tarafından atanacak Ankara'nın en kıdemli iki noterinin de ilâvesi ile beş kişiden kurulur.

GEÇİCİ MADDE 11. — Adalet Bakanlığı, geçici 10 ncu maddenin birinci fıkrasındaki intikal süresinin son bulduğu tarihten itibaren bir ay içinde, Noter Yardım Sandığının pasif ve aktifini ve özellikle mevcuda göre noter ve noter yardımcılarının sandık hisseleriyle aidat paraları, noter memurları hesabı, ihtiyat akçesi ve mâlullük fonunu gösteren bir kesin hesabı sandık muhasebecisine hazırlatarak, Bakanlık Teftiş Kurulunun denetiminden sonra onaylar ve sandığın bu kesin hesaba göre tesbit edilecek pasif ve aktifi, Bakanlıkça onaylı bir listeye bağlı sandık evrak ve defterleri ve demirbaş eşyası ile birlikte Türkiye Noterler Birliğine devredilir.

Yukarıki fıkroda gösterilen bir aylık süre içinde, Sandık bütçesinden her hangi bir ödeme yapılamaz. Bu süre içinde sandıktan alacağı doğanların istihkakı, devri taktiben Türkiye Noterler Birliği tarafından ödenir.

GEÇİCİ MADDE 12. — Noter ve noter yardımcılarının geçici 11 nci maddede gösterilen Kesinhesaba göre, Türkiye Noterler Birliğine devredilen hisse ve aidat paralarının, kendilerine ne

(Hükümetin Teklifi)

hakları ihlâl edilmemek şartıyla, kendilerine ne şekilde ve ne oranda ödeneceği Türkiye Noterler Birliği Kongresinin geçici 7 nci madde uyarınca yapılacak ilk toplantısında kararlaştırılır.

Noter memurlarının tazminatı

GEÇİCİ MADDE 13. — Bu kanunun yürür lük tarihinde noterlikte görevli bulunan noter memurlarının geçici 11 nci maddede gösterilen devir tarihine kadarki, hizmeti üzerinden, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun 70 ve 85 nci maddeleri ile mülga Noter Yardım Sandığı Tüzüğü'nün 18 ve 19 ncu maddeleri uyarınca hesaplanacak tazminatı, sözü geçen 70 nci maddedeki beş yıllık en az hizmet süresi şartı aranmaksızın, sözü geçen mülga Kanun maddelerine göre hak sahibi olanlara Türkiye Noterler Birliğince Sandık mevcudunun devralımından sonra ödenir.

Bu kimselerin hizmet yıllıklarının hesabında, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununa göre, Noter Yardım Sandığından tazminat aldıkları eski hizmetleri nazara alınmaz.

Noterlerin Sosyal Sigortası hakkında Kanun

GEÇİCİ MADDE 14. — Noterlerin sosyal sigortalarından faydalanmalarını sağlayacak olan hükümler, bu konu için hazırlanacak özel bir kanunla veya diğer serbest meslek sahiplerini de kapsamına alacak bir kanunla düzenlenir.

Yukarıki fıkrada sözü geçen kanunların, hazırlanmasında Türkiye Noterler Birliğinin mütalâası da göz önünde tutulur.

Birinci fıkrada gösterilen kanunlar yürürlüğe girinceye kadar aşağıdaki geçici 15 ve 16 nci maddeler uygulanır.

Topluluk Sigortası Sözleşmesi

GEÇİCİ MADDE 15. — Noterler, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 86 nci maddesinde gösterilen topluluk sigortasına girmek zorunluğundadırlar. Topluluk sigortası, (iş kazaları ve meslek hastalıkları), (hastalık), (analık) ve mâlûllük, yaşlılık ve ölüm) sigortalarının hepsini kapsamına alır.

Sosyal Sigortalar Kanununun 86 nci maddesi gereğince noter odaları ile Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak sözleşmelere esas teşkil edecek olan bir tip sözleşme, bu kanunun geçici 7 nci maddesi uyarınca, Türkiye Noterler Birliğinin yapacağı ilk toplantıyı takibeden üç ay içinde, Çalışma Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak görüşmelerle tesbit edilir. Hazırlanan tip sözleşme, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu tarafından 15 gün içinde bütün noter odalarına gönderilir. Noterlerin bağlı bulunduğu odalar, tip sözleşmeye göre, topluluk sigortası yapmak üzere tip sözleşmesinin odaya gelişi tarihinden itibaren iki ay içinde Sosyal Sigortalar Kurumuna başvururlar. Sözleşmeler, odanın başvurma tarihinden itibaren en geç üç ay içinde yürürlüğe konur.

Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 8 nci maddesi yerine uygulanacak hükümler

GEÇİCİ MADDE 16. — Topluluk sigortasına giren noterler hakkında 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun geçici 8 nci maddesinin (A) ve (B) bendleri yerine aşağıdaki hükümler uygulanır.

A — Topluluk sigortasına tâbi oldukları tarihte otuz yaşını geçmiş bulunan kadın ve otuzbeş yaşını geçmiş bulunan erkek noterlerden, kadın iseler ellibeş, erkek iseler altmış yaşını doldurmakla beraber, Sosyal Sigortalar Kanununun 60 nci maddesinde yazılı şartları yerine getirmediklerinden, yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanmıyan ve;

(Geçici Komisyonun değiştirişi)

şkilde ödeneceği Türkiye Noterler Birliği Kongresinin, geçici 11 nci maddeye göre sandık mevcudunun Birliğe devrini izliyen bir ay içinde yapacağı olağanüstü toplantıda kararlaştırılır.

GEÇİCİ MADDE 13. — Bu kanunun yürürlük tarihinde noterlikte görevli bulunan noter memurlarının geçici 11 nci maddede gösterilen devir tarihine kadar ki hizmeti üzerinden, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununun 70 ve 85 nci maddeleri ile mülga Noter Yardım Sandığı Tüzüğü'nün 18 ve 19 ncu maddeleri uyarınca hesaplanacak tazminatı, sözü geçen 70 nci maddedeki beş yıllık en az hizmet süresi şartı aranmaksızın, mülga kanun maddelerine göre hak sahibi olanlara Türkiye Noterler Birliğince sandık mevcudunun devralınmasından sonra ödenir.

Bu kimselerin hizmet yıllarının hesabında, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanununa göre, Noter Yardım Sandığından tazminat aldıkları eski hizmetleri nazar alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 14. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 86 ncı maddesi gereğince noter odaları ile Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak sözleşmelere esas teşkil eden ilk tip sözleşme, bu kanunun geçici 7 nci maddesi uyarınca Türkiye Noterler Birliğinin yapacağı ilk toplantıyı takibeden üç ay içinde Çalışma Bakanlığı, Türkiye Noterler Birliği ve Sosyal Sigortalar Kurumu arasında yapılacak görüşmelerle tesbit edilir. Hazırlanan tip sözleşme, Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu tarafından, bir hafta içinde bütün noter odalarına gönderilir. Topluluk sigortasına girmeye mecbur olan noterlerin

(Hükümetin Teklifi)

a) Sigortahhklarının başladığı tarihten önceki on yıl içinde en az yetmiş ay noter veya noter yardımcısı olduklarını belgelendiren,

b) Sigortalılık süresince her yıl en az 7 ay sigorta primi ödemiş olan,

c) En az 5 yıl sigortalı bulunan noterlere, sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi Sosyal Sigortalar Kanununun 61 nci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

(a) bendinde sözü geçen noterlik süresi, noter en geç bir yıl içinde Adalet Bakanlığından alınarak, Sosyal Sigortalar Kurumuna verilecek belgelerle tesbit edilir.

B — Topluluk sigortasına tâbi oldukları tarihte otuz yaşını geçmiş bulunan kadın ve otuzbeş yaşını geçmiş erkek noterlerden elli yaşını doldurup erken yaşlanmış oldukları tesbit edilen ve Sosyal Sigortalar Kanununun 60 ncı maddesinde yazılı şartları yerine getirmediklerinden aylık bağlanmasına hak kazanamayanlara (A) fıkrasındaki şartlarla, sigortalılık süreleri 15 yılı doldurmuş olanlar gibi, Sosyal Sigortalar Kanununun 61 nci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı başlanır.

(Geçici Komisyonun değişikliği)

bağlı buldukları noter odaları, tip sözleşmeye göre topluluk sigortası sözleşmesi yapmak üzere tip sözleşmenin noter odasına gelişi tarihinden itibaren iki ay içinde Sosyal Sigortalar Kurumuna başvururlar. Sözleşmeler, noter odasının başvurma tarihinden itibaren en geç üç ay içinde yürürlüğe konur.

A) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan noterlerden, 55 yaşını doldurmakla beraber 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 60 nci maddesinde yazılı şartları yerine getiremediklerinden yaşlılık sigortasından aylık bağlanmasına hak kazanamayan ve;

a) Sigortalılıklarının başladığı tarihten önceki on yıl içinde en az 2 000 gün noter veya baro levhasında kayıtlı avukat olduklarını belgelendiren,

b) Sigortalılık süresince her yıl en az ortalama 200 gün sigorta primi ödemiş olan,

c) En az beş yıl sigortalı bulunan noterlere, sigortalılık süresi 15 yılı doldurmuş olanlar gibi Sosyal Sigortalar Kanununun 61 nci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

(a) Bendinde sözü geçen noterlik süresi Adalet Bakanlığından, avukatlık süresi ise ilgili barolardan, noterin sigortalılığının başladığı tarihten itibaren en az iki yıl içinde alınarak Sosyal Sigortalar Kurumunca verilecek belgelerle tesbit edilir.

Barolar bu çalışma belgelerini düzenlemekten kaçınırlarsa, sigortalı noterlerin ilgili baro yönetim kurulu başkan ve üyelerinden zarar ve ziyan istemek hakları saklıdır.

Avukatlık süresini gösteren belgelerin gerçeğe uymadığı bir hükümle tesbit edildiği takdirde gerek bunu düzenleyenler, gerekse ilgili sigortalılar, Sosyal Sigortalar Kurumunun bu yüzden uğrayacağı zararları yüzde elli fazlasıyla ve kanuni faizi ile birlikte adı geçen kuruma ödemekle yükümlüdür.

Bu gibiler hakkında ayrıca ceza kovuşturması yapılır.

B) Topluluk sigortasına tabi oldukları tarihte 30 yaşını geçmiş bulunan noterlerden 50 yaşını doldurup, erken yaşlanmış oldukları tesbit edilen ve Sosyal Sigortalar Kanununun 60 nci maddesinde yazılı şartları yerine getiremediklerinden aylık bağlanmasına hak kazanamayanlara (A) fıkrasındaki şartlarla, sigortalılık süreleri 15 yılı doldurmuş olanlar gibi, Sosyal Sigortalar Kanununun 61 nci maddesindeki esaslara göre yaşlılık aylığı bağlanır.

GEÇİCİ MADDE 15. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte T. C. Emekli Sandığındaki emekliliğe esas teşkil eden hizmetleri toplamı en az 15 yıl olanlardan;

A) Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olan noterler, kendilerine emeklilik veya mâlûllük aylığı bağlanmamış olmak şartıyla, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen noterlik ve fiilî avukatlık sürelerinin tamamını veya bu sürelerin emekliliğe esas olan eski hizmetlerinin süresi ile birlikte 25 yılı doldurmaya yetecek kısmını aşağıdaki hükümlere göre borçlanabilirler.

Noterlik ve fiilî Avukatlık sürelerinin tamamını borçlanandanlar aşağıdaki B) bendi hükümlerine göre T. C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirmek istemiyenlere ve noterlik ve fiilî avukatlık hizmetlerinin bir kısmını borçlanmak suretiyle emekliliğe esas hizmet sürelerini 25 yıla çıkarmış olanlara aşağıdaki hükümlere göre emekli aylığı bağlanır.

B) Emekli keseneği ödedikleri memuriyet veya hizmetten bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte veya daha sonra her ne sebeple olursa olsun ayrılarak noterliğe atanmışlar, toplam süre 30 yılı geçmemek üzere, T. C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirebilirler.

(A) bendine göre borçlanabilmek için ilgilinin, bağlı bulunduğu noter odasının topluluk sigortasına katıldığı tarihten itibaren üç ay içinde noter odası aracılığı ile T.C. Emekli Sandığına yazılı olarak başvurusu zorunludur. Borçlanılacak miktar, ilgilinin T.C. Emekli Sandığına evvelce kesenek ödediği memuriyet veya hizmetteki son kademinden itibaren o memuriyet veya hizmetin en az yükselme süresi nazara alınarak 2 veya 3 yılda bir terfi etmiş sayılmak suretiyle, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki noterlik ve fiilî avukatlık süreleri için ödemesi gereken ke-

(Geçici Komisyonun değiştirilişi)

seneklerin (kurum hissesi dâhil) tamamıdır. Ancak, kesenekler ve kurum hissesi aid oldukları geçmiş yıllarda yürürlükte bulunan T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre hesaplanır.

Borçlanılan süre ile T. C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet veya hizmet süreleri toplamı 30 yılı geçemez. Noterlik süresinin bu miktarı aşan kısmı için borçlanmak mümkün değildir.

Borçlanılacak miktar, ilgilinin talebine göre, T. C. Emekli Sandığı tarafından yapılacak tebligat üzerine en geç bir ay içinde toptan veya 10 yıl içinde 10 eşit taksitle ödenir. T. C. Emekli Sandığına tabi eski memuriyet ve hizmetlerinden ayrılırken keseneklerini almış olanlar, bunun tamamını kanuni faizi ile birlikte, borçlanılan miktarın tamamının veya ilk taksidinin ödenmesi süresi içinde sandığa iade ile yükümlüdürler, kesenekleri süresi içinde iade etmeyenlerin bu madde hükümlerinden faydalanmaları mümkün değildir.

Borçlanan kimseler, emekliye esas olan eskimemuriyet veya hizmet sürelerine, borçlandıkları sürenin eklenmesi suretiyle hesaplanacak süre üzerinden ve borçlandıkları miktarın tamamını ödedikleri tarihten itibaren emekli aylığına hak kazanırlar. Emekli aylığına hak kazanabilmek için toplam sürenin 25 yıl olması yeterlidir.

Taksitle ödemede, borcun tamamını ödiyemeden ölen veya 5434 sayılı Kanuna göre mâlûl olan noterlere veya hak sahibi mirasçılara ölüm veya mâlûliyeti takibeden ay başından itibaren mâlûllük yahut dul ve yetim aylığı bağlanır. şu kadarki, ödenmemiş yıllık taksitlerin her biri 12 eşit parçaya bölünerek o yılın mâlûllük veya dul ve yetim aylıklarından kesilir ve artan miktar hak sahiplerine ödenir.

Taksitle ödemede, bir taksidi zamanında ödemiye ve T. C. Emekli Sandığına yapılan tebligat üzerine bir ay içinde borcunu yerine getirmiyenlerin borçlanma durumlarına son verilir ve ödedikleri miktara tekabül eden sürenin eski memuriyet veya hizmetlerine eklenmesi suretiyle hesaplanacak süre üzerinden T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

Yukarıki fıkralar gereğince kendilerine veya hak sahibi mirasçılara emekli, mâlûllük veya dul ve yetim aylığı bağlananlara, borçlanmadan önceki fiili memuriyet veya hizmetlerinin tutarı üzerinden emekliliğe tabi memuriyet veya hizmetten son defa ayrıldıkları kurumlarca ikramiye ödenir.

(B) bendinden faydalanabilmek için, ilgilinin noterliğe atandığının kendisine tebliğı tarihinden itibaren bir ay içinde T. C. Emekli Sandığına dilekçe ile başvurusu ve kendisine emekli aylığı bağlanmamış veya kesenekleri iade edilmemiş olması gereklidir. (A) bendinin ikinci fıkrası delâletiyle (B) bendinden faydalananlar için bu süre borçlanma taleplerinin kabul edildiğinin Sandıkça kendilerine tebliğı tarihinden itibaren başlar.

(B) bendinden faydalanmak dileğiyle yapılan başvurunun T. C. Emekli Sandığına kabul edildiğinin ilgiliye tebliğini takibeden ay başından itibaren Sandığa kesenek ödeme yükümlülüğü doğar. Kesenekler (kurum hissesi dâhil) her ayın ilk haftası içinde doğrudan doğruya veya T. C. Emekli Sandığına belirteceğı bir banka aracılığı ile Sandığa ödenir.

Kesenek ve kurum hissesi, ilgilinin T. C. Emekli Sandığına kesenek ödediğı evvelki memuriyet veya hizmette son iktisabettiğı kademinden başlamak üzere, o memuriyet veya hizmetin en az yükselme süresine göre iki veya üç yılda bir yükseliyormuşcasına yürütülecek maaş dereceleri üzerinden hesaplanır.

(B) bendi uyarınca T. C. Emekli Sandığı ile ilgilileri devam edenlerin emekliliğe esas sürelerinin 30 yılı doldurduğu, Sandıkla ilgilerinin kesilmesini yazılı olarak istedikleri, öldükleri yahut 5434 sayılı Kanuna göre mâlûl duruma girdikleri veya bu maddenin borçlanma hükümlerinde gösterildiğı üzere sandık tarafından verilen bir aylık süre içinde ödememekte temerrüdetlikleri takdirde, bu durumların husule geldiğı tarihi takibeden aybaşından itibaren sandıkla illeleri kesilir ve toplam süreleri üzerinden kendilerine yahut hak sahibi mirasçılara emekli, mâlûllük veya dul ve yetim aylığı bağlanır. Bu kimselere ödenecek ikramiye hakkında, borçlanma ile ilgili hükümler kıyasen uygulanır.

Sigortadan faydalanamayan noter ve kâtiplerine yapılacak ödeme

GEÇİCİ MADDE 17. — Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra ölen veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundaki mânada mâlûl sayılan noterler ile noter kâtiplerinden ölüm veya mâlûliyet tarihinde henüz Sosyal Sigortalar Kanunu ve Kanunun geçici 15 ve 16 ncı maddelerinden faydalanamayanlar için noter ise ölüm halinde, 10 000, mâlûliyet halinde 7 500 lira, noter kâtibi ise ölüm halinde 5 000, mâlûliyet halinde 3 000 lira toptan ödeme, Türkiye Noterler Birliği bütçesinden yapılır.

Şu kadar ki, bu kanunun yürürlük tarihi ile Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun göreve başladığı tarih arasında, birinci fıkrada gösterilen yardıma hak kazananların istihkakı Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulu göreve başladıktan sonra ödenir.

Ölüm halinde kendilerine ödeme yapılacak şahıslar ve hisseleri Sosyal Sigortalar Kanununun 71 nci maddesindeki esaslara göre tesbit edilir.

Yukarıki fıkralar gereğince yapılacak ödemeler her türlü vergi ve harcdan bağıştır.

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

Geçici 16 ve 17 nci maddeler uyarınca borçlandıkları süre ile emekliliğe esas hizmetleri tutarı 15 yıl veya daha fazla olanlar da bu maddenin (B) bendi hükmünden faydalanabilirler.

Bu madde hükmünden faydalananların (A) bendi uyarınca borçlandıkları veya (B) bendi uyarınca T. C. Emekli Sandığı ile ilgilerini devam ettirdikleri sürelerin tamamı, emekliliğe tabi görevden son defa ayrıldıkları maaş veya ödenekteki kıdemlerine eklenmek suretiyle, bu görevin en az yükselme süresine göre 2 veya 3 yılda bir terfi etmiş veya ediyormuşcasına intibakları yapılır.

GEÇİCİ MADDE 16. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte T. C. Emekli Sandığına tabi bir görev veya hizmette bulunanların emeklilik keseneği ödedikleri görev veya hizmetten önce noterlikte geçirdikleri sürelerin evvelce başka kanunlarla borçlandıkları süreler ile birlikte onbeş yılı geçmiyecek kısmı, 5434 sayılı Kanuna 23 Şubat 1965 gün ve 545 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle eklenen maddedeki esaslara göre borçlanmaları şartıyla, emekliliğe esas hizmetlerine eklenir. Şu kadar ki, bu kimselerin adlarına borç kaydedilecek miktar, borçlandırılan sürenin geçtiği tarihlerde kesilen kesenek ve karşılıklar oranına göre tesbit olunur.

Bu kanuna ve 23 Mart 1969 gün ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun geçici 3 ve 4 nci maddelerine göre borçlanma istemlerinin birlikte yapılması halinde, borçlanılacak süre, evvelce başka kanunlar uyarınca borçlanılan süreler ile birlikte 15 yılı geçemez.

Yukarıki fıkra uyarınca borçlanılarak emekliliğe esas hizmetlere eklenen sürelerin üçte ikisi, ilgililerin halen buldukları görevin veya hizmetin en az yükselme süresine göre 2 veya 3 yılda bir değerlendirilmek suretiyle intibakları yapılır ve böylece görev veya hizmet aylıklarıyla emeklilik keseneğine esas aylıkları yükseltilir.

Bu madde hükmünden faydalanmak için, ilgilinin, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içinde T. C. Emekli Sandığına yazı ile başvurması şarttır.

GEÇİCİ MADDE 17. — Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra ölen veya mâlûl olan ve ölüm yahut mâlûliyet tarihinde tabi olduğu Sosyal Sigortalar Kanunu veya T. C. Emekli Sandığı hükümlerine göre kendilerine aylık bağlanmıyan noter ve noter kâtiplerine yahut hak sahibi mirasçılara, noterler için ölüm halinde 10 000, mâlûliyet halinde 7 500 lira, noter kâtipleri için ölüm halinde 5 000, mâlûliyet halinde 3 000 lira toptan ödeme Türkiye Noterler Birliği Bütçesinden yapılır. Ancak, bu kanunun yürürlüğü tarihi ile Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun faaliyete geçtiği tarih arasında vukubulacak ölüm ve mâlûliyet hallerinde doğan istihkaklar birlik yönetim kurulunun faaliyete geçmesinden sonra ödenir.

Mâlûliyet durumunun belgelendirilmesi ve ölüm halinde kendilerine ödeme yapılacak şahıslar ile hisselerinin tesbiti, ölen veya mâlûl olan kimsenin tabi bulunduğu sigorta kurumuna göre Sosyal Sigortalar Kanunu veya Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunundaki esaslar uyarınca yapılır.

Bu madde gereğince yapılacak ödemeler her türlü vergi ve harcdan muaftır.

GEÇİCİ MADDE 18. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce Siyasal Bilgiler Okulu veya Fakültesinden mezun olup da eksik kalan derslerden Hukuk Fakültesinde fark sınavı vermiş olanlar, bu kanunun uygulanmasında Hukuk Fakültesi mezunu sayılırlar.

GEÇİCİ MADDE 19. — Bu kanunun 27 nci maddesi uyarınca yukarı sınıftan bir noterliğe atanmak isteğiyle başvuran noterlerden evvelce adalet müfettişleri tarafından 122 nci maddede yazılı esaslara uygun şekilde teftişe tabi tutulmamış bulunanların yukarı sınıfa atanma yeteneği olup olmadığı, atamaya esas olmak üzere bakanlıkça, adalet müfettişi marifetiyle tesbit edilir. Adalet müfettişinin yukarı sınıfa atanma yeteneği konusunda müspet bir kaniya varabil-

(Hükümetin Teklifi)

Yürürlük maddeleri

Yürürlük tarihi

MADDE 203. — Bu kanun yayımından üç ay sonra yürürlüğe girer.

Yürüten makam

MADDE 204. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29 . 11 . 1969

Başbakan <i>S. Demirel</i>	Devlet Bakanı <i>R. Sezgin</i>	Devlet Bakanı <i>H. Atabeyli</i>	Devlet Bakanı <i>T. Bilgin</i>
Devlet Bakanı <i>G. Titrek</i>	Adalet Bakanı <i>Y. Z. Önder</i>	Millî Savunma Bakanı <i>A. Topaloğlu</i>	İçişleri Bakanı <i>H. Menteseoğlu</i>
Dışişleri Bakanı <i>İ. S. Çağlayangil</i>	Maliye Bakanı <i>M. Erez</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>O. Oğuz</i>	Bayındırlık Bakanı <i>T. Gülez</i>
Ticaret Bakanı <i>A. Dalı</i>	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı <i>V. Â. Özkan</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>A. İ. Birincioğlu</i>	Tarım Bakanı <i>İ. Ertem</i>
Ulaştırma Bakanı <i>N. Mentese</i>	Çalışma Bakanı <i>S. Öztürk</i>	Sanayi Bakanı <i>S. Kılıç</i>	En. ve Ta. Kay. Bakanı <i>S. O. Avcı</i>
Turizm ve Ta. Bakanı <i>N. Cevheri</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>H. Nakiboğlu</i>	Köy İşleri Bakanı <i>T. Kapanlı</i>	Orman Bakanı <i>H. Özalp</i>
Gençlik ve Spor Bakanı <i>İ. Sezgin</i>			

(Geçici Komisyonun değiştirisi)

mesi için, ilgili noter hakkında evvelce müfettiş tarafından düzenlenmiş bulunan hal kâğıtlarının son ikisinde meslekî yeterliğinin en az orta derecede değerlendirilmiş olması gereklidir.

GEÇİCİ MADDE 20. — Bu kanunun yürürlüğe girmesinden önce ilân edilmeleri hususunda bakanlık onayı alınmiş bulunan açık veya boşalmış noterliklere atama, mülga 3456 sayılı Noterlik Kanunu hükümlerine göre yapılır.

Yürürlük maddeleri

Yürürlük tarihi

MADDE 209. — Tasarının 203 ncü maddesi 209 ncü madde olarak komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yürüten makam

MADDE 210. — Tasarının 204 ncü maddesi 210 ncü madde olarak komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

